

Ben Jonson

93.

Gruteri Pericula, i.e. Elegia, Epigrammata, &c. 12mo.

Heidelb. 1587.

A very interesting little book, having been Ben Jonson's and possessing his autograph on the title-page – with the well known motto of "Rare Ben." Tanquam explorator.

** The First collection, as indicated on the Title-page, is here complete – the Vth Book of Elegies – at the End of the Vol – extends

xtera
and
leaf
dout
fort

Mitford. 1804.

With Ben: Jonson's Autograph.

[illegible] 6.6.0.

[illegible]
23 Apr '95

tanquã Explorator

IANI GRVTERI
PERICVLA.

id est,

ELEGIARVM LIBRI IV.
MANIVM GVLIELMIANORVM. LIB. I.
EPIGRAMMATVM LIBELLVS.
HARMOSYNES *siue* OCELLORVM
LIBER PRIMVS.

Sũ Ben: Jonsonij.

HEIDELBERGÆ,

cIↄ. Iↄ. XCVII.

INDEX EORVM AD QVOS ET DE QVIBVS HISCE periculis.

Iacobo Bongarsio Bodryano.
Iacobo Cuiacio.
Iacobo Monauio.
Iacobo Rosendalio.
Iacobo Susio.
Iano Aurato.
Iano Castrio.
Iano Dousæ Nordovici.
Iano Dousæ. I. F.
Iani Gulielmij Manibus.
Iano Lernutio.
Ioachimo Tonaglo.
Ioanni Bodino.
Ioanni Caselio.
Ioanni Esychio.
Iosepho Scaligero.
Iosiæ Mercero.
Iusto Lipsio.
Ludouico Guicciardino.
Marcelli Ceteri Manib.
Matthæo VVesenbecio.
Melloni Brunsemæ.
Nathani Chytræo.
Petreio Tiaræ.
Petro Andreæ Matthiolo.
Petro Memmio.
Petro Pauoni.
Petri Victorij Manibus.
Remberto Dodonæo.
Rumoldo Hogebesio.

NOBILIBVS. ET. MAGNIFICIS.
CONSVLIBVS.
AC.
SENATORIBVS.
P. P.
VRBIS. LVBECAE.
L. M. Q.
PERICVLA. HAEC. SVA.
DAT. DICAT.
IANVS. GRVTERVS.

IANI GRVTERI ELEGIARVM

LIBER PRIMVS.

AD IOSEPHVM SCALIGERVM.

ELEGIA I.

PRisca probent alÿ. Titanis gratulor almum
Nunc ego deniq; me cernere posse iubar.
Non quia iā opposito micat Vrsa polo altera,
Inuisam Macetis Indiā adire viris. (fasq;
Nec quia iam imbellis globuli necat Hectoras ictus:
Ad Maneis viuis nec quia aperta via.
Sed quoniam tangi te humanis lumine claro
Cœlestis patitur, Scaliger, ordo Deûm.
O ter digna dies, quam candidus vnio signet:
Thuréq; cui fiat perpetuùm atq; mero.
Quæ descendentem primùm de Amathusidos axe,
Te terræ intuita est ponere in orbe pedem.
Tunc sibi, tunc verè placuit Natura. superbi
Protinus est operis captáq; amore sui.
Tunc cœli insolitos prompsere volumina Cantus.
Fauit & aura salo blandior atq; solo.
Tunc Charitum zonis cultißima triga solutis,
Cúmq; Cupidinibus ingeniosa Saïs,
Te suprà narunt, pendentes aëre pennis:
Nobile & vmbrarunt florigeno imbre caput.
Tunc quadrata trias Doctarum sponte Sororum,
Præstitem Hyantæi te statuere iugi.

Submisitq; magistratus fasces sui Apollo.
Satq; secundum habuit posse tenere locum.
Tunc æuo quicquid Pulcrum & laudabile ab omni
Seruarat centum clauibus arca Iouis,
In tua se actutùm insinuauit corda, clueres
Humani vt generis Delitium atq; Deûm.
Iámq; clues certè, tabulataq; Olympica quicquid
Numinum habent, plaudunt oreq; req; tibi.
Quorum ità flagranti vultu numerò omniũ amorem:
Quorum ita voce in te mentem oculosq; trahis.
Ex animo vt doleant superesse nihil sibi, deinceps
Quo tibi adhuc ornent linguæ animiq; decus.
Quod possunt, faciunt. Manibus contingere gaudent.
Vndiq; Progeniem te, venerata, suam.
Haudq; tua obseruant aliter vestigia, quàm quos
Lingua catenatos Herculis aure tenet.
At quotquot ficti cor habent meliore metallo,
Deplerúntq; haustu feruido Equina labra:
Celsa tuo instituunt de nomine Templa, & ad Aras
Solennes proni te in sua vota cient.
Solemq; indigitant, Tenebras qui disiicere Orbis
Seclaq; nostra noua luce beare venis.
Luce noua, nubis quam nunquam occursus opacet,
Quæq; neget furuæ cedere Noctis equo.
Parte alia, Enceladi ac Cæi germana, quadrigis
Vecta coronatis per iuga, perq; mare,
Ære altum-clangente tuos Cœlo æquat honores.
Audit & hos, cano quæ stupet ora gelu:
Quæq; grauis semper Phœbi subiecta calori,
Quæq; afflata Noto proximiore, tepet.
Dúmq; sonat, Populorum assensu examina cuncta
Dant fremitum: & seu nox siue sit orta dies,

Nil nisi Scaligeri vim nominis ore frequentant.
Ac meritò summi Numinis instar habent.
Tete etiam ipse colo. studio nimis imq; potente
Differor in laudeis, Scaliger, alme, tuas.
Sic quoq;, vbi posuit senium omne rogo Vnigena Ales,
Remigióq; nouo iam per inane volat:
Non illum artificè tantum Philomela salutat:
Vel si alia est oris nobilioris auis.
Verùm etiam Fringilla, etiam cum Regulo Hirundo,
Ipsum quo possunt vocis honore crepant.
Quanquam vt ego taceā, taceátq; hominū sonor omnis,
Versaq; in Harpocratem sit Superûm ampla cohors;
Ipsæ te Valles, nemorosáq; lustra ferarum,
Ipsaq; te è viuo quæ lapide Vnda salit.
Ipsi te Montes, ipsæ te lampades æthræ,
Ipsi te Flores, ipsa loquatur humus.
Arborum & Æolio pulsatæ flamine frondes,
Nil nisi Scaligerum sibilo ouante tonent.
Omnéq; sponte genus Volucrum de te omnia paßim
Doctius & melius sæpe diúq; canat,
Quàm Turma illa olim, quæ missa è Carcere Pœno,
Hannonem voluit mox de Homine esse Deum.
Scaliger ergo igitur salue Optime Maxime. salue
O sacer Astricolûm Terrigenûmque metus.

AD IACOBVM SVSIVM.

ELEGIA II.

SI quem Antiqua Fides, & vitæ puriter actæ
Coram Cœlitibus, Terrigenisq;, tenor.
Siq; quem honorata clarat Sapientia fama,
Et Melicûm quantum est vspiam ab arte Deûm,

Dispeream ille nisi tu sis, Susi, vnice & vne.
O sanctum! ô penitus Mercuriale caput!
Tu facis vt nondum Saturnia secula pessum
Ad Phlegethonteas isse putentur aquas.
Tu facis vt videatur adhuc grex ille superstes
Numinum, iniqua hominũ vita quẽ abegit humo:
Tunc quum Pandoræ pixis funesta superbæ,
Iäpeti sobolis est reserata manu.
Fortunata nimis mea Belgica, primitus omni
Quæ dedit Europæ tale videre decus.
Nam veluti Tethidos quum linquit brachia Phœbus
Disiectis fugiunt Sidera cuncta comis:
Sic ei Erechtææ nunc cedunt pallidè Athenæ.
Sic & ei cedit vrbs generosa Remi.
Téq; Orbi mallent Vnum peperisse, sua olim
Quàm decora illa sagæ, quàm decora illa togæ.
Quicquid enim preciosum atq; admirabile forti
Naturæ dudum clauserat Arca sera:
Id, Susi, omne tibi infudit, voluitq; adyto almo
Perpetuùm sedem cordis habere tui.
Hincq; tibi quoq;, quod videt & prior inuidet ætas,
Viuida nullius cognitio artis abest.
Sed rude ouans omnis Doctrinæ, omnisq; Leporis,
Mnemosynes fulcis nomen in arce tuum.
Quod quanquam cupias cunctos, Iäcobe, latere:
Non tamen vllum aliqua parte, Iäcobe, latet.
Flamma vt enim indocilis longũ nocturna tegi, efflat
Ærata sparsim quam è specula alta Pharos:
Sic, quum sint in te totius lumina Mundi
Tempore coniecta omni, omnibus inq; locis.
Vndiq; prorumpunt miracla illa enthea, & ad se
Cunctorum ora tuentum obstupefacta trahunt:

Qualiter

Qualiter Herculeũ lapidem astrum Erymãthidos algens,
Aut Clytien Titan, aut Adamanta Chalybs.
His quoq; raptus ego. tunc quum à te audire coactus
Quæ mihi lætitiam verba perennè ferent.
Non quoniam ingenij nimium Monumenta mei æquè
Laudabant, Vatis nomina dando mihi.
Nam quid opus Iunonis auem sequi, habere necesse
Si quoq; confusas deinde rubore genas?
Sed quia nemo in me audebit distringere dentes,
In totum mea te non reprobante mele.
Quicquid enim ipsus amas, meritò quoque amatur ab
Virtutis cui, non est alienus amor. (omni,
Quãquam, quémnam animi vsq; adeò reperire canini,
Innocuo vt mordax esse repentè velit?
Certè, si vllius per lusum fama iocúmq;
Læsa mihi. pugnas siq; aliquando dedi.
Pérq; dolum si quicquam alienum sustuli in armum.
Tegmináq; aptaui, non mea, fortè cuti:
Vos agite, ite omnes in me quicunq; probi oris
Estis, & Aonio tingitis amne labra.
Sin verò efferor in præconia vera virorum
Quos sub vtroq; situm sole solum omne colit.
Núncq; grauem Patriæ singultato ore ruinam
Defleo, & exilij multa mei alta mala.
Nuncq; verecundâ austeros audaciâ amores:
Nunc & Amicorum fata inopina, gemo:
Este bonæ mihi, Pegasides, pia Numina, Nymphæ:
Ac date tandem illo ponere monte pedem,
Semper vbi serpit crystallo lympha liquente,
Et Phœbi lauros ambitiosa rigat.
Hâc quò animâ exutus vili, induar altera, vt anguis
Qui noua, pro laceris, tegmina, vere capit.

Nilq; canens mortale, at vestro affine sonori,
Auriculas indam quercubus atq; iugis.
O ità Calliopea velis pulcra! ô ità Rhæsi
Cara velis genitrix, cum genitrice Lini.

AD IVSTVM LIPSIVM.

ELEGIA III.

SI mea Fors non me Nutrice fugaret ab vrbe,
Inq; aliam ex alia truderet exulem humo.
Haud ego spinosis curarum mersus in vndis,
Hinc luctu ferrer auius, inde situ.
Sed fors purgatas quæ possent ire per aureis
Blanda Philetæo concinerem ore mele.
Aut tua sectarer, Lipsi, vestigia, quà itur
Ad Themidos solas, ad Sophiæq; domos.
Nunc, vigor ingenij cecidit mihi, flos veluti agri,
Tactus vbi currus prætereunte rota.
Nec spes est, vt me spectandum gemmea cunctis
Æthera per liquidum Fama vehat populis.
Sed simul ac vitæ spatium decurrero, eodem
Claudentur tumulo membraq; lausq; mea.
Proh Superi! ergo suis pedibus virosa Gruteri
Texet barbaricum in nomine Aranea opus?
At non sic mihi pollicita olim mater Amorum,
Haurirem lucis quum ordia prima puer.
Sed fore spondebat, qui carmine Belgico amœnas
Elicerem ad Scaldim monte Helicone Deas.
Carmine, quale ætas nulla vnquam audiuit Auorum.
Terq; in quo laueret ipse Cupido manus.
Sed fore spondebat, qui non solitum aptus honorem
Concirem Doctorum omnium amicitias.

Cuiq́,renidentis Templo in potiore Monetæ
Ex flauo Clypeum poneret ære Saïs.
Non in quo depicta mea graphicè esset imago,
Aut aliquid,faceret quod meminisse mei.
Aureus ast lymbus foret,ast foret aureus umbo,
Vllum nec locum ibi lineæ haberet apex.
Nempe vt,vbi aspicerent vacuam suâ ab effigie orbem,
Mnemosynæ augustum queîs penetrale patet:
Ex Diuarum aliqua propè stante,expiscarentur
Cur ferret,reliquis dißimilem,huncce tholus.
Illaq́,composito nitidè sermone,locuta
Multa diúq́ noua de genij arte mei:
Nunc iret vegetis per scripta operosa Senectæ,
Nuncq́ per à primis gesta mihi vnguiculis.
Hà Cytherea,tua en temerant hæc pacta Sorores
Queîs genitrix Nox est,queîs Erebusque pater.
Ac me per gentes cogunt errare superbas,
E tribus vlla vbi me non sinet esse diu.
Sed citò surripiar lactentis flore iuuentæ
Ceu Rosa,quæ benè vix è calyce omnis hiat.
Sin minimè extremā accelerabunt funeris horam.
Annus at adiectus vnus & alter erit.
Non est quod poßim Aonidum cessare choreis,
Aut fœtum Clario numine habere iecur:
Verùm inter rupeis,inter nemora hispida curram
Quà superest presso semita nulla pede.
Verba querárq́ ob quæ persæpe cauernicola Echo
Ingemat,in lacrimas tristis eatq́ Silex.
Nuncius ast tibi vbi ad vacuas,Lipsi,accidet aureis,
Hinc me in communem qui aiet abisse locum:
Nunquid discruciere animi,luctuq́ potente
Ex imo pia suspiria ventre trahes?

O vtinam. hocq́; operæpretium capiam mei amoris,
Qui mihi sic auget inq́; diem inq́; diem:
Flamma velut virideis qu æ sensim pascitur ornos,
Moxq́; excelsa citis ignibus astra petit.
Atq́; illum ô quoq́; fas habeam sperare fauorem,
Vt monumen mihi de marmore inane dices.
Húcq́; illúcq́; peregrinâ regione vaganteis
Carminibus Maneis in patria arua voces.
Fasq́; habeam sperare itidem, vt mea nomina libris
Ipse aliquò cupias inseruisse tuis.
Frustrà hàtum extincto mihi se ardua Mausolea
Æquiparent, frustrà Pyramidúmq́; minæ.
Nam dias quæcunq́; effers in luminis oras,
Inuidiæ aut Æui nulla ruina premet.
Tantum etenim antistant reliquis Scriptoribus, arte
Seu sit opus, seu sit lucidiore stylo:
Stellarum, radiis quantum Phaëtontia lampas,
Quum fera Nemæi terga leonis habet.
Saluete ô præclara Volumina. quæ Dea Pallas
Virgineo fouit Terpsichoréq́; sinu.
Quæq́; trias Charitum generoso flore beati
Nectaris, ac dio rore Iuuenta rigant.
Vos facitis, nobis ne Barbaria imperet, at se
Eumenidum obscuris abdat in attegiis.
Vos facitis, latices ne vltrà sitiamus Equinos.
Vos facitis bifida vt sint propè vbiq́; iuga.
Saluete ô præclara Volumina. iam hora propinquat
Ad cœli qua vos templa vehet Zephyrus:
Inter & Astrorum clarè fulgebitis igneis,
Heîc Ariadneæ stant vbi serta comæ.
Omnibus vt populis antiqua reperta Quiritum,
Factáq́;, notescant vsq́; mage atq́; mage.

Perpe-

Perpetuáq; aliorum Scriptis nocte sepultis:
Lipsij pro cunctis fama loquatur opus.

AD IANVM LERNVTIVM.

ELEGIA IV.

IAm quater est demessa seges sicelicibus, ex quo
Lugdunâ visus vltimùm in vrbe mihi.
Nec tamen interea Sol vnquam lampada luxit,
Instabilive obiit Luna polum facie:
Quin te, Lernuti, suspirarim arduè, & horis
Omnibus optarim iunctior esse tibi.
Vocem iamq; foret mellitam haurire loquentis,
Téq; tueri oculis, téq; manu tagere:
Afflarer Sortis nisi ab aura atroce, Deiq;
Matrimi raberet Flandrico in orbe furor.
Queis ità deiicior de spe, vix vt liquido optem,
In Patria liceat qua simul esse, diem.
Insuper-atque-habito curarum examine, cœli
Mente serenata Numinibus facere.
Vsq; adeò exilia vndiq; & excidia vltima spirant
Non placandorum Regum inimicitiæ.
Hà cum Spumigena princeps genitrice Cupido:
Túq; Disertarum Virginum amabilitas:
Nunquam erit ergò dies, cycni pernice volatu
Scandemus bifidi qua auia templa iugi?
Quáq;, Cypri in luco, sub fornice saxeo amœnæ,
Nos tacitâ excipient nocte sinu Charites?
Dictabúntq; melos, dextram exarmare Tonantis
Quale queat, tristeisq; exhilarare Deos?
Qualéq; pulcer Ado audiuit, quum de puero illum
Fecit Heræ Veneris culcita strata virum?

Nunc, in inhumanis cruciabilitatibus, ore
Nil nisi de mœsto verba fluunt misera.
Illéq; & hic oculus lacrimas dum stillat amarè,
Vellitur exuccis cæsaries digitis.
Cernimus &, primo iuuenalis flore iuuentæ,
Corpora squalenti nostra perire situ:
Qualiter à morsu pereunt rubiginis enses
Angulo in informi qui latuere diu.
Hà, Lernuti! ergo semper tua Araneæ iniquis
Caßibus hinc atq; hinc neruia sordida erit?
Neruia Melpomenes ter pollice mensa, labróq;
Mersa ter, alatus quod pede fecit equus?
Carmina nec fundet, quæ fundere inante solebat,
Quum malè eras primùm captus Hyellæ oculis?
O mihi dum vsq; foret sic auscultare canentem,
Quàm cupiam quoque te trans Acheruntа sequi!
Nec me trigemini quaterent Canis ora timore,
Nec torti tetrarum Eumenidum colubri.
Nam vulgare nihil, Lernuti, promis: at ipsum
Orphea quod poßit, quodq; decere Linum.
Siq; vnquam delenifica eloquia vlla fugassent
Bellonæ atrocis turpe sodalitium.
Iam nusquam exultans resonet taratantara Enyo:
Accensæ ve rotet taxi Eris vlla faceis.
Sed, rupta, cum Marte Pauor Terrorq;, quadriga
Quærere eant Cocyti inferiora vada.
Paxq; comas obnupta olea pallente, relinquat
Sidera, nobiscum perpes & esse velit.
Quæ nunc, ah, nostris dum iugiter exulat oris,
Quid superest mihi, quàm nocte dieq; queri?
Cui tua non solùm coram haud fas ora videre,
Sed cui iam intentat Persephonea necem:

Quò

Quò nostræ vix-dum surgentia semina famæ
Vnam habitent cum omni corpore sandapilam.
Quam volitet circum nigris Obliuio pennis,
Cúmque Sopore Stryges, cúmque Vlulis Tenebræ.
At tu, Lernuti, æra corusca imitare, & in ipsis
Bellorum viuas ignibus incolumis.
Nec tantùm incolumis, verùm, Æterni Alitis instar,
Vsque mage atque mage mox iuuenescere ames.

AD REMBERTVM DODONAEVM.

ELEGIA V.

CHloris adest, Remberte, tui visura decorem
Horti: age verte fores cardine, Chloris adest.
Nec sola. Horarum comitante sed agmine, secta
Claudit ei Veneris officiosa latus.
Omnibus & sterilis manus est, crinisque sinúsque,
Dum grauida ire opibus cuique libido tuis.
Quid mirare? nihil mirum, penetrauit ad arua
Chloridos ille tui nam Viridarij honos.
Sicq; Dearum animos mouit, vt, lætitiam omnes
Fassæ fronte, darent hunc subito ore sonum:
Vos ô telluris monumenta valete beatæ.
Iam tandem Tempe nos meliora manent.
Tempe, quæ retinent quot habet Natura colores,
Et stupet ad quorum terráque & æthra decus.
Queis si vestra lubet componere munera, Lunæ
Sidera sese ausint æquiparare faci.
Ridetis? Zephyrus loca tam bona vidit, & vltrò
Iam demùm cedat coniugis Hortus, ait.
Cedat. & huic vtinam sedem statuisse perennè
Ipsa velit. certè nam heîc mea semper erit.

Et locus ille, Marite, placet nobis quoque. fias,
Tu tantùm ignotæ Duxq́ Comesq́ viæ.
Progredere ô, mulcénsq́ tepenti flamine cælum
Nulla face arreptum vota morentur iter.
Iamq́ valete Arabum, quondam felicia lustra.
Florum inopes etiam hinc nos iuuat ire procul.
Suauiùs inuisæ variabunt tempora sertæ:
Suauius haud solitus nasum animabit odor.
Tu verò, nobis mox, Dodonæe, future
Hospes, honorato sparge virore solum.
Puluillos cole. Xysta poli. topiaria densa:
Aduentu vt nostro cuncta decora magis.
Nam, ne cordolium fiat tibi, obisse labores,
Discutiant dabimus præmia cordolium:
Pæmia Cœlitibus, Ioue iudice, digna, retortos
Quæque oculos faciant Momus vt ipse tegat.
Incipite, & iam nunc vos illi applaudere Valles.
Enthea deq́ altis sibilet aura iugis.
Quaq́ mouet gressum, surgant Violæq́ Rosæq́,
Tollat & hinc Myrthus, laurus & inde caput.
Vosq́ greges volucrum mulcete hilarißimo euntem
Accentu, & nouus, en, dicite, Diuus adest.
Incipite & iam nunc, Dryades, pictæq́ Napææ:
Instituisse choros, instituisse dapes,
Ad quas Nympharum cunctis bona turma Kalendis
Conuolet, agricolis consociata Deis.
Solenneis intérq́ dapes, intérq́ choreas,
Rembertum semper voxq́, chelysq́ sonet.
Hâ prior ause Senex, modico concludere gyro
Terra penu quicquid de locupleti vomit.
Primus & ause Chao mixtas auellere plantas,
Herbarumq́ vetus restituisse genus.

Macte

Macte animis. & si quid adhuc Iouis aula, vel Orci,
Pulcrum habet, hoc Hortis inserito omne tuis.
Nec Pyrrhæ patrui pœnâ moueare. decori
Consulit ille hominum: consulis ipse Deûm.

AD ADAMVM ESINGAM.

ELEGIA VI.

IN nunc & quauis tibi amicos arte parato
Antiquis verè moribus atque fide.
Si mox illa graui damno stat amicitia, & cor
Exedit indignè mœstitia atque metu.
Dulce fuit, fateor, tecum mihi viuere, Esinga, &
Cernere fur animis gnauiter obsequiis.
At simul est menti libitum, vento ire per æquor,
Quolibet, ac sociis tollere te ex oculis:
Cara prius cura in triste helleborum mutatur,
Votáq; sunt, notum non te habuisse mihi.
Ergo nec omniscij te tangit lingua Donelli?
Nec puta præclari Lipsiadæ ambrosia?
Ergo nec effœti te tangit Suada Tiaræ?
Nec cognatorum cara sodalitia?
Vtinam algentis duplicentur flabra Aquilonis,
Effractoq; lutet Phryxi iter omne cado.
Nec dextra vlla sonum det Auis, sed sceui Vlula oris
Auriculam infestis impleat ominibus.
Sic certè fugiens, disces quid lædere sit tot
Pectora, Adame, tuo pendula ab arbitrio.
Sin animo omninò est sententia fixa, tui omneis,
Heu, desiderio nos cruciare malè:
Me potius migrare iube tecum, optime. vbique
Te sequar, vt fidi corporis vmbra, comes.

Te ſequar, vſque vel ad Libyæ ſitientis arenas
Damnatámve Thylen ſidere hyperboreo.
Nec maris obſiſtet rabies mihi, nec via montis
Inuia, ſiue æſtus, ſeu furat horridè hyemps:
Quin ſalui regnis iiſdem excipiamur, Auerni
Vel pariter cinefacti ingrediamur aquas.
Vt ſic, quos toties vnà morienſq́; orienſq́;
Sol vidit, iunctim tollat & ipſe Charon.
Sed quid? Parcarum, video, hoc vetat alta poteſtas?
Fruſtráque oppugnet vis hominum vlla Deos.
Ergo vale ò ter dulce caput, greſſúque ſecundo:
Quò tua te virtus forſque ſerena vocat.
Sed cape, queis tua ſectari veſtigia ſolùm
Non vetor, en ſocios córque animúmque meum.
His ego tecum, & dùm emeritis petit Oceani ima
Phœbus equis, & dum viſitat Indiam, ero.
Neque unquam nequeas memor eſſe mei, volucri æſtro
Obliti tacitè me illatebrabo animæ.
Interim, at exucco macreſcam ego corpore, languens
Curâ animi ac cordis non magis atque tui.
Nec mihi non venient noctúque diúque dolores:
Nec mihi erit Bacchus, nec mihi grata Ceres.
Solùm ablati animi cordiſque vice, huc veniet Spes,
Quâ dilabenteis fulciar articulos.
Donec laſſatus terráſque vrbéſque videre
Auguſtis auibus reſtituare mihi:
Vſque tuæ intentus, me propter, Eſinga, ſaluti.
Quod ſtipes Meleagro, id mihi enim ipſe eluis.

AD LVDOVICVM GVICCIARDINVM.

ELEGIA VII.

QVàm bene posteritas de nobis te meritum aiet,
Guicciardine potens Mercurij & Veneris!
Quòd Marte effuso passim crassante lupato
Belgicam vt impositis opprimeret pedibus:
Cominùs atroci sis ire Deo ausus, & eius
Vnguibus, afflictam duriter, eripere.
Nec solùm eripere: ast Thuscæ linguæ asserere arte
In maiestatis stemmata prisca suæ.
Stemmata nec tantùm in prisca, at facere vt mage clara
Sit mundi Augusti totius imperiis,
Seu quà manè nouo Indiam adit Phœbeïa lampas,
Seu quà prona antris Oceani immoritur.
Belgica ter felix, ter felicissimáque, vno
Hoc Ludouico, à quo tot bona tantáque habes.
Aspice: non aliter iuuenescis quàm anguis, vbi anno
Exuccis properat se exuere exuuiis.
Aspice: summa poli tangis fastidia, sacrum
Horrorémque ipsis incutis Astricolis:
Dùm, minui semper metuente virore, tuentur
Vestra illum eximiè regna beare senem.
In tantum, vt toruè Inuidia mussante vetustas
Dentibus indoleat nil superesse suis:
Frustráque insanum intentet Bellona flagellum,
Flammáque cum ferro haud sit dare damna potis.
Sed credat quod quisque volet. tereti ipse ego versu hoc
Testari seclis tam volo, quàm populis,
Credere me Guicciardino tanto esse minora
Plectra Amphioneæ prodigiosa lyræ.

Quantò nobilius, factuq; magis graue, Regna
Plura fuere, vnum quàm extruere Oppidulum.

AD ABRAHAMVM ORTELIVM.

ELEGIA VIII.

VRanies, Eratusq; potens, Abrahame, Quiritum
Gloria per quem fit, Graiugenumq; minor.
Quid nunc te patriis rerum gerere autumem in oris?
Res gestas veteris discutere Historiæ?
An cœli & terræ immensos euoluere tractus,
Monstrigenisq; caput Oceani abdere aquis?
An vultus rutilo spiranteis cernere in ære
Cæsarum, & æterni tot decora alta operis?
An potius prisci Fluuios atq; Oppida secli
Iam tandem propriis reddere nominibus?
Fecumdiq; resignando integra signa cerebri,
Surripere ipsa ipsis tempora temporibus!
Quicquid agis: nec enim sacris stas mysta Vacunæ,
Et premit imposito Murcia calce caput.
Tete ego felicem præ me voco, quem omnia ad vnum
Aspiciunt toruis Astra superciliis.
Nam Batauos ex quo inter ago, externata dolore
Mens animi, clarum non tuita vlla diem est.
Promere nec valeat quicquam desueta choreis
Pegasidum, quod acutam impleat auriculam:
Tantùm inter salices, tantùm inter deuia tesqua
Itur, & ex oculis crebra cadit lacrima.
Scire tamen non est, mœrorum illæ vnde procellæ
Proueniant tantis vndique & vsque minis.
Nam quamuis patriæ languentis imagine tangar,
Conquerar & nusquam Iustitiæ esse locum:

Quum

Quum tamen haud vllo sint priua in honore Bonorum
Consilia, at ludo cuilibet atque ioco:
Ancipiti doceor si frena mouere dolori, vt
Quum prosim nulli, mî quoque non noceam.
Quicquid at est, vos Cælestes auertite, ne sint
Ista secuturi signa sinistra mali.
Sin: magis atque magis tellure vigente paterna,
In caput eueniant omina scæua meum.
Nunc tamen in tanto curarum pondere, habeto
Pro tuo abortiua hæc carmina Monauio.
Ne portare putes, Orteli, dicta dedisse
Me tua lasciuis in mare flaminibus.

AD IACOBVM MONAVIVM.

ELEGIA IX.

EXilio in medio, curarum in perpete fluctu,
Quis putet Aoniis ignibus esse locum?
Hic tamen iis locus est, strophioq; virente decorum
Me iuuat exanimem voce animare lyram:
Ingenia & sequi Apum, floris quæ rore de amaro
Dulcia furtiuè sugere mella solent.
Virginis ô verè primarie myst a Monaui,
Vni præsentis reddere cuique suum.
Nec minus illius immortalis adorea Diuæ
Quæ, obstetrice securi, è capite orta Iouis.
Huc ades atque faue, tibi dum officiosior aura
Ingenij numerò se illatebrare parat.
Esse meas aliquid burras, apinasq; putare
Tempore iam ex illo namq; Iacobe soles:
Ortelio quo auctore nimis iuuenaliter ausus
Scribere pro Scito grande Epigramma tuo:

Heroasq́; inter sedem affectare, superstes
Gloria adhuc per quos Græca-Latina viget.
Felix, si tantùm pinguis populi ordo teneret,
Differret nec me Fama per ora virûm.
Nunc, Lex sacra semel quum sit violata Pudoris,
Nusquam sollicitor esse deinde pudens.
Iamq́; secundum adeò incipio insanire furorem,
Ac malè-sutâ alâ nubila celsa sequi.
Et bene, quòd me aliqua tecum queo parte tueri,
Icarios casus nec metuisse nimis.
Namq́; canor quicunque tuas demulserit aureis,
Non potis est nulli legitimæ esse notæ.
Primùm enim vt ætherias prodisti lucis in oras,
Musa tibi ambiuit fronde nouena thorum.
Fronde, comæ qua luxuriem Patrima virago,
Quaq́; comæ frenat luxuriem alma Venus.
Parnasusq́; sono plausit gratante bicornis,
Auctior & solito lympha cucurrit Equi.
Sicq́; sua auditus loqui ab arbore Phœbus Apollo,
Dexterâ in auratas increpitante fideis:
Nascere age ô choreæ, puer optatißime, Diuûm.
Nascere age ô Patriæ sæpe petite puer.
Iamq́; trahas matris de ipso vbere Hyantia mella,
Et genium quicquid, ingeniúmq́; polit.
Hostium enim haud acie chalybis fœdare phalanges,
Principibúsve caput subiicere aptus eris.
Nec te auri extrudet sitis illam vltrà Indiam vtramq́;
Quam Sol hinc moriens, inde oriénsque videt.
Solùm animum capient ea, nil in quæ Dea iuris
Abside nixa leui non stabilis rotæ, habet.
Obruptusq́; caput nunquam moriente corona,
Grande iubar Themidos Mnemosynésq́; clues.

Quarum

Quarum remigio impositum te Gloriæ ouantis
Altera per terras, transq́; freta alta vehet.
Altera odorati viuace in cortice cedri
Inscalpet magnis nomina vestra notis.
Heîc vbi ad accentum vocisq́; & barbiti eburnæ,
Sensim Heliconiades nant trepido pede humum.
Euenere geli damnatorúmque locorum
Cultor, habes laudis conscia cuncta tuæ:
Quáq; nouos Cæli Alipedes manè excitat, & quà
Vesperi anhelanteis excipit vnda maris:
Quaq́; colorata Æthiopum gens flumina Nili:
Quaq́; Scytha expressas de niue potat aquas.
Vsque adeò, vt quibus est sobolem reperire Monetæ,
Diaq́; Athenææ Pallados ora, volup.
Non iam ad Pindi apicem properent, laticémq; Medusæ
Cecropiasve arces, Romulidúmque focos:
Sed rectà ad tua tecta, Monaui, ritè dicata
Mercurij docto Calliopæq; gregi.
Quam si illic non est contingere lumine claro:
Saltim in contiguo limine cernere erit.
Limine Dudithij, dîco. toto orbe fugatam
Hospitio secum qui Sapientiam habet:
Cuius & aßiduè Peitho requiescit in vlnis,
Cuius & aßiduè Gratia labra colit.
Hà, magni saluete senes, saluete ferè omnium
Extremæ mundi sidera summa plagæ:
Sidera, sideribus Geminorum æqualia fratrum
Nautis, qui in magno turbine dulce micant.
Per vos Barbaria in cursum conuersa fugacem
Claudere se Stygis it interiore lacu.
Primitùs Arctois modò & efferre incipit oris
Pierio grauidam Delius igne facem.

Quiq; priùs fuerat nullo in pretio Odera cunctis,
Nunc Tiberim haud temerè prouocat atque Padum.
Sic est, ô decora Europæ. decurrere lucis
Vos spatium quamdiu fata benigna sinent:
Non cum Saturno prorsum Aurea Secula credam
Hinc ad Auernaleis turpiter isse domos.
Nestora totum igitur hilari ambo viuite. nec vos
Ætas ex vlla parte senecta grauet.
Sed quocunque pedem figatis, nobile manet
Lac ibi, & ambrosij mille saporis aquæ.
Inq; iuuenca Hyemis Violæ calycésq; Rosarum
Temporibus vestris vsq; virescere ament.
Agmináq; alituum gradienteis voce salutent
Artifici: alarum fornicibúsq; tegant:
Ne noceant denso prægnates grandine nymbi,
Flabraq; mordacis impetuosa Noti.
Vestrum & vtrunque alto modulamine, imago iocosa
Vndiq; per valleis & caua saxa crepet.
Vox cuius, Zephyri ductu, mox fundat Olympi
Ardua: ad indigites inde voletq; Deos.

AD FRANCISCVM CAMMIVM.

ELEGIA X.

HA, quã ignobile nos trahit Astrũ! hà quã nigra nobis
Parcæ inamabilibus fila neunt digitis!
Vix benè, vix superas lucis Pueri editi in oras
Grande tuebamur Solis vterque iubar:
Quum Patriam incipiunt arma intestina feroci
Eumenidum malè vexare satellitio.
Pessum & ita omnia mox dederunt, vt flumina nusquam
Sint propè sanguinea non tumida à sanie.

Omnibus

Omnibus inq́ locis errent rerum omnium egeni,
Ante quibus fuerat gaza opulenta domi.
Et benè si finem saltim sperare malorum
Horum vel pausam tandem aliquando foret.
Sed quid? iam demum Pacem aufugisse reare,
Ac clausas Iani huc vsque fuisse foreis.
Vsque adeò insanas nunc spirant omnia liteis:
Vsque adeò exilium, singula & excidium.
Fallor? eò an ventum, hoc vt sit sperare salutem,
Mucronem iugulis excipere expositis?
Nempe ita. De nobis sed quid, Cammi optime, fiet,
Queîs nondum electus vitæ aliquis modus est?
Certè, ego in hanc curam totus dum incumbo, iuuentæ, ah,
Ire, volubilibus sentio ver pedibus.
Consiliiq́ expers, nec quid fugiámve sequárve
Possum ex vllius scire magisterio.
Sic dubitat prensus magno Nauta in mari vbi atrox
Sibilat hinc Boreas, sibilat inde Notus.
Vixq́ potens claui, sentit sibi spiritum amaris
Surgere languentem continuò in lacrimis.
Me miserum, primis quòd non sim extinctus ab annis!
Contigit aut saltim tempore nasci alio!
Nam quid cum vita mihi, si velut vnda aliâ vndâ
Pellitur ipse prior à grauiore dolor.
O si, Pax, esses, quàm non graue tunc foret horæ
Vno momento despicere optimum iter!
Vellem enim in humano secretus ab ordine vulgi
Otia patrito sub Lare honesta sequi.
Patrito Lare: non ebore vndique, & vndique fulto,
Spirante aut gratos Arrabiæ segetes.
Sed quem non violent vesano flamine venti,
Sed quem non subeat Inuidiæ ille oculus.

Illic sit paruas qui riuus ob ambulet ædeis,
Et viridem blando pulset humum strepitu.
Illic sit breuis annexus qui credita reddat
Semper ager, iustis non sine fœnoribus.
O Dij! quàm latis, me errare iuuaret in aruis,
Integrat augustum quum Philomela melos!
Et tecum gelidis modò, Cammi, in vallibus æstum
Spernere crescentem sideris Erigones!
Et modò sub molli dulceis capere arbore somnos,
Dum gracili insultant murmure aquis lapides!
Quà ô sæpè à Sole exoriente ad tempora noctis
Sera, coronatas inter Hamadryades,
Implicitis manibus choreas ageremus, acutis
Mollia ludentes carmina arundinibus!
Queîs dum accantarent motis Volucrum agmina pennis,
Iniicerent nostris serta comis Saturi:
Nec mage nota forent duo nomina Siluicolis Diis,
Quàm Francisce tuum, quamq; Grutere, tuum.
Hei mihi! quid frustrà lasso meo in vlcere dextram?
Illáque somnio, quæ non feret vlla dies?
Sit satis, ah, liceat nobis si ità viuere, famam vt
Poßimus Mortis tollere de feretro:
Orcus & haud geminam de nostris tempore eodem
Corporibus palmam, nominibusq; ferat.
Exitus in genibus Superûm est. at tu optime Cammi,
Si viuus quondam post cinerem meum eris,
Esto mihi Pollux, & fac iterum æthera cernam
De Rhadamantheo segregus Eridano.
Hic quoque, si versa vice tu omnis obiueris, ibis
Et duce, & auspice me, docta per ora virûm.

AD NATHANEM CHYTRAEVM.

ELEGIA XI.

Viuebam miserè ærumnarum in continuo æstu,
Obsessusq; ægra cum Patria vndique eram,
Quum cautim, ecce, ad me per castra hostilia scandit
Litera bina tua sculpta, Chytræe, manu.
Vna loquebatur breuiter sermone pedestri:
Altera tinnibat grande decenter epos.
Aspexi. & violæ pallentis tincta colore
Confudit subitas purpura crebra genas.
Ergo vsque Arctois, inquibam, hæc vtraque ab oris
Articulo hoc rerum, mascula nuntia adest?
Nec vetuere viæ, vetueréve mille pericla,
Heîc mecum vellent quin tolerare famem?
O multùm fidæ saluete & auete Tabellæ:
Saluete & capite ô suauia multa mea.
Protinus & ter centum impresseram vbi oscula vtrique
Hausi animi sensum terq; quaterq; tui.
Qui mihi non aliter mœrorem è pectore abegit,
Quàm à nautis, Lædes clara propago metum.
Nautis qui in magno prensi mare cum rate parua
Vexantur tenebris hinc nimium, inde Noto.
Nam vario vt taceam vernantia dicta lepore,
Lectáque diuino de Vraniæ ore mele:
Illic frons aberat vesano inflata tumore,
Vulpeq; suffultum callidiore iecur.
Illic lucebat sinceri exemplar amoris,
Aurei adhuc qualis tempore seculi erat.
Me solùm hoc malè habebat, iniquior ipse quod in te
Extenuans genij dona beata, fores.

Singula enim quamuis Suada præeunte loquatur
Lipsius, ac Sophiæ primus in arce cluat.
Et, nulli quanquam Dousa attentata resignet
Claustra, coronatis Duxq; triumphet equis.
Nil tamen est te cur amplectar amore minore,
Iuxta & eos renuam principem habere locum.
Es quoque enim visus Phœbeo à lumine quondam,
Fotus & in triplicis Gratiæ amante sinu.
Hinc licitum tibi fontem haustu deplere potenti
Augustâ factum Pegasi ab vngulâ equi:
Præpeteq; euecto penna immortalium Olorum,
Ardua Parnasi peruolitare iugi.
Hocq; negare negant præclara reperta, quæ vbique
In populos latè Calliope ire sinit.
Nec faciunt fremitúsq; & frigora Balthiacæ vndæ,
Augescat tua quin fama mage atque mage.
Qualis enim noctu in Regum penetralibus altis,
Gemma, imitata ignis fulgura clara, nitet,
Exuperansq; suis tenebrarum examina illis,
Purpureo vestit omne cubile die.
Talis es, ô vates magne, in regionibus illis,
Flora fere nunquam quas Zephyritis adit.
Támq; adeò per te ipsas Rostochij scholæ Athenas
Prouocat, atque nihil Tibride Varna minor.
Vtque tuo valeant de lumine lumen apisci,
Eoas linquunt, Hesperiasq; plagas:
Haud illi solùm vario qui errore vagantes,
Musæas possunt non reperire foreis:
Sed perfusa quibus mordaci pectora aceto
Fictaq; mens animi de meliore luto.
Macte igitur felix genij ingeniiq; Chytræe.
Non fato totus aduenіente cades.

Ast

Ast latè ignauum Libitinæ egresse feretrum,
Post obitum Phœnix mox rediuiuus eris.
Vectus & indomito super astrata arua volatu,
Signat vbi Iuno lacte suo alma viam,
Ritè tuum nomen sacrabis in arce Monetæ,
Proximè Homeriacas, Virgiliiq́ notas.
O si tunc mihi téque tuos cursusq́ liceret
Sidera cælorum per radiata sequi!
In volucres cupiam pennas subitò omnis abire,
Vngue nec à latere longiùs ire tibi.
Fata vetant. primóque tepentis vere iuuentæ,
Mnemosidum cogor linquere docta sacra.
Iámq́ onerant galeæ ceruicem pondera, & ensis
Degrauat hanc, illam ferreus vmbo manum.
Non malè: si patriæ his defendere funera possem,
Aut lustrare probo facta atauita gradu.
Sed quid? cognato solùm de sanguine præda
Nunc iuuat, atque auro castra, fidésq́ patent.
Atque vtinam quoque non reseret tibi, Patria, portas
Eius sacra fames, seditióq́ potens.
Dij prohibete nefas. timeo tamen heu, timeo, ipsam
Alterutrum ne te det, vel vtrumque, neci.

AD ALEXANDRVM GRAPHEVM.

ELEGIA XII.

VT sedet arbore in exangui Philomela cui auceps
Abstulit ingrata pignora parua manu:
Exuccóque graueis geminat longùm ore querelas,
Et se curarum mergit in Oceano:
Sic ego, sic Patriæ ob casum infelicis acerbum,
Solus in exili vitam ago inopsq́ casa.

Nec tam manè vnquam viduantur lumina somno,
Nec tam vesperi adit pectora fessa sopor:
Quin mihi per faciem lacrymarum defluat imber,
Integret atque exspes vox miserabile opus.
Ergo Poëtificus quondam ille ille æstus, & ignis,
Nil nisi nigra cinis, nil nisi fumus erit?
Ingratiq; notam vitare nequibo, Graphëus,
In minimis si me Nomine pro malo habet?
O dolor! offensi incurrit graue crimen amici:
In re alia validè qui cupit esse pius.
Magne Graphëe, Graphëe oculis mage amate mihi. ecquid
Pro meritis dignum reddere quibo tibi?
Quibo tibi? hoc verum articulo, quo nulla vaciua
Sunt spatia à gemitu, suppliciisq; mihi.
Quibo tibi? quem casta Venus Charitúmq; frequenter
Alterno Puerum Triga tulere sinu.
Cui citharam ex humeris suspendit Pleiade natus
Gemmatam, tinxit cui labra Suada fauis.
Tu me, tu ignotum numerasti classe in eorum
Queis non mortali vis probè adesse fide.
In tabulisq; meis sculpsisti carmina, sanctæ
Mensa deaurato pollice Terpsichores.
Carmina nectareo quæ aspersit flumine coniux
Herculis, inque quibus abluit illa manus,
Quæ sine matre creata Iouis cerebro, arbitrium omne
Nunc modò habet Belli, nunc modò Pacis habet.
Hà, quantum iam oblita sui, dum tantum in amari
Martis agit castris, cura Oleæ nec ei est.
Hà virgo, hà cur non deserta & casside & hasta,
Aurea de cælo mittere secula amas!
Plus satis Europæ, ah, maiestas ardua, passa est
Natorum in proprio sanguine naufragium.

Plus satis ah, Vrbes summus capita æqua ferentes
Nubibus, hostili, succubuere iugo.
Belgica præcipuè sub fasce fatiscit iniqua
Pœnarum, in votis iámque, Mori, vnicum adest.
Ecce. sub hastâ latâ dat venum Præco pudoris
Ante hac intactas virginei exuuias.
Ecce. reuulsi vdo infantes matrum vbere, saxa
Inficiunt cerebro, inde exaturantq; canes.
Decrepita, ecce, gemit fulgente sub ense senectus,
Sunt ab eo tutæ nec mulierculæ anus.
Horum ecquis dabitis finis, Dea mascula? vix vix
Corpora iam, Mortis sed simulacra sumus.
Omnia subripuit nobis Ciuilis Enyo,
Ne ligulámq; quidem vel superesse dedit.
Sed quid? an omnibus undiq; ademptis, inuida ademit
Fortunæ, nobis vis quoque, Posse mori?
Heus moriamur & intrepido mucrone, dolores
Nobiscum in Lethes præcipitemus aquas.
Qui patriâ occubuit regione, haud ille inhonorus
Ludibrium externis cogitur esse locis.
Ergo docte Graphëe vale: hæcq; mea vltima verba
Chirographum veteris non leue debiti habe.
Vtile rem ad nullam, fateor: sed symbola certa,
Tuncquoque, quum morerer, me ære fuisse tuo.

AD ADAMVM CAMMIVM.

ELEGIA XIII.

PEssũ ità quũ omnia eãt, se humani vt sanguinis amne
Arua magis, pluuio quàm imbre, quærantur ali.
Nulláq; sint loca vbi non conspiciantur acutâ
Corpora Nobilium excarnificata nece.

Quod nobis, Cammi, tumido pelago ærumnarum
Immersis, tandem præstò erit auxilium?
Certè ego, iamdudum valedicta Musicâ auenâ,
Educens imo vix animam è latere,
Vnum habeo aßiduè hoc orare, citò vt mihi rumpat
Stamina, Parcarum desidiosa manus.
Ten' vt ego, ô mere Sol Regionum, Belgica, quotquot
Exoriens lustrat, occiduúsq; dies,
Intuear miserabiliter furcâ hosticâ, Olympi
De alto apice ad furuum præcipitari Erebum?
O potiùs iam nunc mihi fortis tenuia culter
Transadigat crebris pectora vulneribus!
Sic etenim occumbens, non mortes mille moriri
Cogar in extremâ posteà amaritie.
Nec deflere erit excidium fatale Meorum,
Versasq;, in Martis præmia, opes atauûm:
Non illata pudori coloribus horrida stupra
Impuro Cacularum à grege Virginibus:
Non alia atque alia his triplo grauiora, ferarum
Quæ pote cordolium sint facere ingeniis.
Sed, laticem propè letheum spatiando, dolores
Ferre darem volucri per maria alta Noto.
Aggressúsq; animas, nunc hanc, nunc eligerem illam,
Longa esset cum qua texere colloquia.
Moxq; illa intrarem tentoria, proximam Homero
Virgilij genius sedem vbi dius habet.
Defixúsq; diu intentis oculis in vtrumque,
Sermones ipsorum aure auida imbiberem.
Meq; alta tandem clamarem voce beatum,
Cui vel fas, taleis cernere post obitum.
At tua quid, Cammi, quid, Cammi, mens tua voluit?
Tolle solo exangueis, sursum age tolle oculos.

Omniáq;

Omniaq; habeq; prius tentare, exempla probasse
Quàm mea, iam tibi adhuc dũ modò genua virent.
Quin rursum, i, galea caput indue, & acer in armis
Aude iterum æratis obuius ire globis.
Vt pereas, stragum ante dabit tua framea aceruos.
Et pulcrum est vitam effundere pro patria.
Sed spera. Applaudet forsit Victoria, & hosteis
Inuictis dabitur cingere compedibus.
Quàm ô tũc gaudebis! quàm ô tunc hilarus platearum
Tergore vectus equi sæpe teres silices!
Tunc erit ô iucundum æstus tolerasse, geluq;,
Dulcéque tunc, lacrymis sæpe onerasse genas.
Cuncta inopina salus Patriæ parta ac tibi opima
In summam vertent lætitiam spolia.
Ne tamen vsque adeò exultes, animo vt cadã Adamei
Ipse tuo, & Desperatio scæua mea.
Sed si quando feret propius te iter ad mea busta,
Opta age, vt æternum sit mihi terra leuis.
Atque ita, suspirans dicas: Iussit pietas te, ah,
Officiosa nimis, Iane Grutere mori.
Sic quoq; sic ferro incubuit quondã, ingredi adhuc qui
Exuuiis posset hostium adauctus, Otho.

IANI GRVTERI
ELEGIARVM
LIBER SECVNDVS.

AD IANVM DOVSAM.
ELEGIA I.

DOVSA, lubens cui sceptra sua transcripsit Apollo,
Cuiq; dedit Charitas dono Erycina Venus.
Quid nūc te Hagano rerum gerere autumem in agro,
Quem nemus hinc ornat, ornat & inde mare.
Num fors, Musarum cinctus latera agmine, Siluas
Ire doces agili post tua plectra gradu?
Cogis & Oceani sine murmure nunc fluere vndas,
Nunc stare, artificis vocis ad arbitrium?
Aut Plauti auratis genio solerte libellis
Restituis numeros, restituisq; ioca?
Inq; decus priscum blanda asseris ora Propertij,
Nec sinis in tenebris degere Horatium epos?
An magis in dubia re te omnis consulit ordo,
Densa sacro ac vatum pendet ab ore cohors?
Et modò compositâ terit hic tua limina plantâ,
Dilecti vt possit de numero esse gregis?
Et modò te hic per causam adit, vt sua pascere Natæ
Sit ieiuna tuæ lumina luminibus?
Natæ, cui, cæli domibus, Matrisq; relictis
Illecebris, præstò est ac famulatur Amor.

Natæ

Natæ, cui lenis cum Maiestate Venustas
  Temperat incessum, frontis & inclytum ebur.
O superi faciles, tibi qui bona tanta dederunt,
  Quottidieq; augent illa mage atque mage.
At me infertilibus ventosa Valachria arenis,
  Quas refluo Nereus flumine circat, habet.
Dumq; mea exopto ventos in vota secundos
  Septem, bisq; octo præteriere dies.
Nec pœnæ sat erat pelagi audire strepitum altum,
  Ranarúmq; coaxantium amara mele:
Ni quoque & omne mihi cura exederet mala pectus,
  Proscribens reliquas vndique lætitias.
Dum nunc indicio cogit pendere me ab omni,
  Et dum nunc non vult indicio esse fidem.
O stellæ! ô tellus! ô principia Amphytrites!
  Gallica res num iterum scæuâ agitatur aue?
Raptáq; præcipiti Martis Germana quadriga,
  Turbat Auernali cuncta satellitio?
Proiice tela manu sanguis Troiane. cruore,
  Plus satis humano, ah, vestra madescit humus.
Plus satis, ah, freta naufragiis texistis, auaræ
  Vestráq; plus satis, ah, tecta tulere, faces.
Aspice. quocunque agri infigit cultor aratrum,
  Obtundi queritur ossibus arma sua.
Siq; aliquò versat fortè altiùs arua ligone,
  Purpurei cito adhuc prosiliunt latices.
Quod si vos nihil hæc moueant, reuerentia saltim
  Doctarum moueat Virginum & Eurynomes.
Hæc nec enim, aut illæ, sanie aspicere oblita scuta
  Sustineant, tonitru terribilisve tubæ.
Nedum ensem nati rorantem cede paterna,
  Infantum nedum ante ora abauita neces.

Sed quid? num quoque Cælestum collegia spernunt
Præ horrendis dirarum anguibus Eumenidum?
Ergo, crudeleis turba ô fugi Musica terras,
Et conuertite vos ad meliora loca.
Ipse quoque, exegit quem Mars natalibus oris,
Quomodò eum externâ, heu, in regione feram?
Stat fines certè potiùs peragrare profundi,
Vspiam & haud vllo ducere in orbe moram.
Perq; nigros saltus errare licentiùs, & per
Montium Hyperboreâ culmina amicta niue.
Imò ipsum iam nunc viuens Acheruntа tenacem
Transuehi amem, quā vsquam bella videre mala.
Iamq; adeò nunc ite pedes, quocunque vocabit
Africus, aut rabies imperiosa Noti.
Tu verò mihi, Dousa, vale. norisq; Gruterum
Vsque, sub infaustis viuere sideribus.

AD BARNABAM BRISSONIVM, ELEGIA II.

MNemosides Diuæ, melico quæ in vertice Pindi
Sufficitis sensus arboreæ vmbræ, & aquis.
Tempora nunc mea pauxillum illâ tangite myrtho,
Sub cuius somnum tegmine cepit Amor,
Tunc quum traiecit telo cor Apollini acutè,
Et Daphnes iußit de feritate queri.
Non vt carminibus miserabiliter Patriæ agræ
Fata iterum atq; iterum nocte diéque fleam.
Nec Dominæ dulci austeros flectam impete sensus,
Déve Puellarum victor ouem thalamis.
Sed mage quò lotas aureis Brisonij aceto,
Non tralatitiis sit tenuisse toris.

Dum

Dum, desiderij vrgentis testamina, vomer
Plumifer heîc graphicè charteo in æquore arat.
Me miserum, quod non itidem concessa facultas
Posse serenato cominus ore frui:
Barnabæ & attonitis vocem bibere auribus auream,
Dexteræ honoratos tangereq; articulos.
Si sic, non vos, Aonides, in vota cierem,
Ingenium aut quererer vilius esse mihi.
Eius enim aspectus vireis animo adderet, aurámq;
Orantis traherem non humilem à labiis.
At quid? num quoque & incassum vestra ostia pulso?
Me nec Aperta palam respicere vllus amat?
Hà scio. se vestrûm nemo committere terræ
Gaudet, aquâ vndiq; quam circat amara Tethis:
Nulla vbi suppeditant secretæ vmbracula siluæ:
Nulla vbi pensilibus prosilit vnda iugis.
Proq; volucrum vbi garritu, studet graue murmur
Oceani, & Ranarum immedicabile epos.
Doctum & vbi si monstretis, monstrauerim ego altè
In medio segetem luxuriare Tago.
Grata magis vobis lymphæ scaturigo fluentis,
Gutture quæq; canit multiplici Attica auis.
Grata magis vobis camerato, fornice opaca
Antra, coronatus floreq; perpetim ager.
Grata magis vobis clarorum examina vatum,
Et queîs de fuluo pectora ficta luto:
Qualia non vno Gallorum alit ordine tellus.
Quam certum est, vobis aßiduam esse domum.
Dicite sed quid, triga triplex, tunc mentis habetis,
Quum pendere mei Barnabæ ab ore datur?
Nonne aliquem artifice tali sub imagine, Olympi
Iuratis sese dißimulare Deum?

Certè, ſupra hominem ſapit, & ſi haud Numen in ipſo,
Cælorum tamen eſt non minor Indigenis.
Omnibus ô verè monſtrum admirabile! ouantis
Naturæ ô rurſum non imitabile opus!
O Suadæ illibata medulla! ô aurea Seiren!
Quis dat ita auguſto, ô, te Deus ore loqui?
Et pede quo ingreſſum putem iter, legionibus ac queîs
Rupis inacceſſæ te exuperaſſe rubos!
Heîc vbi in auratâ micat Aſtræa alma cathedrâ,
Cui Nemeſis comes hinc à latere, inde Themis.
O quæ Mnemoſynes deduxit ad atria Clio
Paruulum? Apollineis inſtituítq; ſacris?
Semitam vti poßim, mihi quæ nondũ vlla reperta eſt,
Cernere, & integros fontium adire lacus:
Vnde, ſine æmulo adhuc, laticem multũ vnica & vna
Potarunt pleno labra triente tua.
Ad quos ſi digitum tantillum intenderis, ipſas
Diceris Diuûm tunc mihi obire vices.
Tuncq; nouo immenſum cantu te differam, hiante
Ducere ſacram omnem fauce paratus aquam.
Fercuĺáque aggrediar, currúmq; parare triumphis,
Et, tua quæ circum tempora, lauream, eat.
Próq; humero promens oſtrum victore, virentis
Exornabo tuas frondis honore fereis.
Ibit Barbaries, capitis Diademate rupto,
Ante rotas ferro vincta manum atque pedes.
Turbáque reſtrictis patietur lora lacertis
Quæ tenebras Soli Iuſtitiæ ante tulit:
Quæq; rubri cuiuis maſſa mercabilis auri,
Quæq; aliam ex alia docta creare ſtropham.
Ecce. Venus, gemino ſtipata Cupidine, circum
Te ſaliet, circum te ſaliétq; Charis.

Ecce. Dea æqua, nouo corpus velamine nupta,
Prodibit cunctis obuia luminibus.
Ante Fides gradietur ouans, comitante grege illo
Deseruit quondam qui ob scelera impia humum.
Grex, Lepor atque Salus viduatáque felle Voluptas.
Simplicitásque sagax, ingenuúsque Pudor.
Qualibus ô tunc vocibus excipiere! viæ ô quàm
Tunc fœtæ effuso floréque & vnguine erunt!
Qualiter alarum ô tibi Fama argentea plaudet
Remigio, à facie discutiétque Notos!
Nempe tuba clangente altùm, Brisonij apertis
Nomina deponet omnium in auriculis.
Dúmque canet, Valles sonitum, Collésque remittent:
Vox feriétque Æthram, vox feriétque Mare.
Attollénsque hilareis plausus plebs tota frequenter.
Saturni hoc, dicent, Vindice seculum adest.
Sic, vbi de patrio surgit Phœnix cinere, auro &
Natiuo Phœbi prouocat aere iubar,
Cingitur indigenarum auium densè agmine ab omni
Pérque salutantum it omina amabilia.

AD ANNAM PALLANTIAM.

ELEGIA III.

Altera, iô, quænam cælum Pandora relinquit,
Iapetique venit visere triste genus!
Non cui Pixis adest, insanis fœta venenis,
Linguáque quæ in fraudeis quemque repentè trahat:
Sed Pandora, Iouis cerebro edita, cuique decoris
Contribuit quicquid possidet ordo Deûm:
Quæque piet priscæ labis contagia, mundo
Adferat, & cunctis antidota alma malis.

Sed Pandora, iterum nobis quæ Numina sistat
Ob Pyrrhæ patrui furta fugata solo.
Nam quid ego te hominē credā Pallantia, nam quid
Mortali reputem sanguine te, Anna, satam?
Haud secus augusti quum purpurei oris honore,
Furanimóque oculi lumine cuncta bees,
Quam Sol, Oceani modò aquarum aspergine lautus,
Arrabiæ populos manè vbi clarat eques.
Tertio & in lustri quum præsens carcere, Musis
Musarumque adeò Præsite digna loqui.
Non. non dona decem pepererunt talia menses.
Sed de cælesti culmine missa Dea es.
Hinc etiam meritò geniale examen Amorum
Ingenuum stipant sponte tibi vsque latus.
Sectáque Pontigenæ Veneris Charitēia triga
Ore tuo sedem constituere sibi.
Hinc etiam meritò gradientem cæsia Pallas
Te præit, & Memoris Matris honora cohors.
Quáque pedem ponis subsultat Dædala, moxque
Flore nouo paßim luxuriatur, humus.
Alituumque genus pennis raptum omne per auras,
Blanditur gracili gutturis arte tibi.
Applauduntque comis nemorum capita alta coruscis,
Et folio è quouis mellea manat aqua.
Hincque etiam meritò Europæ florentior orbis
Anna, tuum dio Numen honore colit.
Marmore & è Pario candenteis suscitat Aras,
Quas horna aßiduè fruxque merumque beant.
Vspiam & è populo si quis secretus inerti,
Cui cor adest, & cui læua mamilla salit,
Is tibi suppliciter solenneis pectore & ore
Ritè canit laudes, votaque crebra facit.

Quotquot

Quotquot & Aonio purgarunt flumine crineis,
Exq; Helicone sibi serta tulere iugo,
Tete oriente die, tete moriente salutant
Humani generis Delitium atque Deûm.
Virtutumq; tubâ seriem clangente tuarum
Vndiq; per montes, & maria alta ferunt.
Vsque adeò, vt quos implicat occiduo æquore Nereus,
Eoi & circum quos sonat vnda freti.
Atq; Helice æternis quos damnat cruda pruinis:
Imbricitor vexat flamine quósque Notus,
Cælestem quoque te norint, Pallantia, Diuam,
Pro tali & summa relligione colant.
O salue augustum decus ac meta Heroinon!
Méq; supercilio leni aliquando vide.
Pectoris & stupidi discussa nocte maligna,
Da propiùs doteis noscere posse tuas.
Ipse at ego interea heîc tibi vbi stat nobile Signum,
Corq; Animumq; volens constituo ante pedes.

AD AEMILIVM ROSENDALIVM.

ELEGIA IV.

QVid nunc te patria facere arbitrer, Æmili, in vrbe
Quæ sua ab auro illo diuite nomina habet?
Num pingui nimium deuictus corda veterno,
Murciæ imaginibus Desidiæq; litas?
Córve Cupidinea traiectus arundine, simplex
Quē vlla vnquã haud potuit forma mouere, moueris?
Festinans trepidusq; modò huc, illucq; modò, ipsam
Imperium omne tuæ mentis habere doles?
At nil conueniens tibi erat minus, ire per arteis
Dum decuit, Latium, Græcia quasq; colit.

Ad quid enim te aliud nascentem lumine claro
Vidit Atlantiades, Pieridúmque pater?
Adq; quid in gremio bene paruum mascula Pallas
Fouit, & impreßit oscula Suada genis?
Adq; quid Vranie, vlteriùs celsa astra, tibi æquum
Ad Iouis augusti limina strauit iter?
Sed fallor. non ignauæ audis myst a Vacunæ,
Aut tibi Diua premit Cypria calce caput.
Tradita enim in manum heri nostram tua Epistola, teto
In veterum affirmat perpetuum esse libris.
Indéq;, adinstar Apis, totúmq; Veris honorem
Carpit, inexhaustas condere in horreo opes.
Fortunate Rosendali, opes cui curæ eæ, ab vllo
Vnquam quæ nequeunt igne vel amne rapi.
Quæq; ipso augescant quum tempore, & in diem & horas,
Plus pretij semper, plus bonitatis habent:
Euectóq; homine ad cæli tandem atria, donant
Ambrosiáque dape, nectáreo imbréq; ali.
At me infelicem, Fortis quem scæua potestas
Ex humili prohibet surgere ad alta loca:
Nempe soporari vt mea fama aspergine Lethes
Posset, & ex Orci non reuenire specu.
Námq; vt obumbrauit mentum lanugo mihi, ætas
Exceßitq; arcto verna magisterio,
Nulla dies caruit, caruit nox nulla ærumnis,
Semper at in lacrimis, in gemitúq; fui.
Nunc nunc præcipuè: patriis dum spretus ab oris,
Sustineo exilij tantáq; tótq; mala,
Vlla iterum vt non sit spes illa relicta videndi.
Illa videndi, ah, quæ spes iterum esse queat,
Omnia quum faciem vastentur fulmine, pessum
Omnia quum ferri viuido acumine eant?

Quin

Quin vbi perueniunt scelera ista nefanda mi ad aureis,
Humano inuisas opto pedi ire vias:
Quò nomen mihi dulce, simúlq; Belgicæ, amarum,
Non penetrare vllis sit pote temporibus.
Nedum ausit fama illius vlla venire ruentis,
Fama procellosi turbine vecta Noti.
Quæ mihi sic tetra est, sicq; horribilis, Deûm vt orem
Numina, seu nox sit, siue sit orta dies:
Vt vel in æternum seruent Patriæ caput, aut dent
Extemplo subita morte perire mihi.

AD GEORGIVM BVCHANANVM.

ELEGIA V.

BArbara corda virûm semper ferat, orbéq; toto
Stet diuisa procul terra Caledonia:
Dum tamen, ô Buchanane, tuos quoque vendicet ortus,
Videris ac primùm Solis ibi acre iubar.
Sic enim ei assurgant & caræ Palladi Athenæ:
Et loca quæ lambit Tibridis algida aqua.
O certè Deus, aut proles augusta Deorum!
Natura altùm in quo complacet ipsa sibi:
Quémq; homines inter iussit fulgere, minutas
Inter plena velut Cynthia nocte faceis:
Cuius diuiniq; actus, diuináque verba,
Virtute implerent mundi vtriusque latus.
Cedite Romani, Actæiq; facessite vates.
Iam nihil est mihi, cur somnia vestra morer.
Me cælo delapsa tenet Musa altior, auri
Dulce magisq; meæ barbiti inerrat epos.
Barbiti epos, silicum præsens mollire rigorem,
Et post se pecudes hinc trahere, inde nemus.

Barbiti epos, quod Auernalis consulta Senatus
Infringat, triplici frenet & ora Cani.
Barbiti epos, quod non tantum Rhodopeïus Orpheus
Natus & Antiopes, Inachidesq́; Linus:
Sed tu ter triplex Memori turba edita matre,
Sed tu mireris Phœbe sagittipotens.
O ter sancta mele! ô non vnquam imitabilia vlli!
Heîc reperire omne est quicquid vbique fuit.
Hà scæuam Lachesim, quæ, quum me proxima haberēt
Regna, tuo vetuit lumine posse frui:
Aureæ & attonitis linguæ bibere alloquia aurea
Sensibus, ac penitus insinuare tibi.
Hà scæuam verè Lachesim! fas quod tamen vnum
Hoc facio, & quum Sol se exerit Indicâ aquâ,
Gratanter Lucem iubeo saluere, frequenter
Lustrat & illustrat Scotica quæ arua rotis.
Illius & radians telum submissus adoro,
Infanti tibi obit quod sola tacta pede.
Siq́; aliquis precibus locus est, deuenit vt oram
Ipsa, vbi iam propius ora videre tua:
Strigat, amabiliterq́; tibi fors nunciat, à me
Innumerabilibus quam venerere modis.
Hæcq́; mea ô vtinam pietas, Buchanane, fauorem
Ex aliqua poßit parte merere suum.
Si sic, vos colitis qui Olympica templa valete.
Nil ego enim vestris sortibus inuideo.
Sed quid adhuc dubito? certè meret. hocq́; etiam Aura
Quæ venit occidua de regione docet.
Dum mihi, nescio quo, præcordia concitat æstro,
Sponteq́; per laudeis raptat vbique tuas.
Nunc quoq; dum cano, obit leni mihi flamine vtrimq́;
Tempora, & hæc dictat qualiacunque vides.

Quæ, quò grata magis valeant, Buchanane, tibi esse:
Adiunxi comitum meq; animumq; vice.
Vt licet, vtque libet, fruere his atque vtere, in omne
Mancipio tempus certus vtrumque dari.

AD ADOLPHVM MEKERCHVM.

ELEGIA VI.

Dum sterili austeræ cohibere Valachriæ arena,
Teq; vetat liquidum currere ventus iter:
Mens animi ecquid agis? stolido nũ immersa veterno
Murciæ inornatus stas operata sacris?
Spiritus & cecidit tuus ille? At auita solebat
Eruere è castis qui monumenta libris?
Quiq; Philetea insignis testudine, raptim
Ibat ad intactâ Musica templa viâ?
Sic certè. Nam quis queat heîc in vota ciere,
Ter tria honoratæ pignora Mnemosynes?
Nullus vbi muscoso prosilit è lapide humor:
Florea nec dulceis herba colorat agros.
Nullum vbi frondosa nemus est cinctũ arbore, nullaq;
Attica multiscio gutture tinnit auis.
Surgit at è salsis non sana paludibus aura,
Flucticolor quauis algaq; prodit humo.
Multa & vbi graui odore omnem inficit aëra taxus:
Ac rapidè in cunctis rana coaxat aquis.
O vtinam quicunque prior se credidit aruis
Quæ fluctu refluo circat amara Thetis,
De Phlegethonteïs lacubus bibat aßiduè, vllo
Vnquam nec pote sit sistere fonte sitim.
Non Phœbe, est spectare tuum, ferè in æquore turres,
Vilibus extructas marmoribusq; domos.

Nec vestrum est, quar data trias, lustrare tabernas
Omnigenis grauidas Indiæ aromatibus:
Aut mare veliferis oneratum lintribus, Orci
Qui certent paulla spe lucri adire lacus.
Vobis grata magis raro Viridaria Sole,
Grata magis fugiens Lympha sub ilicibus.
Præq; cauis sordent laquearia gemmea saxis:
Præ lauruq; Arabum sordet auarus odor.
Et tamen heic ego vos cupiam mihi habere fauentes,
Tangi & auem mitis luce supercilij.
Vulgari nec enim est accentu adeunda Mekerchi
Auris, acet csi lota liquoris aqua.
Nil ago. sed frustrà Aonidas, Clarium & Deum adoro
Dignentur numeris proximi vt esse meis.
Ad quid enim faciles sedent mihi, quum bene norint
Ipsorum posse te subiisse vicem,
O mere Sol Aganippei iugi Adolphe, madere
Cui Graio Vranie dia lepore dedit:
Cuiq; trias Charitum, vitrea pellucida veste
It comes, itq; comes ingeniosus Amor.
Cuique suas reserauit opes Tritonia, & vltrò
Iustior in se ius tradidit omne Dea.
O si nunc me vel tantillum baccare purges,
Et ponas nostro masculum in ore sonum!
Quali te canerem tuba Adolphe! ac qualia de te
Efferrem Atlantis vltima ad vsque vada!
Non putris te dente Æui, aspergine Lethes,
Facta soporari nec sinerem vlla tua.
Dicerem at, vt fultus cor inuicto chalybe, omnes
Insidias hostis viceris atque minas.
Impositisq; Deam pedibus calcaueris, infert
Quæ bona multa malis, quæ mala multa bonis.
Dicerem

Dicerem & vt per te steterit reuerentia legum,
Flandrica gens quamdiu Præside te vsa fuit.
Dicerem & vt memor antiquæ Pietatis, honorem
Præstiteris Fidei Fœderibusq́; suum.
Dicerem & vt, fastus semper contemptor inanis,
Nunquam alios præ te duxeris esse rudes.
Hinc tibi sum ille habitus, quē, Dignū laude, superbo
Tolleret in cælum Dousica Musa mele.
Prodigus ô nimium in præconia nostra Mekerche!
Nordvicis, merear ipsius vt ore cani?
Ipsius vt ore cani merear, præstantius vllum
Belgica quo nec habet, Gallia quo nec habet?
Quanquam illi fasceis submittat Teutonis ora:
Hæc quanquam spolio Romulidum vrbis ouet.
Quidnam optare queam maius si Lipsius essem?
Quidnam optare magis, si tuam haberē animam?
Magnā animā: vlterius quæ sæpe Amathusidos axem
Pennato euehitur intemerata gradu:
Indeq́; mille capace sinu miracula rerum
Tollit, ab humanis libera nequitiis.
Falleris ô hominum indulgentißime. non sum
Sufficiat qui altis materiem ingeniis.
Sat mihi sit pingui populo eripi, & abluere auio
Incomptum Cyrrhæ flumine cæsariem.
Sat mihi sit sanctum Astreæ penetrale tueri
Eminus, & foribus oscula pura dare.
Carum habeamq́; auro contrà, si promere fas sit
Quæ tua ridenti lumine lima probet:
Quæque probet Lipsij certans ebori atq́; argento
Vena, nec a Dousæ sint quæ aliena sacris.
Sic est. dum vobis placuisse tribus valeam; omnes
Extrà legitimum stent alij numerum.

Ecquid enim mihi sit censura illorum in honore,
Queis censura haud est vestrum in honore trium?

AD ERNESTVM HARIXMAM DE SLOTEN. ELEGIA VII.

Ecce iterum emeritam pulsare iuuat chelym, & vltrò
Eruere è turpi sordida fila situ.
Sic quia, Harixma, iubes. cui quid mea Musa negaret?
Quidve negare meus sit pote grandis amor?
Ipse quidem ipse, dies ne nubila tota eat, & ne
Calce Deæ vsque premar, stantis in orbe, facis.
Nam bona eorum pars, mage queis dilectus ocellis,
Quiq; mihi cari lumine vtroque mage.
Aut ierant patriam peregrino quærere in orbe,
Iurata aut dederant fœdera ferre Notis.
Ménsq; animi hinc vario externata atq; inde dolore,
Assiduè in planctu tota erat & lacrimis.
Quum tu, Erneste venis, stabulas me & classe in eorum
Nunquam mortali quos probè amore colis:
Mellea voxq; mihi (esse solet qualis Dei) ad aureis
Accidit, atq; inquit: hic tibi Amicus erit,
Ex meritò multis vt sit pro millibus vnus,
Qui te quiq; suam deseruere fidem.
Quid tibi cum numero? lapidũ nonne vnica aceruos
Vincit Erythræis gemma reuulsa vadis?
O benè. seu Dea, siue Deus, per consilia ire
Stat tua, & hunc deinceps Fratris amare loco.
Nunc nec enim primo scio quàm mereatur haberi
Inter eos dio quos quoque amore colo.
Namq;, Erneste, tibi vt taceam ter nobile cordis
Effigiatum adytum de meliore luto:

Quisnam

Quisnam Antiqua Patrum indagat studiosius acta,
Siue vocet Latium, Græcia siue vocet?
Quis rutæ comptus strophio viridante capillos,
Se Sophiæ propius insinuat domibus?
At neque Calliopes te segnius afficit æstrum,
Rarior aut Phœbi est ad penetrale via.
Hocq́ negare tuæ illa negat pellacia linguæ
Quæ saxis animam infundit & arboribus.
Parua sed hæc. maius, Iustæ sacraria Diuæ
Nullo non momento intrepidè terere.
Pollicéq; indomito rapere inde superba metalla,
Quæ doceant vni reddere cuiq; suum.
Quæ doceant per quas Pax conseruanda sit arteis,
Et Martis per quas sanguinea ira cadat.
Quæ doceant alia atq; alia, ignotissima vulgo,
Ac capienda hominum vix benè ab ingeniis.
Sed quid & hæc tibi in os? potiùs quin frōde reuinctus
Altum Altare sacræ suscito Amicitiæ?
Illam & non solito lucem cano honore, si nistra
Qua tibi amor meus est conciliatus aue?
Sanè. perfidiæ me iure reum, vndiq; claris
Veste Fides niueâ deleat è Tabulis:
Musæasq; inter medio noter vngue coborteis
Exigat è Cyprio méq; Cupido choro:
Si non, chara dies, celebrem te ego habebo quotannis,
Sit quanquam ad gelidos vita Borysthenidas:
Et, si non inscalptus, Harixma adamante rigenti,
Perpetuò es fibris sedem habiture meis,
Siue frui Diæ sit opimò munere lucis,
Seu labra Letheis mergere fluminibus.
Sinceri nec enim veniunt obliuia amoris
Mortuo: at & Fati traiicit ille vada.

Euentura loquor. pennâ audio plaudere Olores
Cyprigenæ, atq; hilari vice iterare melos.

AD IANVM AVRATVM.

ELEGIA IIX.

SI mihi nunc humeris aptaret Dædalus alas,
Triptolemi eueherer vel per inane rotis:
Non ego me propius Solis ferrem ignibus effrons,
Nec Cereris sererem dona per omne solum:
Sed loca mox peterem nunquam-cessante volatu,
Sequana honoratis quæ rigat acer aquis.
Heic vbi fœta Deo tot pectora Apolline, onusta
Græcorum Spolio, Romuli & vrbis, eunt.
Cinctéq; cæsariem Aonia Peneïde, eburno
Aurate ô, princeps in solio altus ouas.
Téq; hominum infinita manus pro Musico adorat
Numine, Dictatis paret & æqua tuis.
O quàm ego hiante vorarem oculo tot lumina docta!
O quàm nunquam essem, te aspicere vsq;, satur!
Pectore at exultans toto me, Aurate, beatum
Clamarem, cui fas tanta videre bona.
Nunc, quid ago? sacros nec ius frenare Dracones:
Destituórq; tuo, Dædale, remigio.
Plurimáq; interno metuenda pericula ab hoste,
Me prohibent terra carpere, & æquore iter.
Quin quoque, Mauortis vis efferata fertur ad oras
Nunc vestras iterum fortibus ire in equis.
Excitóq; grege Eumenidum de gurgite Auerni
Tristia terribili bella tonare tuba.
Eheu! nonne satis ferro flammisq; datum? eheu!
Gallia, adhuc nondum soluere lassa comam es?

Et

Et manuum flictu, singultatóq; tenore,
Millia Natorum tot data, flere, neci?
Eheu! nonne satis, Proceres, æquastis iniquè
Nobilium magnis arua cadaueribus?
Nonne satis fluuij humano fluxere cruore?
Proxima naufragiis ac tumuere freta?
Crudelem ô verè, tragicáq; agitatum ab Erinny,
Sceptra putat, Pacis qui potiora bonis.
Quàm foret hà satius positis ciuilibus armis,
Perpetua antiquâ fœdera inire fide!
Vnanimisq; aduiti animis, homicida vt Enyo
Exulet antro obscuri interiore Erebi.
Desertóq; Iouis latere, Astrea haud suam habere
Vestra iterum dubitet in regione domum.
Tunc mihi, tunc certè viuendum erat, inclyta tuncq;
Franciæ erant propero regna adeunda pede.
Tunc & ego egregiam Aurati debebã animam, arcto
Complexu in longam detinuisse moram.
Qui nunc Flißingæ male-sanus in oppido, acutam
Deploro nostri seculi amaritiem.
Vixq; meæ hæc mutæ committo verba papyro,
Heu desiderij verba mei indicia!
O quod non reliquis sua quum sint pharmaca morbis,
Tollitur & medica vulnus Amoris ope,
Optati sola, ah, præsentia sanat amantem,
Atq; priore iecur anxietate leuat.
Quum tamen, & nullo calcata prius solo oberrent
Lustra Animi, ac sese per pelagi ima ferant:
Obstanteisq; altè montes, & ahenea claustra
Non animaduersis clam penetrent gradibus,
His igitur quoque, Gramigena nolente, licebit
Esse simul, modò tu nos simul esse voles.

Sitq; tibi cordi Cor quòd virtutibus vsque
Deuotum est meritò, Iane, lubensq; tuis.
Verùm, Aurate, Voles. nec enim te mater Amorum
Frustrà habuit quondam pendulum ab vberibus.
Nec frustrà roseis fouit bene-paruulum in vlnis,
Pauit & ambrosia Gratia terna dape.
De me, sic equidem res est. tua nomina, Iane,
Obserat in nostro candida corde Fides.
Vlla nec Oceano radiatum lux caput effert,
Pallida nec dubiam lampada Luna quatit,
Ante meos clarè quin obuerseris ocellos,
Subque mihi viuat pectore imago tua.
Et prius ima polum excipient templa Amphitrites,
Deserat atque ferax densior vmbra nemus:
Quàm faculam imbellem mihi ventilet ille medullis,
Qui pius ingenuæ præses amicitiæ est.
Hoc vt non ego pectus amem, quod Candor amœnus,
Vectáq; Simplicitas oscine olore colit?
Hoc vt non ego pectus amem, quod Prouida virtus,
Virgóq; deiurat esse Patrima suum?
Nam quid vim enumerem generosam Doctrinarum?
Qua tibi habes toto neminem in Orbe parem?
Per te Barbariæ infames periere manipli.
Ipsa subire tuum moxq; coacta iugum est.
Per te Heliconiades ereptæ Ergastulo Achiuûm,
Trans monteis iterum transfretáq; alta volant.
Nuncq; modò ad populũ hunc, modò nũc diuertere ad illũ
Assuescunt raris cum modulaminibus.
Ante tamen reliquos curæ ipsis Celticus orbis:
Tu quoniam sedem, Iane, ibi perpetim habes.
Hà, quàm tunc omnes rident tibi lumine blando,
Et furiatum agili cor agitant rabie!

Hà.

Hà, quæ digna sibi tibi tunc monumenta relinquunt!
Hà quot tunc referant scrinia! quotque libros!
Hà, quàm sæpe abh umo super astrata atria cæli,
Alite Cycnorum tolleris auxilio.
Calliopésq; manu deductus ad orgia vbi altè
Secubat in claro Mnemosyne alma thoro,
Mille animã igniculis validè instruis, entheaq; audax
Formosis acuis lumina imaginibus.
Interea, effigies tua summâ ponitur arce,
Mæonidæ vlterius Virgiliiq; caput.
Ipsáq;, gemmanti pellucida veste iuuenta
Luxurianti tibi nectare labra rigat:
Vnguinibusq; linit præcordia, tempore quæ omni
Inuidiæ introitum Cordolioq; negent.
At pars Thespiadum fusæ propè lene-sonantis
Riuulum aquæ, vario flore replent calathos.
Pars verò è myrthi folijs, laurúsque virore,
Serta tuæ texunt ambitiosa comæ.
Quarum vna: ô Superûm terræq; animosa voluptas,
Salue ait: & nostris macte, Patrone, sacris.
Nec tibi sit cupere Arrabiæ melioris arenas,
Tinctáq; Sidoniis vellera muricibus:
Fascibus aut Dominæ inhiare potentibus Vrbis:
Pendere aut pingui plebis ab arbitrio.
Quippe, coronatus Phœbi strophio atq; Monetæ,
(Quod nunc ex meritis nunc tibi vterq; dicat)
Solis ab occasu Dictator Solis ab ortu
Humano posthac iam generi vnus eris.
Seu volup in dubiis actutum promere rebus
Verba Sibyllino vera magis folio:
Siue volup melicæ sua dicere iura coborti,
Et passim leges condere perpetuas.

Sic illa adnutu firmarunt singula Musæ,
Et tremuit motis laurea verticibus.
Desuper ac Violis grauidos, spolioq; Rosarum
Lætior inuertens Calliopea sinus,
Vt faciant quoq; idem, reliquas stimulat, iucundo
Germine fœcundas quæ retulere manus.
Moxq; iubens niueos te Fama ascendere currus,
Queis comes à latere hinc Gloria it, inde Saïs,
Vocalis clangore tubæ geminum imbuit axem
Nominis excelsa nobilitate tui.
Dúmq; tonat longè, respon'sant Nereïdum amnes,
Vox redit áq; antris, vox redit áq; iugis.
Versus & in plausum triplex populi ordo, secundis
Te, Iane, insequitur iugiter ominibus.
Ipse ego at exiliens ad plausi murmura totus,
Mandaui incisis omnia corticibus.

AD IOANNEM ESYCHIVM.

ELEGIA IX.

MAgne virûm, morúmq; Latinorũ, Esychi, amator?
Cui benè Mercurius, cui Claria aura fauet.
Desine blanditias acri me poscere voce,
Inq; Caballinis carmina lauta vadis.
Ingenium omne dolor nobis subduxit, & æstus
Ille poëtificus nil nisi ninguida hyemps.
Iam tantùm ex oculis lacrimarum depluit imber,
Curáq; pallentem circat vtrinque genam.
Inter & austeros gemitus, crudásq; querelas
Deuoueo, heu, vitæ fortia fila meæ.
Hà, quid ita ignauo versatis pollice fusum,
Quidve ita vestræ acies forficis, ô Deæ, hebet?

Debueram

Debueram dudum sentinæ onus esse Charontis,
Ac patriæ instanti non superesse neci.
O patriæ ô ingens Regina modò Vrbium, ab alto
Sol moriens quotquot exoriensque videt.
O patria, ô quondam doctis domus hospita Musis,
Queis comites, Peitho, transq; marina Venus,
Quónam iram, quónam inuidiam cæli scelere in te
Mouisti, vt tantis tot, caderésq; modis?
Vsquam heu, exilij tibi specula nulla superstes,
Nulláve consilij gutta parata boni est.
Quin ij, debebant tua qui defendere damna,
Aut rident duci te ad laqueum atque lacum:
Aut nimium nimiúmq; astu fastúq; valentes,
Incidunt neruos vndiq; & vsq; tibi.
Hauriet ergo illas rabies Vulcania turreis
Culmini Olympiaco quæ capita æqua ferunt?
Ergo cinis fumusq;, opera illa illustria fient,
Ad quorum nomen Orbis vterq; tremit.
O Diui! infantum squalebunt saxa cerebris?
Fœtus & ex vtero matrum erit esca cani?
Virgineiq; pudoris opes ante ora paterna,
Lixarum eripiet ter maculosa phalanx?
Heu, quos, Scaldi, virûmq; Ducúmq; rotabis aceruos,
Subspißis caro sanguine vorticibus!
Innocuûm heu, quanta sanie arua propinqua fluetis.
Queis dabit hostis atrox pro tumulo omne solum.
O potiùs quàm sit mihi talia monstra tueri,
Viuus inhumanum trans Acherunta natem.
Experiarque illic sæui genus omne furoris,
Experiárq; illic cordolij omne genus.
Ah, verè inuideo vobis, queis vulnere pulcro
Ante oculos Patriæ est occubuisse datum!

Felices nimirum animæ. dum sensibus orbæ
Passæ estis Superûm Numina sæua semel.
At nos spes variè ambiguæ, ambiguiq́; timores,
Auctáq; discutiant funera funeribus.
Nec minus interea heu, vigor interit ille iuuentæ,
Dum malè in exiliis omnium egenus ago.
Quid nunc, quid iuuat heu, toties fecisse Tonanti,
Ac patrios horna messe beasse Lareis?
Non vt barbaricus mihi penderet lapis aure,
Arca flagellaret nostráve Principum opes.
Sed magis vt possem pingui procul à populo, inter
Rure suburbano degere Hamadryades.
Et quandoque sodalitij cum gente diserta,
De studiis, rebus de variisq; loqui.
O quàm ego tũc tecum sæpe, Esychi, auiti agri in herba
Fregissem æstiuos versicolore dies!
Quàm sæpe ô florum lasciuia verna virentum,
Dulcia quàm sæpe ô murmura ludiæ aquæ,
Ad se attraxissent vtriusq; oculosq́; pedesq;, ac
Omne coëgissent ponere mentis onus.
Hà, quàm illic modò ego densæ sub tegmine fagi
Ad me inuitassem carmine non rudi Aues.
Hà quàm illic modò tu sub fornice laureo, acuta
Voce allexisses Panaq; agriq; Deos.
Hà quã ibi nos! sed quorsum hæc nunc proferre? dolorũ
Heu, mihi sat, licet bis non duplicetur, erit.
Ergo, Iane, vale, abq; illis pete carmina queis mens
Curarum nullo pondere pressa iacet.
Et sine me, nimium cui Parca est surda precanti,
Hinc lacrimarum vndis, inde dolore mori.

IANI GRVTERI ELEGIARVM

LIBER TERTIVS.

AD GERMANVM VALENTEM PIMPONTIVM. ELEGIA I.

Imponti, quem non minus omnis Gallia, quàm Rex,
Illéq; Doctorum cœtus honorus amat.
Tam bonus vnde tibi iste repente vltrò impetus auxit,
Defensum vt sacri eas grande Maronis epos?
Indutumq; toga splendente, comamq; reuinctum
Fronde, tulit Phœbus quem capite ante suo:
In maiestatis iura ipsum debita priscæ
Restituas, orbis, desq; fauore frui?
Hà generose Valens. hac pro pietate rependi,
Nil dignum ex vlla parte aliquando potest.
Nam tibi non tantùm validè æternùm officio isto
Demeruisti animum Virgilij, atq; Deos,
Verùm quantū hominum tenet vsquā Dædala tellus,
Elysia & quantum iugera Manium habent.
Hincq; etiam meritò quoq; nunc tibi quernea fertur
Ritè Heliconiadum plexa corona manu.
Ipsaq; nexilibus Clio tua colla lacertis
More hederæ hac atq; hac ambitiosa ligat.
Crebra columbatim committit & oscula linguæ:
Oscula quæ possent inuidiæ esse Ioui.

Oscula quæ haud aliter quã Helenes herba inclita pessum
Dent, hominem quicquid non hilarum esse sinit.
Oscula quæ haud aliter quàm potio dia Iuuentæ,
A senio solui corpora cassa vetent.
At posito Charites velamine, grex Leporum
Fausta tibi infanti carmina voce canunt.
Has præit, applaudens itidem blandi omine labri
Et pæti læto luminis igne Venus.
Quam circum Iocus, atque axamen amabile Amorum,
Subtilibusq; volat Flora decora Rosis.
Certatimq; tua illa, Valens, placida ora tuentur,
Ac vernis grauidant floribus omne solum.
Parte aliâ, labro Equino, Heliconéq; monte relictis,
Latonæ intonso vertice natus adest.
Vndiq; & auratam donat tibi Barbitum habere,
Testudo cedat cui melica illa Lini:
Cuiq; fides cedat Thracis mirabilis Orphei,
Atq; Amphioneæ neruia rara lyræ.
Hocq; tua illa probẽt, Germane, melismata, quæ altũ,
Semper, nescio quid, supra hominemq; sonant.
Queisq; lubens ideo quoque præterita inuidet ætas,
Hæcq; canit præsens, postera at illa colet.
Imò etiam præsens. trans Oceani ultima claustra,
Nam tuus vt crocinâ veste iit auctus Honos:
Omnium ità in se mox traxit mortalium amorem,
Atque pium, sancta relligione metum:
Vt, veluti actutùm cæli arcubus vndiq; migrant
Sidera, quum Solis se exeruere faces:
Sic quoq; nemo suos tibi non submittat honores,
Palmæ vbi victricis præmia iure petis.
Iamque locis cunctis laudum monumenta tuorum
Doctorum ponit officiosus amor.

Heroisq́ propè Andini viuacia signa
Auratam statuam constituere tibi.
Magnáq́ solenni erexere Altaria ritu,
Tempore queis nullo thúsve merúmve deest.
Supplicióq́ tuum non ficto Numen adorant,
Oréq́ grande melos semper ouante canunt.
Et Seruatorem indigitant non vnius olim
Mantua quo sese tollit ad astra, Dei.
Sed Seruatorem quotquot regio Attica vatum,
Sed vatum quotquot terra Latina tulit.
Dúmq́ canunt, Germanum amnes, siluæq́ frequentes,
Antráque Germanum, montium & ardua hiant:
Ipsáque Germanum cæli Echo ad cærula mittit.
Fallor? an ad strepitum cor salit omne mihi?

AD ABRAHAMVM ORTELIVM.

ELEGIA II.

Virginis Orteli, iustissima cura Patrimæ:
Idémq́ Vranies nobile delitium.
Quæ legis Hagana veniunt tibi carmina ab arce,
Cui nemus à latere hinc, à latere inde mare est.
Heic me mascula adhuc rotat inclementia Fati,
Tam procul à sociis, tam procul à patria.
Mensq́ agitata velut ratis in mare, quod sibi habere
Hippotadæ certat quilibet è famulis,
Spargere acetosum renuit per membra vigorem,
Exuccisq́ negat officium articulis.
Iámq́ oblita sui cantus, vocem edere non quit
Purgatæ faciat quæ satis auriculæ.
Tantùm fertur inaccessa ad tesqua, ac tuam ibi altè
Belgica deplorat sortis amaritiem.

Iampridem ô mere flos regionum Belgica, quotquot
Sol moriente videt aut oriente die.
Nunc, virûm acerba cinis virtutúmque omniũ, iniquis
Quæ tibi, túque cui, ponderibus grauis es.
Hà patria infelix! quæ te inuidia iráque Olympi,
Insequitur tantis tot que cruenta modis?
Carceribus nigri Cocyti egressa reclusis,
Persephone Lethum præ se agitat que Metum.
Quorum hic talẽ animis hominũ facit esse tremorem,
In quassis vento qualis arundinibus.
Illud, luxuriante volantis acumine falcis
A prima totos stirpe metit populos.
Nec sat ad excidium hoc. laceratus ast sibi vt ortum
Exsculpit matris Vipera visceribus:
Sic animæ succum scissura domestica carptim, imò
Ipsam animam tibi edit mille puerperiis.
Interea sine sudore vllo aut sanguine, figit
Externus stabileis hostis vbique gradus.
Districtoque ferox mucrone, solúmque salúmque
Inficit ac tegit impunè cadaueribus.
Dúmque (abolente casas villarum funditus igne)
Armenta atque agri depopulatur opes:
Palatim fugiunt pannis grauidè obsiti & annis
Ruricolæ, verâ mortis in effigie.
Quos mox insectatus Eques, transuerberat hastis,
Totum & eis donat æthera pro tumulo.
Fortunatæ animæ! iam spe vacuæ atque timore
Ducitis Elysiis otia longa iugis.
Nos, sperando bona omnia & omnia scæua timendo,
Liquimur interea sal quasi tactum ab aqua.
Atque vtinam porrò contabescamus, eat que
Tristior in ventos spiritus aërios.

Cernere

Cernere ne sit tolli ipsis à fundamentis,
Conspicuas Vrbeis vomere fulmineo.
Et fieri horribileis iactus de rupe deorsum:
Inq; parentum infantes laniari vtero.
Inde viri ante oculos nuptam fœda omnia ferre, vtq;
Omnia fœda tulit, ense fero cadere.
Parte aliâ, lixarum infami à gente, pudoris
Vexari intactas Virginei exuuias.
O dolor! ô gemitus! an quis de stirpe Leænæ
Tanta queat siccis monstra genis specere?
Viderit hoc alius. mihi sanè non secus inde
Cordolium fit, quàm si mea priua forent.
Heu, quid ego tanto terrarum diuidor à te
Tractu, Abrahame, tuum cernere nec caput est.
Dulce caput, cuius mihi amor sic crescit in horas,
Vt flamma exanguem viuida per paleam:
Quæ, non multùm vbi humi serpsit, præclara per auras
Fertur, & extremo verberat astra apice.
Heîc, ego solus eo; vixq; est præsto vnus & alter
Cum quo partiri fata mea atra queam.
Dum Fortunæ ô mancipia, pars maior eorum
Iurabant qui me ferre sinu atq; oculis,
Aut aliò externas iuere inuisere gentes,
Aut fregere piæ tesseram amicitiæ.
Dispereat quicunque solum natale reliquit
Primus, vbi incepit obsidione premi.
Vt sileant inter Mauortia murmura Musæ:
Est ibi amicorum copia magna tamen.
Stat q; Heliconiadum vice, vox mellita Parentum,
Ac cognatorum fausta sodalitia.
At quis ego? nunquam, ah, labra Suada liquore rigauit,
Primitus vt tetigi nudus & vdus humum.

Nullâq; Apolineis risit sacra odoribus vmbra,
Dum cupio inuisos fontium adire lacus.
Me radio obtuso limat Saturnia stella, ac
Fila neeunt vitæ Parcæ inamœna meæ.
Siq; lubet propiùs Musarum altare tueri
Furcillis præceps protinus eiicior.
Sátq; supérq; fuit, posse ima in valle, solutis
Debile, nescio quid, ludere arundinibus.
Non equidem Panos sub acuto iudicio, inq;
Errantum cœtu floreo Hamadryadum:
Indoctas verùm inter ouésq; bouésq;, caterua
Ranarum respondente meis numeris.
Frustrà igitur, melicæ causatus damna cohortis,
Deserui patrium calce fugace Larem.
Ergò etiam meritò curarum in perpetuo æstu,
Tempora noctis ago, tempora lucis ago.
Quod si, diuisus iam non tot millibus à te,
Cum reliquis voluissem omnia acerba pati,
Tu solatiolum & luctus meta vna fuisses,
Iuuisset&q; mei participem esse mali.
Déque tuis quererere malis, quererere meisque
Eq; meis gemeres cladibus, eq; tuis.
Mox, vbi de studiis raptim esset vtérq; locutus,
Libantes doctis munera Virginibus,
Nunc Iani ad medium nunc per vicósq; forumq;,
Nunc per densa altis mœnia ab arboribus,
Iremus iuncti, nec nos pallere colores
Cogeret omnimodos hostica tantarara.
Nuncq; viros modò adiremus, tua quos mihi lingua
Felici nuper conciliarat aue.
Non semel & sine te longos soles iugularem
Cum tam icuundi parte sodalitij.

Atq;

At quã hoc me quoq; habet malè, quod tibi dum vltimùm
Orteli, adq; manus otia larga forent, (adessem
Non etiam illius tunc me illatebrauerim amori,
Per quem Dauides it Latiâ in togula:
Viuiniano, inquam. cui Clious si haud fauet ardor,
Rarior aut ad Phœbea adyta est aditus:
Næ malè mî imposuit Lipsij censura, diserto
Illum affirmauit qui Archilochi ore loqui.
Sed quid? quod tunc neglectum, melior dabit olim
Lucifer, atque ipsi fors quoque charus ero.
Si modò, si in numerum cupidus censere suorum
Quos penes antiqua est relligio atq; fides.
Nam promittere quid de me non amplius ausim:
(Sit satis antiqua, ah, relligio atq; fides)
Præcipuè hoc rerum articulo, quo nulla vaciua
Singultu mihi sunt aut lacrimis spatia.
Dúmq; intercludit voces malè, qui propè nostris
Districtus pendet mucro super iugulis,
O stellæ! ô tellus! ô Nerei liuida regna!
O Dea Pandoræ pixidis ima fouens,
Quando erit illa dies, quando illud amicius astrum,
Ad nos quum referet vita atauita pedes?
Roboribusq; Orci claudentur cum nigra Erynni,
Bellonæ immitis cruda satellitia?
Et patriæ tandem sese optatissima sistet
Candidiore oleæ Pax folio aucta comas?
O stellæ, ô tellus, ô Nerei liuida regna,
Quando erit illa dies? quando erit illa dies?

AD MATTHAEVM VVESENBECIVM.

ELEGIA III.

QVid iuuat heu, toties nidore beasse bidentum,
 Et cumulasse auidos thure meróq; Deos?
Non vt Erythreis radiaret dextra lapillis,
 Penderétq; cauis vnio ab auriculis.
Virgineæ nec vt immissus conniua coronæ,
 Ore patefacerem pluria labra meo.
Sed magis vt possem Sociorum cum grege lecto
 Otia Musarum liberiora sequi.
Et procul à populus tunicatis, rure paterno
 Exigere ætatis ver iuuenile meæ.
O quàm ibi iuuisset non magna habitare me in æde,
 Pastores inter, agricolásq; nurus!
Et modò propter aquæ riuum recubare fluentis
 Tinnula dum alituum guttura dulce canunt.
Et modò frondenti tacitè requiescere in antro,
 Assus vbi radijs Sol viridem vrit humum.
Quàm sæpe ô summo ad maculosa crepuscula mane
 Paruula lusisset carmen arundo mihi?
Paruula arundo quidem: donum sed amabile Panos,
 Tunc Scaldi affineis cùm peragraret agros:
Vnicum & è pueris me aspexit lumine blando,
 Hocq; mei, dixit pignus amoris habe:
Læuidq; agresti insignitus tempora pinu,
 De me, de Satyris, multa diúq; boa.
Hà, Pan, Pan quàm nũc tuo ego malè munere abutor!
 Ille canendi ignis quàm in cinerem omnis abit!
Ecce situ grauida ex sterili suspenditur alno
 Fistula, eam & circum ludit araneæ opus.

Calesti

Cælesti nam ex quo placuit choreæ vnaiq; pessum
Exanguis Patriæ fortia sceptra dare:
Ipsus ego exilio mulctatus & omnium egenus
Rerum, in secreta delitco vsq; domo.
Sufficit & tristi mecum mala multa queri ore,
Celsáq; non sanis astra ferire tonis.
Qualiter adstātem quondā Orpheus Strymona fertur
Plorasse vxoris fata iterata suæ.
Hei cuinam vsq; adeo pectus septum est adamante,
Vt poßit frictis esse loquax salibus,
Quum sciat ex imis verti oppida fundamentis?
Oppida, gestabant quæ capita æqua polo.
Quum sciat ostrina fluuios decurrere Lympha,
Atq; hominum arua tegi lata cadaueribus.
Quum sciat illustreis facie titulisq; puellas,
Stupra pati in medio, matre vidente, foro.
O dolor! ô lacrimæ! nequeo cohibere manum, æreus
Effluat exuccis quin stylus è digitis.
Tu tamen ipse boni vultu VVesebeci hilaro adfers
Quiddam. sed tibi quis ausit habere fidem?
Hà tremo. tute etiam treme, Ciuis amice: & acerbo
Fletu, age, amaritiæ te socium adde meæ.
Nam frustra es si vllam incipias sperare salutem.
Ah, dudum est, quò etiam deposita ipsa Salus.
Tunc, ah, tunc omnes à stirpe periuimus, ipsa
Pignora quum matri bella tulere palam:
Viperæ & instar, acutorum generosa parentis
Viscera ruperunt dentium acuminibus.
O dolor! ô gemitus! nunquam ergo, Belgica, te te,
Liberam ab interno Marte tuebor ego?
Nunquam ego te Europæ melioribus vrbibus, aureo
Aspiciam posthac iura dare è solio?

Nunquam ego te aspiciam submissus fascibus vltrò,
India ab extrema, Sarmatum & orbe coli?
Ergo mori iuuet, à seclis ne fortè futuris
Te dicar viuax ipse fuisse magis.
Impius, hà, ter sit qui non Acherusia stagna
Transvehi amat, Patriæ quàm superesse suæ.
Quod mihi si forsan vitæ fatalia fila
Frangere netricis dextera nolit anus:
Ire per immaneis populos libet, ire per æquor
Plurima multiplici monstra vbi gutture hiant.
Forsitan è multis, nostri miserabitur vnum:
Mille dabitq; vna euadere morte neces.
Lucinâ ô certè multo illa beatior horâ
Mille dabit quæ vna euadere morte neces.
Interea mihi viue diu, mihi viue suaue,
Externa ante tuos in regione Lareis:
Arbiter ô Themidos Latialis non minor, olim
Quàm vel cum Paulo Scæuola & Æmilius.
Et velut Argolicas Helice hinc igne vbere puppeis,
Sidoniasq; velut hinc Cynosura regit:
Sic præfer: Legum per grande natantibus æquor,
Multifidam Belgis Teutonicisq; facem.

AD HOMERVM AB HARIXMA DE SLOTEN. ELEGIA IV.

SIc ala meliore recessibus inferar, acrem
Tangere vbi claro lumine Iustitiam,
Sic comite Vranie penetrem bifidi ardua montis,
Compescamq; sitim Bellerophontide aqua.
Vt mihi iam pridem melius nihil accidit, almæ
Quàm tecum aurea agi sub iuga Amicitiæ,

O mere, Homere, smaragde Astrææ Virginis, idem
Curaq; Patrimæ seria, amorq; Deæ.
Colligo enim hinc, nulli Parcas amicire ita fusum, vt
Non interniteant candida fila nigris.
Iam bene vix Patriæ primo pede mœnia inibam,
A puero nunquam mœnia culta mihi.
Quum dedit è celsa speculâ horrida buccina signum,
Dixit &, hostileis non procul esse globos:
Ignibus ac campos nemorosaq; fulgere tesqua,
Atq; quiritari rusticam vbique manum.
Dixerat. ilicet, arma fremit, fremit arma anima omnis
Tympanaq; aßiduè ad arma, & ad arma vocant.
Tympana ad arma vocãt: fremit arma, arma, arma, anio
Nec tamen è porta vir iuuenis veruit. (ma omnis.
Sed, tanquam sat sit geminare arma arma frequenter,
Ac verbis hosti grandibus esse ferum:
Per fora, perq; vias dense gradiuntur in armis,
Mars & adest cunctus linguæ in acuminibus.
Interea, sine sudore vllo aut sanguine, Iberus
Castra super ripas Scaldis vtrinq; locat.
Aggerem & ocyus omnem munit milite, posset
Quis scissus latum immittere in arua mare.
Omnia ego quæ aspiciens, quanquã ceruina mî abesset
Cordaq;, & exucco mens liquefacta metu:
Non tamen, infantum potui lamenta tueri,
Hincq; puellareis, indeq; diuidias.
Nocte sed illuni per castra Hispanica cautim
Carpo iter, & Batauos aduolo rursum ad agros.
Aduolo rursum ad agros Batauos. mihi at ærumnarum
Heîc quoque succreuit desubitò ampla seges.
Nam quos luminibus propriaq; anima mage amabam,
Aut peregrina ierant currere per maria:

Aut malè vexati morbis furialibus, ægram
Ducebant spisso vix animam è latere.
Quid tum, quid facerem, præter plorare & acerbis
Incusare Deûm Numina carminibus?
Quæ nullam sinerent candenti surgere lucem
Sole, sed instarent vsq; mihi tenebris.
Indomito hà quoties mœrorum turbine raptus,
Vt rapitur vastis puppis ab æquoribus:
Per nemorum latebras per opacos ilice saltus
Erraui nudo, multa fremens, capite!
Ingenia hà quoties inflexi austera ferarum,
De silicum & venis elicui latices!
Hà quoties Echo mecum vnà ascendit acutis
Questubus excelsé ad Sideream vsque domum!
Antráq; per calamis vlularunt flebile Fauni,
Naïades ac truncis intonuere tonis!
Sed benè, quod tandem liquido auspicio mihi Homere,
Oblatus, sordeis qui mihi ab ore laues.
Esse & eorum vnum iubeas, quos ritè tibi alti
Pectoris alta Fides obserat in tabulis.
O gemmis contra carum caput, ô bone Homere
Tun' facis vt placeam iam quoque ego ipse mihi?
Exq; humeris ausim citharam suspendere, Arachnes
Hactenus ex omni parte adoperta opere?
En benè habet. quare volucris liquor ille Caballi
Non mihi de quauis rupe repentè fluit?
Cur non ex Charitum mellita ioca haurio labris!
Digna loquorq; ipsis verba Cupidinibus?
Quantus nostra foret vox plausus! quantáq; de te
Efferrem extremos vsq; ad Hyperboreos!
Qualiter ô Fratris genium, ingeniumq; probarem,
Pectus & intactis candidius niuibus!

Qualiter

Qualiter ô digna cumularem laude Sororem
Germanam, aggressus non humilem historiam!
Germanam, in cuius Grauitas lepidissima fronte
Regnat, & Eurinomes ludit amica trias.
Cui color in'q; genis, qualem Rosa pura habet, vdam
Si Bacchi temerè decidat in pateram.
Germanam à qua incessum & mores discat, amaris
Orta maris quondam Diua voraginibus.
Factus enim vester, de raro more, sacerdos,
Frenarem folijs tempora pampineis.
Præfulgensq; toga ostrina, atq; imbutus odore
Quem de herbis lectis exprimit vstus Arabs,
Grandi Aulam ingrederer passu, dictáq; salute
Vobis, augusta relligione, tribus:
Barbiti inaurati neruos extenderem iniquos
Ornatis gemma diuite pollicibus.
Percurrens & creber ebur, tali canerem arte vt
Vestrum auferretur quilibet in furias:
Ac laqueata darent plausum tecta: ipsi & Atlantes
Sede viderentur cedere velle sua:
Atrij & in medio trepidante ferire pede, omne
Ad linguæ illa mele deliciosa solum.
Pausam at vbi numeris facerem soror obuia sponte
Mi fieret, blandis deq; superciliis
Dulcacidum iaceret radium in me, & cinnamei oris
Osculo honorato sufficeret nouum epos.
Hæc tunc, ast iam nil queo quàm offerre omnia mentis
Deuotæ, ex animo, gnauiter officia.
Et facere vt mea qualiscunque, ô Homere, Thalia,
Te surgente die, téq; cadente canat.
Tu quoque tu (quia me generosior excitat ignis
Visere & Eoos, visere & Hesperios).

Curam aliquam dignere tui seruare sodalis:
Seu benè, Harixma tibi, sit malè siue tibi.
Et quoties Lucina diem festum aduehet hora,
Cognatúsve acri lotus aceto animam:
(Qualis Adamus Esinga mihi dilectus amore,
Quanto alius quisquam diligi amore potest:
Qualis Heremmani prudentia corq; Solini)
Dicere Grutero sis bona verba memor:
Atq; ità, suspirans imo de pectore, queras:
Quænam orbis terræ portio, Iane te habet?
Iane, mihi cuius tantùm ardor crescit in horas,
Quantum alnus dulceis florea propter aquas.
Tumq; rogas, desiderium testate viantis,
Augeat appositum pupulæ aqua ampla merum.
O mihi dum taleis fas sit sperare furoreis:
Ipse rubri malim non spolium omne maris.
Non thalamũ illum Auroræ, aut cristalla illa Iuuẽtæ.
Non, mihi si pulso dent Ioue sceptra Dei.

Pro valetudine DAVIDIS CHYTRAEI.

ELEGIA V.

QVum spondæ ergo affixa, Chytræe, toro tibi, amaro
Vtraq; sit manus hinc, inde dolore pedes.
Votáq; stent cunctis suscepta tot irrita Diuis
Cæruleum cæli queis penetrale patet.
Quid reliquum est, humili nisi caligantia adire
Regna prece, atq; Hecates sistere me ante fores.
Præcipuè quum non cupiam concedat, eapse
Meßuit vnde auido pollice cæsariem:
Verùm ne extirpet iuuenali in flore senecta,
Doctius aut melius quo nihil orbis habet.

Inferni

Inferni ô Regina Erebi, sociata marito
Saturnus gaudet cui meritò esse pater.
Quid tibi iucundum Stygiæ transcribere sorti,
Vix vitæ media est cui peragrata via?
Parce Dea. Vsuram ac lucis concede Chytræo
Euboicæ attigerit secula donec anus.
Vt diu enim terris fuerit venerabile Sidus,
Iuris erit vestri non tamen ille minus.
Quod si cæde manus hominum impurare libido,
Non ideo est, tua cur dextera cesset iners.
En tibi quot restent Silicernia casca, moriri
Queis etiam nondum per sua vota licet.
Sin volup est potius, iuuenis cruor: aspice quanta
Latronum imperitet per loca cuncta manus.
Aspice, præcipiteis quot Desperatio ducat,
Vt iactent alto corpora de lapide.
Sed fortaßis amas thesauro tradere Auerni,
Quos dubium est proles sintne hominũ, anne Deûm.
Intima quosq; acido lautos præcordia aceto,
Ob scripta & mores in pretio orbis habet.
Nempe vt, quum pateat taleis discrimine nullo
Impositis à te posse premi pedibus:
Stet populo tuum in omni formidabile nomen,
Incutiat solidè Cælitibusq; metum.
Hà frustra es. quantum valeas benè nouimus omnes.
Nec tua iam posthac crescere fama queat.
Annò etenim nobis tua falx Sigonium ademit,
Gloria per quem Italûm, Graiugenúmq; viget.
Communem inq; locum Gulielmium, auara tulisti,
Quum matri inciperet dißimili ire gena.
Ingenij nec profuit ipsi industria princeps,
Aut genij raræ luxuriantis opes.

Pannoniæ atque decus clarum Sambucus, egenteis
Luce domos per te, non rediturus iit.
Nuper & immensum sene de Victorio ouasti:
Vt quoq; Cratonis de inclyti imaginibus.
Si tamen haud tibi adhuc satis est oneratus opimis
Exuuiis currus, vlterioráq; aues:
Elige de reliquo viuentum examine quem vis,
Diua, Chytræum vnam præteriisse velis.
Vah, quænam inuidia est, nolle in superis caput esse
Antistet aliis quod probitate, locus!
Nec probitate modò, Doctrinarum at genere omni
Quas coluit Latium, Græcia quas coluit.
Iste est, Persephone, cuius lingua aurea Musas
Non secus ad Varnum ex monte Helicone trahit,
Quàm quondam post se Gallorum illa agmina traxit
Herculis artifici facta catena modo.
Iste est, Barbariem qui Mænalio axe fugauit,
Et Sophiam inuisis eruit è tenebris.
Illustrem Sophiam, quæ homines cælestibus alis
Limpida subnixos scandere templa docet.
Iste est in cuius Patrima virago libellis
Vsq; habet, vsq; & habet trans mare nata Venus.
Et qui nunc monumenta etiam, Phœbo auspice gignit
Queis Liuor nequit, aut longa nocere dies.
Hà Cereris nata, huic si tempora nube nigranti
Cinxeris, vt Diti victima prona cadat:
Solarem è mundo tuleris quoque lampada, dehincq;
Nox malè cum Tenebris incubet vna solo.
Despondensq; parens Natura animum, egregij artis
Nullum vnquam posthac effigiarit opus.
Nam quî de meliore aliquid formare metallo,
Id citò quum pessum det tua dextra, velit?

Affecto

Affecto sed si succurras, Diua, Chytræo,
Des & ei Pylij lustra videre Ducis:
Addideris Naturæ animum, satagátque frequenter
Fingere de rara pectora materie.
Et tibi, quid boni erit, pulcerrima Persephonea,
Hauserit istius si Styge imago, de aqua?
Tot certè Elysiis Docti stabulantur in aruis,
Augere vt numerum non duo trésve queant.
Hocque etiam liquido iurarim, toto adeo orbe
Nullum esse, ex tali qui lucra morte petat.
Ergò, Diua triceps, quod sit tibi gloriæ, & omni
Vtile Sol quà in equis itque reditque plagæ:
Serua, nex cuius nulli quit proficere hilum:
Vita erit at cunctis commoda terrigenis.

AD IVSTVM LIPSIVM,

ELEGIA VI.

QValiter orbata intercepto compare Turtur
Immoto in tetricis Vepribus ore sedet:
Aut secura sub arbore nulla, huc fertur & illuc,
Lugubri accentu flens miserabiliter.
Non aliter quoque ego Lugduna spretus ab vrbe,
Præ mœrore alium mutor in Harpocratem.
Nec potis est verbum linguæ vis promere, quo auri
Illitæ acetoso rore satisfaciam.
Solùm in inaccessa Soli camera gemo, amaris
Dante Echo sociam se modulaminibus.
Vtque latex scissi manat de palmite vitis
Phœbus vbi Helleæ vellera clarat ouis:
Sic mihi stillatim cadit ex oculis aqua, quæ horis
Omnibus humectat hincgenam, & inde sinum.

Heu fleo. Socraticæ parcas sapientia chartæ.
Túq; tua ignores, Stoa, magisteria.
Non hilum vestri efficiunt consulta Senatus,
Quum fomenta dolor queis probè alatur habet.
Ille meus qualis dolor est. qui non secus auget
Quàm flamma arenteis lapsa modò in stipulas.
Ergo erepta tui est omnis mihi copia Lipsi?
Lipsi ô vita lumine amabilior.
Nec dabitur posthac ductu auspicioq; tuo, ire
Romulidum indefessa arte per historias?
Et legere inde rapace manu quæ homini antidotū sint
Contra aciem Sortis, Mortis & ingluuiem?
Sicne suburbano non vnquam tecum ero in Horto,
Ac suæ vterque gemet excidium Patriæ?
Puluillósq; modò heic, illicq; modò expoliendo,
Cuncta reuellemus gramina inutilia?
Mox & ibi auscultabo loqui te plurima raptim
Verborum artifici non sine temperie?
O dulces linguæ affatus! ô aurea verba!
Sic iurem Peitho, sicq; loqui Ægyalem.
Hà quoties memini pendentem me tuo ab ore,
Numine commotum cor habuisse nouo!
Et dixisse: Si erat talis pellacia Nymphis
In Siculo quarum regna fuere mari:
Quid mirum salua nullum euasisse carina, at
Seirenum isse omnes sponte sub imperia?
Mirum imò hocce magis non inuito ratem Vlysse
Direxisse, se eò, quò illa mele ebiberet.
Sed quid ego, ah demens, vnguem meo in vlcere lasso,
Exq; dolore dolorem grauiore geno?
Quin opto potius Matuta diem alite biga
Iam vehat, ipse adsim quò tibi, tú ve mihi?

Tunc

Tunc habeam erigere Aonidum altum altare coronæ,
Conspicuum raris Indiæ aromatibus.
Tunc iuuet exilium fætis indicere curis,
Et dare pro tumulo questubus Oceanum.
Tunc ausim omne caput strophiis redimire Rosarum,
Metra loquique ipsis digna Cupidinibus.
Inuidiáq; altùm mussante, probare reapse,
Esse aliquem, qui det Phœbo operam & Themidi.
Interea at quid erit? Desiderio macrescens
Curriculum vitæ in luctu agam, & in lacrimis.
Longè aberunt hilariq; dies, noctésq; quietæ,
Mentem homini & quicquid non miserã esse sinit.
Errabo scopulos inter, valleisq; profundè
Quà via erit nullis trita prius pedibus.
Atq; ibi, quæ pecudum poßint modulamine sensus,
Cordáq; quercorum inflectere verba querar.
Qualiacunq; tamen mea murmura lingua ciebit,
Non quibit nunquam non memor esse tui.
Non quibit. nam nec tenebris orientibus vlla
In somno occurrit quàm tua imago mihi.
Illa animum alloquiis, palpat, fallacibus ægrum,
Et mecum haud vnus itq; reditq; locis.
Nunc ferimur cycnea vltra Orbem Amathusidos ala,
Esuriemq; sacra pellimus ambrosia.
Nunc Heliconiadum itur per nemus, atq; ibi densis
Frenamus variè frontem hederæ spoliis.
Hæc, fateor, verè ægro euanida gaudia. Sed quid?
Dulce pio vel sic posse frui capite.
Quod tibi si toties nostros quoque Numina pandunt
Affectus, quoties me tuus angit amor:
Non dubitem clarè semper tinnire tibi aureis,
Vsq; toro & specie Morphea adesse mea.

Sed non transmittunt mea Dij simulacra. nec est fas.
Quum stet tota tibi mens grauida à studiis,
Quæ faciunt, Graiæ minus inuideamus vt oræ,
Cumq; ipsis Gallis sit nihili Ausonia.
Sat curam in vino atq; ioco seruasse mihi olim:
Dicereq; heu quondam care Grutere, vbi abes?
Quod si aliquando ita te vlterius prouexerit ardor,
Vt, gutta ex oculis lapsa, merum inficiat:
Non tunc malucrim mihi grana rubri pelagi, auri
Eruit aut quicquid é sinu humi Arrabia.
Fallor? an efficies sic, quod fieri ante negabam
Posse: vt ob absentem te minus excruciar?

AD IACOBVM ROSENDALIVM.

ELEGIA VII.

Ille ego qui quondam implicitus Peneide crineis,
Lustrabam gnaro Musica templa pede.
Quiq; Cupidinis auspicio vltrà Amathusidos orbem
Vsq; habitantia habebam in Charitum ore labra.
Ad te nunc, Helicone procul, procul amne Caballi,
Heu, miserabilibus scripturio ista modis.
Ad te nunc, Veneris procul axe, genisq; Thaliæ,
Confectus lacrimis aduenio atq; situ.
Hoc ideo, vt fias mihi vel Podalyrius ægro:
Exhibeasve aliquos vnde rogem ipsus opem.
Talis enim in misero crassatur pectore pestis,
Qualem hominum nullus est tolerare potis.
Nam Patriæ vt taceam euersæ non nobile fatum:
Fato & eo, mea mox omnia fracta bona.
Nam taceam vt gemitus vtriusq; sub hoste parentis,
Tótq; sororum, & tot fratrum inopina mala.

Præcipuum

Præcipuum ille decus iuuenum Franciscus abiuit
Cammius hinc, Lethes ad nigricantis aquas.
Cammius in quo me totum transfuderam, & à quo
Non poteram sanus vnicum abesse diem.
Cammius in me qui sese transfuderat, à quo
Nec poterat sanus vnicum abesse diem.
O desiderium breue! Spes ô omnium inanis!
O Vmbra! imò Vmbræ futile somnium Homo!
I nunc & cumula agnorum nidore Tonantem.
I nunc & precibus Numina creber adi.
Vt tua vota volent pigris ludibria ventis,
Rideat & pingueis Cœlica turba focos.
Hà mala quæ mihi te rapuit, Cammi, Atropos? hà quæ
Tam citò Fors mea fert gaudia morte tua?
Ah, ah. orte repentè, repentinò occidis, vt flos
In meliore solet solstitialis agro.
Occidis ah, Cammi nec mens tibi fœta Deabus
Ter tribus, aut constans cum Pietate Fides:
Aut patrio sermone mele, orbi incognita nostro
Profuerunt, Orci quin gradereris iter:
Et me desereres, lacera cum puppe, sine vllo
Rectore, immani naufragum in Oceano.
Hà Cammi. hà assiduè tu viuens dulce leuamen
Ritè mihi, ancipiti hoc tempore, semper eras.
Mœstitia mecum verè angebaris eadem,
Et mea erat propria sors mage sorte grauis.
At nunc, te properè denato, specula nulla
Est super auxilij consiliíve mihi.
Tu me, tu in noctem inuoluis caliginis atræ,
Viuereq́; in solida cogis amaritie:
Qualiter in viduis frondoso tegmine truncis
Amissa exuccus compare turtur, agit.

Hà fleo quantum vllus potis est flere, hà fleo, túq;
Túq; Rosendali, age ô te socium adde mihi.
Frustra es enim, nostro si vis dare pharmaca morbo.
Fallórne? an stimulus cor tibi & iste fodit?
Ille etiam iunctus longa assuetudine, tantùm
Non tibi amabilior lumine vtróq; fuit.
Hà geme, quantum vllus potis est gemere. vsq; profusis
Largiter & lacrimis lumina bina natent.
Non tecum posthac viridi resupinus in herba,
Dulcia securo carmina corde canet.
Non posthac ipsum, nemoralibus abditus vmbris
Virginem ad Astræam molle docebis iter.
Non tecum. ah. Sed quid? singultu strangulor arcto,
Dictáq; mox linguæ præpedit ipse dolor.
Ergo ego nec, Cammi, iniiciam tibi Veris honorem
Quicquid & Assyrius lucus odoris alit?
Talia non poscit noster sibi munera luctus
Qui mihi edit sanguen vsq;, animæq; adyta.
Verùm inter planctus, inter suspiria densa,
Quod superest vitæ in priuo habitaculo agam.
Verba querarq; illic, silicum motura rigorem,
Et docta ad fletum sollicitare Deos.
Calliopes haud aliter soboles ad Strymonis vndam
Tartareæ fleuit irrita iura viæ.
At tu, Iacobe, cui tantum fortuna nocere
Nesciit, vt solito dimoueare gradu:
Porrice purpureos flores, Arabúmq; liquorem,
Atq; precare, leuis composito sit humus.
Atq; Dies in cineres ne tandem detur auara,
Mergatur Stygis & totus in æquoribus,
Eius honorata fulci pia nomina fama.
Floreat inscriptis perpetuúmq; tuis.

Quò penna solui metuente repentè feratur
Auratum illustris ad solium vsq; Iouis.
Ac iuuenile caput frenatus fronde superba,
Francisco socius vsq; Petrarchio eat.

THRENVS. ELEGIA VIII.

QVod mare sufficiet fonteis oculis mihi? quæq;
Linguæ Calliopea orsa vlulanda dabit?
O cælum, ô tellus, ô circat qui omnia Nereus!
O Natura, homicidæ ô vetulæ atra manus!
Cammius ergo abiit, meus haud solùm atq; meorum,
Verùm ingens cæli, verùm hominũ omnium amor?
Delitiásq; tulit secum, illáq; gaudia vitæ
Quæ nulli poterunt reddere Luciferi.
Hà funesta dies, Erebiq; inuisior Vmbris!
Hac Doctrinæ oculus, hac Bonitatis obit.
Hac, lingua illa, senescenti prius æmula olori, ac
Nescia Trinacriæ cedere Virginibus,
Cepit perpetuum miserè obmutescere in æuum
Sub terra impuris vermibus esca data.
Hæc interrupit studium illud nobile, & illa
Grandia non domiti proposita ingenij.
Ah Cammi. ah animo dilecte meo vnice, in ipso
Quæ Febris voluit te effera vere mori?
O verè crudelem! ô maximè & omnium iniquam
Quas Lethea palus implicat Eumenidum.
Ah, ah, ah. quæ sic te aggressa est tollere, & ipsum
De solio alte ausit præcipitasse Iouem.
Ausit: eam & tacito tunc sic credam ore locutam:
Si potero hunc, potero tollere deinde Deos.

Atque utinam tollat. nam cum Dijs quid mihi, si tu
Vita mea ô verè, Cammi, animusque iaces?
Ergo iaces, Francisce? iaces Francisce? nec vnquam
Cernere erit posthac te mihi, méve tibi?
O diuturnum discidium! ô lacrimabile tempus!
Tam procul hinc mea quid? tam cito, Vita, quid is?
Heu, ostentaris, raperisque simul, velut agri
Germen in extremo Solstitiale solet.
Nec potui tibi tunc saltim, lux ô mea, adesse
Quum iecur exederet Febris acerba, comes!
Hà pereant omnes malè, qui me ex Oppido ad Hagæ
Non voluere, eheu, tunc vocitare nemus.
Et si fas, tibi Amice, lubens irascar ob vnum hoc,
Quod iussu non sum iussus adesse tuo.
Ipse etenim ipse tibi melius quàm millia multa,
Quàm terni fratres, quàm geminata soror,
Ritè ministrassem succosque herbasque salubreis,
Et medicus quæcunque apta magisterijs.
Ritè Coronidem, Phœbumque in vota vocassem,
Adstans vsque tuum pervigil ad thalamum.
Quod si arteis vehementia morbi omneis vicisset,
Nullaque te poterat restituisse Salus:
Tunc nostris saltim ô cubuisses molliter vlnis:
Et, quæ postremo mortis in articulo,
Murmure non magno, clamasses verba suprema,
Ipse mei posuissem in penetrali animi.
Vltimam & ore legens animam meo, ab ore tuo, udis
Corpus calfecissem omne tibi lacrimis.
Texissemque oculos nigra iam in morte natanteis.
Dixissemque, altater tibi voce, Vale.
Mox, cum funeribus tibi, & inclito honore sepulcri,
Plorato iniecissem, & casiam & violas.

Mandasse

Mandassemq́ nouis dari adorea liba Kalendis,
A iuuenum turba virgineóq; choro.
Verum horũ, ah, potui nihil. ergo quod possum vnum,
Hæc tibi vespere ego, hæc carmina manè canam.
Hæc tibi mane nouo, tibi carmina vespere sero hæc,
Vita, canam in luctu totus, & in lacrimis.
Insatiabiliter nec erit pausa vlla dolendi,
Cerbereas donec trudar ad excubias.
Illic, ne Labyrintheâ regione viarum
Ludar, vel mihi pes cespitet in tenebris,
Occurras venienti hilarus, cupidißimè & arcto
Amplexu stringas ossa minuta mea.
Aduentúmq; vt eris gratatus, rore marino
Cæsariem iuuenalem vndiq; nube mihi.
Ducensq; Elysij in nemoris conualle, Petrarchæ
Et Molsæ dones proximum habere locum.
Sic enim & ipse modò exceptus, Cammi optime, es illis.
Adq; Ariosti alacris stas latus indè comes.

AD GREGORIVM BERSMANNVM.

ELEGIA IX.

SIc est. nullum adeò tristis Rhamnusia vexat,
Vt placida non sit luce aliquando frui.
Ecce. ego qui amißis Abauorum dulcibus aruis,
In terra peregrina omnium egenus ago.
Inueni tamen, exilium quò indicere Curis
Audeam, & haud meminens supplicij esse mei.
Qualis enim, Erigonem quum animat Phœbēa lāpas,
Caltha, nimis rabido flaccida ab igne, macet.
Desuper at pluuio veniente imbre, illicò honorum
Tollit, inaurato tegmine amicta, caput.

Haud aliter tua me reuirescere Epistola fecit
Diuidiæ pressum cordoliiq; vadis,
Bersmanne, ô penitus primaria adorea fontis
Ales Abantiadæ quem pede scalpsit equus.
Nam, quid ego merui, cur de numero esse tuorum
Me, tibi non vnquam cognitum inante, velis?
Præcipuè articulo hoc rerum, non quo mihi pura
Stamina Parcarum pollice triga neunt:
Sed bona pars quibus inq; oculis, animoq; ferebar,
Infitias vellent notitiam ire mei.
Hà, tibi si factum id, quod odora indagine mentis,
Possem antiquorum Romulidum assequi iter:
E casc áq; nouam lauru' sperare corollam,
Quali Lipsij ouant Scaligeriq; comæ.
Turpiter es frustra nam nunquam imbellia cordis
Ritè oneri tanto suppeditare queat.
Vtq; queat: rerum tamen haud status ille mearum
Nunc est, vt capiar tale quod exequi opus.
Scilicet hoc, Bersmanne, tuum est, cui cæsia Athena
Diuina, humanáq; omnia scire dedit.
Cuiq; Aganippei iuga per vocalia luci,
Calliope applaudit, Eurynomesq; trias.
Scilicet hoc, Bersmanne tuum est, cui vita quieta,
Et grauida omnigenis Bibliotheca Sophis.
Sed puto, me potius dignatus amantis honore es,
Quod mea simplicitas grata, fidesq; foret.
Si sic: multa parata manent tibi gaudia, quanquam
Expleres Pylij secula trina Ducis.
Non mihi enim igniuit tepido præcordia thyrso
Præses inoffensi Diua sodalitij.
Iussit at ante alios tantùm ire furore fideli,
Ante citos quantum it cursu Atalanta procos.

Quare, animo audacter statuas, fore me tibi certum
Quamdiu erit Solis cernere grande iubar.
Quin etiam sua vbi de me æra receperit Orci
Portitor, ac nemoris Elysij hospes agam:
Vsque tui circumstabit cura hoc caput, oris
Vnus & vsque mei tute habitator eris:
Donec præstitero mea per præconia, nomen
A summa ad minimam, laudet vt Vmbra tuum.
Accidat ô Fidij Iouis hæc mea sponsio ad aureis.
Sancus & huic pacto testis adesse velit.
Si que fidem gero sublectam, hic memor adsit & ille:
In que meas pœnas quàm rigidissimè eant.

MANIB. PETRI VICTORII.

ELEGIA X.

SI singultato sonitu exequialia verba,
Afflictæ requiem menti aliquando creent.
Aut redigant homines blandæ ad commercia lucis
Imposito pressit quos Libitina pede.
Lacrima sit meritò grauis pretiosior auri,
Igne que gemmarum quas pelagi vnda parit.
Verùm quum nihil his fletus, nihil adferat istis:
Sæpius imò etiam cedat vtrisque malè:
Non ego, Victori, faciam tibi funera planctu,
Multus & Astricolas increpitabo Deos:
Sed potius palmæ strophiis, laurus que virore
Vndique nunc monumen condecorabo tuum.
Ipsus enim es, Duce quo è contemptibus Attica Peitho
Primitus exiuit, trans que marina Venus.
Cuius & auspiciis Sapientia Romuli ab orbe
Barbariæ exegit luxuriantis haras:

Ipsam adeóq; metu cum summo, protinam ad Orci
Compulit infames aufugere extimi aquas.
Laudum igitur seriem dum voluo mente tuarum,
His mactum Daphnes te iubeo esse comis.
His mactum & ramis iubeo esse potentibus, vllo
Pondere tantillum qui haud potuere premi.
Atq; vtinam mihi sit linguæ illa industria, dignè
Quò possem præco nominis esse tui.
A Sole exoriente audirer ad vltima Noctis,
Perpetuo de te multa tenore loqui.
Sed quid? tu viuus talis tantusq; fuisti,
Vt dici possis non nisi voce Dei.
Voce vel illius qui par cœlestibus, aut cui
Omnia Cœlestes rara dedere bona.
Te qualis Latiæ princeps Vrsine rei, ire
Qui pessum æternæ non sinis vrbis opes.
Tu qualis Manucci, & Auo, & Patre doctior ipsis,
Multùm orante sibi quo Dea Athena placet.
Tu qualis, Cisfane, venusta, vetustáq; præsens
Eruere è tenebris, Inuidiæq; situ.
Musso igitur meritò, Victori, culpaq; nani
Deterat ingenij nolo tuum omne decus.
Vos tamen, ô Veneris volitantia pignora, Amores,
Ad felix Arabum iam properate nemus:
Indéq; odorato varias de flore corollas
Huc vehite, ac fragrans vnguinis omne genus.
Spiret vt ipse cinis Defuncti Veris honorem,
Succináq; è busto cara liquente fluant.
Tu quoq; tu, volucrum princeps Philomela, latere
Quam sub ramo aliquà querquei acogit Hyemps,
Prodi, age, de latebris, & si quod amicius olim
Innumeris numeris es meditata melos,

Id

Id nunc ne magni graue sit Victorij ad urnam
Gutturis omnifidis totum iterare tonis.
Interea Cycni, pendentes grandibus alis
Suprà altas tumuli ritè diúq; fores:
Arcebunt niuium liuentia vellera & acreis
Grandinis humentis, Cauri agilisq; minas:
Tu quoq;, tu, frater generosi Tibridis, Arne,
Lenè sepulcralem circuis amne qui humum:
Labere somnifero per scrupea saxa susurro,
Sisq; memor nomen sæpe referre Senis:
Id tuæ vt edíscant Nymphæ, doceántq;, vaganteis
Has sinu vbi excipiet inferiore, Tethyn.
At Tethys Oceanum: Oceanus sua Numina, vasto
Subq; alibi quotquot imperio Æquora habet.
Æquora mox sed idem terrarum dicere cunctis
Littoribus, plangunt quæ pede eunte, velint.
Vt sic latiuij nihil intra mœnia mundi
Sit, Victorij honos cui latuisse queat.
Quanquam quæ gens sepositis adeò iacet oris
Haud quibus illius nomen in ore sonat?
Hà nulla. ast veluti quum claram nubibus effert
Lampada Sol, oculos omnium vbiq; ferit:
Sic quoque, sic populi Auroræ, sic vltima Bactra,
Non vidisse tuum non potuere iubar,
O Sol, Victori, tenebras cispellere suete
Quæ Graiûm incubuere, Ausonidúmq; libris.
Imò instare diem iam nunc cerno, orbis vterq;
Ad tibi certatim quum oppida culta ruent.
Agrestesq; animos exuti ac barbara corda,
Mox eam adorabunt vertice supplice humum,
Quæ te de grauida suscepit matre cadentem,
Primitus & fouit dexteriore sinu.

Ordine deinde salutatum tua saxa superbo
Concurrent, spargent fletibus atq; suis.
Terq; sacro cineri faustißima verba precati
Ornabunt tantis totq; sepulcra modis,
Vt tumulus florum grauidetur diuite nymbo,
Ebria & Aßyrio sudet odore cinis.
Hacq; fluant amnes latè Leneidos vndæ,
Hacq; fluant lactis, mellis &, ampla freta.
Imò instare diem iam num cerno, orbis vterque
Quum meritis ponent templa opulenta tuis.
Binaq; constituent candentia altaria saxo:
Queis desit nunquam, thúsve, merive liquor.
Hic te viuenti manus æmula Praxitelem, ære
Exprimet, ornabit fulua corona caput.
Dextera Atlantiadis sceptrum implicitũ angue tenebit.
In læua cornu nobile Copiæ erit.
Subq; tuo talis cedetur nomine versus:
ORBIS AMOR QVONDAM. NVNC ETIAM ORBIS HONOS.

IANI

IANI GRVTERI ELEGIARVM

LIBER QVARTVS.

AD IVSTVM LIPSIVM.

ELEGIA I.

Nunc mihi Dircæi plectra illicia illa poëtæ:
Nunc optem Oeagri filij habere chelym.
Non muri vt lapides faciam in noua mem-
bra coire:
Sustineámve Hebri semper euntis aquas.
Sed mage quò raræ poßim modulaminis vsu,
Securo peragrare hostica castra pede.
Meq́ ea conferre ad loca, vbi Pax aurea nondum
Vnanimi comitum cum grege liquit humum.
Nam quid in hac regione morer, quæ Viperæ adinstar
Natorum impetitur dentium acuminibus.
Natorum, inter se qui ità mox homicidia ludunt,
Vt quondam Cadmi semine nata cohors.
Hà Lipsi, hà Lipsi. mea non constantia tanta est,
Talia vt immota cernere mente queam.
Ire per infandi potius stat lustra Procustis,
Perq́ Prometheo sparsa cruore iuga.
Quin quoq́ tu mecum crudeleis, heus, fuge terras
Iuste: nec hære heîc, pessum omnia donec eant.
Omnia pessum ibunt certè. Dei enim excessere
Ex adytis, quibus ante hoc stetit imperium.

Pro quibus intrarunt cælatus Mars chalybe, & quæ
Perpetuum effuso sanguine gaudet Eris.
Omnia pessum ibunt certè. nec specula vitæ est,
Seruatos quamvis nos velit ipsa Salus.
Sed quid? num veluti, firmis radicibus arbor
Quercea stat cœli non violanda minis,
Spernis præsenteis animoso corde tumultus,
Eq; priore nihil testatione mouet?
Ast ego, ceu Boreæ perculsa graui halitu arundo,
Vsq; inter dubius Spemq; metumq; tremo.
Artibus & Phœbi valefactus totus in hoc sum,
His vt inauditis me eripiam ipse malis.
Curram igitur. poterunt nec me vlla pericula inermē
Sistere, quin nitar propositum exequi iter.
Vt mihi prædo aliquis caput à ceruice recidat:
Quid tum? res misera est vsq; adeóne mori?
Vsq; adeóne mori misera est res illi, ab auitis
Furcilla ejecit quem peregrina focis?
Quiq; sui veteris iam solùm Nominis vmbra,
Ludibria externi perpetitur populi?
Nil minus. imò ego iamdudum grauiore furore
Triste peregissem gnauiter ense latus:
Viuere ni satius Patriæ post fata putassem,
Iusta ipsi vt facerem luctibus & lacrimis.
Quod faciam. nec me Sol vnquam Lunáve cernet
Quàm affectum extremè cordolio atq; situ.
Interea Aonij Phœnix rarißime cœtus:
Cypria cui præstò est perpetim in ore Dea,
Lipsi, age, Aue atq; Vale. iam septima ducitur ætas
Ex quo dictatis obsequor ipse tuis:
Haudq; alio me itidem sincerè amplectere amore,
Quàm pater amplecti filium amore solet.

Nunc

Nunc quoq; ne curam depone abeuntis, at extent
Corde tuo aßiduè ora effigiata mea.
Vestra quidem, fibris mihi scalpta adamante rigenti,
Nomina, magni instar numinis vsq; colo.
Estóq; testis Atlantiades, & Phœbus Apollo,
Et Dea quæ antiquæ præstes Amicitiæ.
Nulla coronatum stellis caput efferet vnquam,
Nox, nec in Oceani flumina cana ruet.
Nulla rubescentis reserabit limina cœli,
Aut candefciet Tethyos antra Dies,
Quin mea constanter tibi mens famulabitur vni, ac
Præstabit fieri quæ altùm ab amante solent.
Incipietq; vbi iam iuuenalia rumpere fila
Persephonæ triplicis triga seuera mihi:
Ipsam orabo, tuæ, vt summæ applicet omnia, nōdum,
Quæ mihi virgatis prompserat è calathis.
At simul Elysij migrauero ad aurea tempe,
Cernere vbi est sanctis Manibus hospitia.
Ingrediar latè lustrare loca omnia, sedem
Quò post fata aptam sit reperire tibi.
Sedem aptam, propter cristallina murmura fontis,
Quem viridante tegat laurus opima coma:
Ac circum illudant Paphiæ alto tegmine myrthi,
Vernáq; florenteis præbeat herba thoros.
Quâ inuenta, tabulam forti suspendam oleastro,
Vnumquemque vetet quæ hoc temerare nemus.
Tuq; vbi iam centum totos impleueris annos,
Orciniq; premes publica transtra senis:
Ipse ego Cerbereæ opperiar te in vestibulo aulæ, ac
Cum trepida inuadam colla salute tua.
Apprensúmq; manu ducam per opaca viarum,
Ne tibi pes vsquam cespitet in tenebris.

Quid dico, heu? nihil obstabit caliginis illic
Iuste, tuis plantis. omnia lucis erunt.
Eumenidesq; suâ enim posita feritate nocendi
Cum casta aduenient poneq; & ante face.
Submittetq; Arabas tellus, prius horrida, messeis,
Purpureasq; feret vilis arena rosas.
Occurretq; tibi, Doctorum quicquid in Agro
Læto habet, amplexu te excipientq; suo.
Nec secus illa dies genialis habebitur ipsis,
Quàm qua Hecate fratri est facta marita Iouis.
O quàm ego tunc digito mōstrabor ab omnibus! ô quàm
Tunc irascentur millia multa mihi:
Et dicent: Cur hic homo Dux it Lipsio, & haud cum
Mæonida Plato, vel cum Cicerone Maro?
Sed nihil efficient. nunquam tuo ego à latere ibo.
Tu, Lipsi, quoque noli à latere ire meo.
Nam tibi vt hic multo sit, multo aut dignior ille,
Nemo mage è cunctis fidus amator erit.

AD PETRVM MEMMIVM.

ELEGIA II.

QVis putet? austeræ me vis dolat effera Clothus,
Incertisq; procul sedibus exulem agit:
Et tamen haud mihi mens aliter limphatur, acuto
Ac quibus Aonidum corda furore calent.
Terq; humilem pertæsus humū, vlterius iuga Cyrrhæ
Gorgoneis videor scandere raptus equis.
Fallor? an ipse tuo pectus, Memmi, incitor æstro,
Tecum & in augustum gestio abire nemus?
Heîc vbi cincta Nouensilibus Cytherea Deabus
Posta habet in Charitum molle caput gremio.

Hic

Hà Venus, hà aligeri mater blandißima Amorum:
Quid me à te ſpretum vis ità abeſſe diu?
Iam bis demeſſæ ſegetes ſicelicibus, & bis
Turma coarctauit Pleïadum orta diem,
Ex quo innox, inter gladiosq́ facesq́ tyrannas
Æuum inconſumpta duco in amaricie.
Eſt longè lyræ epos, longè præstes lyræ Apollo eſt:
Longè legiferai orgia ſuntq́ Deæ.
Ah! non pollicita hoc, quum haurirem luminis auras
Primitus, & premerem nudus & vdus humum.
Sed fore iurabas quem mox mactaret amore
Non tralatitio Pallas, & alma Themis.
Quiq́ diem gemma ſignarem perpetuùm Inda,
Quamdiu in isto aliquis ſpiritus ore foret.
Fata recuſarunt. primusq́ pueritiæ ab annis
Ad lucem hanc, felix rara mihi hora fuit.
Nunc igitur tandem aſpiciar tibi, Diua, oculo æquo:
Dáq́ meis curis pro tumulo omne mare.
Què pote ſim ipſe, alij pote ſintq́ reapſe tueri,
Omne ſolum Doctis pro patria eſſe viris:
Præcipuè caput Hanſatici pacti Lubecum,
Quam ſibi habet proprium Memmius hoſpitium.
Memmius à Styge qui tot millia mille reuectat,
In grauidáq́ iubet ire Charunta rate.
Inuiſosq́ ſuos me inter numerauit amicos
Quos benè-complecti ritè-volentia auet.
Nec ſatis hoc. reliquis, faciant vt idem, instat amicis.
Vſq́ adeò, vt quotquot ille Fidesq́ colant,
Hos quoque ego valeam cenſere in claſſe meorum.
O Petre diuitiis Memmi animoſe tuis!
Istud, iö, verè communio Pythagoræ ampla,
Istud, iö, verè dulce ſodalitium eſt.

Foro

Fare sed ô Memmi, quæ te dementia habebat,
Quum peteres meus vt mutuus esset amor?
Illum vt ego haud geminis vltrò mage diligam ocellis?
Illum vt ego haud venerer corde animáq; magis,
Qui me non visum inter eos numerauit, opima
Quos bene-complecti rite-volentia auet?
Illum, inquam, in cuius Peitho sedet aurea labris?
Cuiq; Coronides hinc comes, inde it Amor?
Illum, seposito quem rari nectaris imbre,
Triga rigat Charitum, nata mariq; Venus?
Tunc hominum penitus penitusq; miserrimus, omni
Sim reus in populo. quid reus? imò sacer.
Non. non sic intus tepidè est ignita medulla,
Poßit vt ingrati quis mihi ferre dicam.
Tangit enim illa mihi validè præcordia thyrso
Præsidet antiquæ quæ Dea amicitiæ:
Jußit & ante alios tantum ire furore fideli,
Ante alios quantum it Pegasus alipedes.
Atq; vtinam simileisq; tibi, simileisq; Tonaglo
Sors socios plures det reperire mihi.
Ausim ego tùm omnigeno laqueum mandare dolori,
Ac nunquam meminens exilij esse grauis.
Sed viridante hilarem redimitus baccare frontem,
Laude omni audirem maior, & inuidia.
Qualem si vellent ætatem viuere cuncti,
Prorsus ab infami liberi auaritia:
Belgica nulla bonis viduatas ciuibus vrbes
Fleret, & in cinerem cuncta sua esse bona:
Nec toties pater in nati, totiesq; parentis
In iugulo natus tela tepefaceret.
Sed quorsum hæc? hodie omnia vos lacrimosa valete,
Cras, satis ah, iterum si doleamus erit.

AD

AD IOANNEM CASELIVM,

ELEGIA III.

IAm Sol bis decies peragrauit curriculum æthræ
Luciferûm adiutus cornipedum alite ope:
Ex quo, Caseli, aduentum tuum in vrbe Lubica
Inq; diem opperior aßiduè inq; diem.
Fama nec in tanto venit minima interuallo
Quæ non suaderet nos animo esse bono.
Solùm, vbi dicta dies præsto est, nos fallis, & atrâ
Aduolat heu, pro te, litera picta manu.
Litera, quæ cunctos, de spe deiecit opima,
Venturum dum te acri asperitate negat.
Quid mihi tunc animi fuit? anne quod Agricolæ, arua
Quum propè natura flaua vegent segete?
Cui grauidas imber pluuius si quasset aristas,
Fulmina siue Iouis, flamina siue Noti:
Hà quæ præcipiti non versat improba linguâ
Dicta, minax Diuis, astriferis q; rotis.
Ferrè, ego non secus in te sum mala verba locutus
De triuio quàm si scurra quis ipse fores.
Ac rationum ita difflaui agmina vana tuarum,
Difflat vt exangueis aura ferox paleas.
Nam minus est nihilo causari Aquilonia flabra,
Corporis & de alta debilitate queri.
Scimus enim quàm sis choreæ acceptißimus omni
Stellâtum cœli queis penetrale patet.
Te gradiente foràs, dio sparsisset odore:
Ritè artus Princeps delitiosa Paphi:
Ne vis ventorum potis alta nocere fuisset,
Aut luxare nimis tenuia membra labor.

Ipséq; mox fœtam scintillanti igne Cupido
Luxißet pulla nocte repentè facem:
Vllus ne ancipitem traxisset ab æquo itere error:
Extassent temerè saxáve iniqua pedi.
Cetera at alarum duplici turma ordine Amorum
Hinc defendissent grandinem & inde gelu.
Quæq; prius turmatim inhonora in vepre latebant
Pennipotens clauso gutture vulgus, aues:
Tunc tactæ ad viuũ aligerûm æstro infantium, acutè
Soluissent blandis os modulaminibus.
Téq; salutifera comitatæ voce fuissent,
Donec vbi almum effert celsa Lubeca caput.
Exhibuisset enim hæc, dicta acceptáq; salute,
Desubitò illa tibi cara sodalitia.
Inter quæ facilè primas Petrus obtinet, illo
Memmiadum antiquûm nomine nobili ouans:
Siderúsq; audax Libitinæ auellere spondis,
Furua Hecate crinem sustulit vnde sibi.
Hisq; animo iunctus simili studiiq; Tonaglus,
Tangere Phœbi aptus dulce Tonaglus ebur.
Qui quoq; me, lateri annexum suo, amicius ad te
Duxisset, tale sponte locutus epos:
Si mens, Caseli, magnis tibi habere pro amicis
Quos facit aspectus & diuturna dies,
Stare gradu extremo cogetur hic, ecce Gruterus,
Ignotum cuius nomen in aure sonat.
At si multa placet duris exercita virtus
Cúmq; fide, mores in pretio vnice habes:
Iste nouus, quanquam primos sedem occupet inter,
Dedecori primis non erit iste nouus.
Forsan & ipsius firmasses dicta: tuorum
Claßéq; in electa nunc numerarer ego:

Ate

Ite qui modò bis malè ſpretus millibus octo,
Deſide conficior vulnere amaritiæ.
Dum me deciduus ſupero liquor vdus Olympo
Roſtochij petere mœnia docta vetat.
Præcipuè iam regnet hyemps quum dura, Vialis
Copia nec mihi ſit Numinis vlla ſuper.
At quàm, Caſeli, ductore te & auſpice, abiſſem
Vndique per tutus flumina, perq; niues!
Quamq; ſuo Diui, veſtigia veſtra ſecuti,
Me quoq; fouiſſent ritè patrocinio!
Qui nunc immeritò doleámq; querárq; neceſſe eſt,
Non puduit fluxam te quod habere fidem.
Pro quo crimine mulcta hæc ſit tibi dicta, libenter
Iſta vti ieiunâ carmina fronte legas.
Quæ ſi pœna grauis nimium nimiúmq; videtur,
Hac fieri poterit conditione minor,
Si te mente mala fateare leuiq; fuiſſe,
Pollicitum & poſthac fallere velle neges.

AD HENRICVM BRVCAEVM.

ELEGIA IV.

SIcut vbi imperitant Aquilonia flabra ſolo, herbæ
Marceſcunt, torpent flumina, muſſat auis.
Sed ſimul ac blandæ reuenit Zephyritidis aura,
Inſultat placidè lympha crepidinibus.
Conqueritúrq; iterum linguæ Philomela rapinam,
Arborum amatarum, tecta virente coma.
Sic quoque ſic ſiluit meritò mea neruia, Martis
Sæuibat patria dum regione furor.
Verùm nunc poſtquam fas iſtis degere in oris
Crudæ vbi Bellonæ nemo ſatelles adeſt,

Sed Pax, sed Pacis sociæ Patrima virago,
Diuaq; quæ tribuit cuiq; suum, hospes agit:
Quid potius faciam, auspicio, Brucæe, secundo,
Quàm mihi in assueta conterere arte diem?
Plus etenim nihilo est, puerum cessasse choreis
Mnemosidum, atq; hedera nuptum habuisse caput:
Si iuuenem noctu totum me sponda Vacunæ:
Luce, pigræ totum Murciæ habent adyta.
Egregijs videas sic floribus arborem amictam
Vitulat vt fœtus Veris in orbe tepor:
Quæ nusquam grauidis ostendet mitia ramis
Poma, vbi iam Erigonem Solis adibit equus.
Ergo adsis, Brucæe, humiles nec despicito Odas:
Quæ mihi nempe tuo munere proueniunt.
Dum peregrinanti non fictè vltroneus offers
Librorum quicquid poßidet arca tua.
Consequar vtq; alios, quorum tibi copia non est,
Adniti ignaua sedulitate cupis.
O expers verè ingenium ambitionis, & ipsa
Quod re, se Belgis progenitum esse docet.
O pectus lotum haud incassum acidißimo aceto,
Aq; Promethidæ fictum Adamante manu.
Nam non de duro credam saxo effigiatum
Cui sua Cœlestes cuncta dedere bona.
Te nec enim solùm Phœbo atq; Coronide natus
Leges Fatorum infringere posse dedit:
Et spolia Orcino thesauro auertere opima,
Quæ rate iam tulerat trans Styga nauta Charon.
Verùm etiam ipse, Lycæi altus penetralibus, audis
Socraticæ meritò firma columna domus.
Cœlorúmq; supra gemmantia templa frequenter
Scandis olorino remigio Vranies,

Vranies,

ranies, quæ ità mactauit tuum honore augusto
Nomen, ab Hesperiis Indica ad vsq; vada:
omnifera vt nunquam Lethes aspergine tangi
Sit potis, aut genuinō Inuidiæ esse cibus.
sq; sed exurget veluti Cythereïa myrthus
Consita crystallo lympha vbi eunte nitet.
aïadúmq; manus quam lacte rigat tenerè, & quam
Solis alit verni viuida temperies.
um loquor: en, adsunt propero reliquo ordine Musæ,
Et sibi totum etiam te asseruisse volunt.
ec minus accurrit Veneris secta aurea sanctæ,
Et sibi te iniectis vindicat articulis.
irginea, hà, mihi parce phalanx: non vestra ego iura
Partibus ex vllis diminuisse ferar.
um sponsæ similis, quæ sertum vbi texere amanti
Quærit, & in saltum, floriferum vndiq;, abit:
at dubia, & quos præcipuè, & quos prima colores
Expediat niueis demetere vnguiculis.
em vobis igitur dignam vultis facere? eia
Accipite hoc pecten, hanc citharam, optimæ Heræ:
t canite æquiualens Brucæo, pro me, epos. ipse
Interim id arbuteis scalpsero corticibus.

AD HVGONEM DONELLVM.

ELEGIA V.

Ndomito quanquam ærumnarum turbine raptus,
Paulatim insolita morte, Donelle, necer.
ec possim Aonidas in vota ciere Sorores,
Dignum & honore tuo quid reperire satis.
ttamen hoc versu volui te inuisere, amoris
Ne tibi non constent pristina signa mei.

Barbaricæ nec enim regio facit extima terræ,
Intereunt verno vix vbi Sole niues:
Ventilet vt lentè hoc in corde facem Dea, solui
Quæ metuente ligat pectora bina iugo.
Perpes adhuc in te sed viuo, & sic tua perpes
Ora meo graphicè seruo animata sinu:
Vt licet aßiduè furiali Ixionis orbe
Circumagerer, Tityi aut tunderet ilia auis:
In media nomen cruciabilitate tuum, ore
Non essem meminens non iterare tamen.
Me siquidem à puero haud aliter complecteris, ac si
Tute pater, natus vnicus ipse forem.
Et, veluti implumem inuitat sobolem anxia mater,
Vt nido pedetentim exiliisse velint:
Moxq; propinquo ausint resilire hinc indéq; ramo,
Ventosa & tandem ipsum aëra inire fuga:
Sic tu sic iuueni mihi duxq; comesq; fuisti
Ad iuga, per salebras, per tenebrosam & haram:
Ad iuga, non raptim tunicatæ plebis vbi ingens
Turba procelloso pro arbitrio omnia agunt:
Ac vice Iustitiæ quam, nescio, imaginem adorant,
Quæ de Iustitia nil nisi nomen habet.
Ad iuga verùm ea quæ inuenere tui & calcarunt
Cœlesti primùm dexteritate pedes.
Magno & vbi datum eos latices deplere tibi haustu,
De quibus ante bibit vnica & vna Themis:
Alma Themis, nec tacta oculis mortalibus, ex quo
Tellurem opplerunt Deucaleonis aquæ.
Cui simul ac visus, tibi mox labio oscula mille,
Milléq; luminibus oscula vtrinq; tulit.
Fatáq; sic: Secli ô prior huius adorea salue,
Miraclum imò hominum, delitia imò Deûm.

Ipsa

Ipse enim es, auspice quo per latiuium afferar orbem
In decoris veri pristina iura mei.
Quiq; nouo poteris dare cuncta piamine pessum,
Quæ propter numerò deserui anteà humum.
Salue ergo. & meritos etiam cape mactus honores:
Hūc baculum, en, manibus: hoc strophiū, ecce, comæ.
Dixit. & Eois sceptrum hinc venerabile conchis,
Indéq; Iaspidibus donat habere tibi.
Sceptrum, virosos præsens infringere morsus
Temporis, Inuidiæ & diminuisse caput.
At strophium variis plexum de floribus aptè,
Vicino implebant qui vndique odore locum.
Floribus, ipsa quibus Capricorni hyemantis obesse
Stella nequit, calidæ stella nequitq; Nepæ.
Floribus, applicuit quos vt quis crinibus, haurit
Diuinas artes de subito omne genus:
Et quicquid Natura tegit, visq; insita Fato,
Cernere dat clarum posse repentè diem.
Mox, tibi vbi Astrææ monitu Sapientia dextrum
Texerat, at læuum Peitho operosa, latus:
Aurea cum alatis accessit Gloria bigis,
Inq; illis voluit te alta per astra vehi.
Hac Charitum anteibat generoso triga volatu:
Hacq; sequebatur Musa nouena rotas.
Dedita sed Iustæ gens Diuæ ità plaudit, vt ipsi
Præ strepitu possint vix bene progredi equi.
Felicemq; vocant terram Cabiloniam, vbi olim
Vagisti tenero primitus ore puer.
Instituuntq; tuo lucem de nomine, odore
Cui faciant thuris, cui faciantq; mero.
Ià, quod Parrhasij non præsto est dextera, more, aut
Fingere Lysippi signa animosa queo!

Restet Honoratus nusquam angulus vllus in orbe,
Cui iam haud sint facta hæc dictáq; nota magis,
Quàm cunctis tunc sunt terra pelagoq; futura,
Quum cerni humanis se volet Æqua dea:
Vt digno ore tuas per laudeis latè eat, inq;
Cœlesteis narret tot benefacta tua.
Tunc te etenim ad cœlos in nube, Donelle, serena
Sustollet, Sidus esse dabitq; nouum:
Sidus quod radiis omnes fulgentibus oras
Clarabit, nullo tempore eritq; nocens.
Gaudia verùm ægris semper mortalibus, atq;
Absq; calore dies, frigore & absq; genet.
Quod tamen vt fiat demùm post secula trina,
Quisq; petit cui cor de meliore luto est.
Ipseq; ego ante alios, qui quum te heîc sospite, viuam:
Non quoq; non possem, te hinc abeunte, mori.

AD RVMOLDVM HOGEBESIVM

ELEGIA VI.

SIc est. cura tenet Naturam summa, Iouemq;
Vt certo Siluas tempore nudet Hyems:
Vtq; coquat Cererem flammata Canicula, Tauri
Lilia & è cornu Vere, rosæq; fluant.
At non hic quoque sollicitus, neq; sollicita illa
Vel prodesse bonis, vel nocuisse malis:
Sed Sorti rerum humanarum sceptra dedere,
Quæ quoq; pro libitu nos regit vna suo.
Inq; nouans vultum aßiduè, sic omnia versat,
Perpetuum vt toto restet in orbe nihil.
Hoc ego si possem, Rumolde negare, perennis
In luctu non nunc, in lacrimisq; forem.

Et nimiùm procul à laribusq; opibusq; paternis,
Sub gelido cassus viuerem honore polo:
Heîc, vbi ad arbitrium alterius fari omnia, scire
Cumq; veternosa plebe necesse nihil.
Heîc, vbi si incessu vultuq; tumente superbus
Esse nequis, aliquo vlli in pretio esse nequis.
Heîc, vbi summateis primarius inter amicos,
Princeps, suffundat qui tibi frigidam, erit.
Fah! quantum hi distant mores à moribus, aies,
Belgica queis vti terra fruiq; solet!
Immanè hà certè: tantoq; ferocior ægrùm
Curarum Oceanus cordoliiq; grauat.
Nulla tamen de mille ità mentem crux animi angit,
Absens quàm facie quod, Charitææ, tua.
Et meritò. nam animo mihi cordeq; amicior omni,
Tempore iam ex illo tute reapse cluis:
Quô nos sub tecto fatum coniunxit eodem,
Velle & Amor vnum Nolleq; habere dedit.
Ingeniosus Amor, fraudis tamen inscius, aurea
Cui Virtus mater, Mercuriusq; pater.
Principiò ille quidem nanus, sed creuit vt ignis
In Silua incautè qui excidit Agricolæ.
Pascitur iste rubos primùm fruticesq;. at vbi auctus
Flabris ventorum, fulget, & æthera adit.
Arboribusq; vagans, non antè quiescit, adusta
Fiat inornatè quàm nemus omne cinis.
Quod si tempore adhuc paulo, conuiuere vtrunq;
Effera vis Martis Forsq; dedisset hera:
Vix nomen Pylades, vix Theseus nomen haberet.
Illaq; Damonis gloria staret iners.
Nunc quid? cũcta sopor quum membra subibit ahenus,
Nostraq; trans Stygias Vmbra natabit aquas,

Vmbram itidem passu celeri sua fama sequetur,
Deq; putri Lethes gurgite prona bibet.
Certè fama mea. haud forsan, Charitee, tua. olim
Incassum nec enim de pelago orta Dea
Nascentem aspexit formoso oculo, ac tibi iußit
Nectare & ambrosia labra fouere Charin.
Nec Themis incassum, incassúmq; Actæa Minerua
Te voluere suis stertere posse adytis.
Nempe, sacra de parte tui Libitina feretro
Nil capiet. clarum sed tibi nomen erit,
Et manè Auroræ quà Lucifer excitat ignes
Et iuga quà Titan vespere soluit equis.
Dum loquor, ecce ala plaudunt genitricis Olores
Æneadum, hæcq; iubent vota mea esse rata.
Macte igitur (nec enim inuideo Rumolde) & amoris
Si tibi adhuc superest pristina cura mei:
Postquam me peregrè hoc extinctum audibis in orbe:
Viuere namq; diu non mihi Morta dabit.
Cespite de viridi quadratam construito Aram,
Plurima obumbratas arbore propter aquas:
Quam super excrescat Phœbo gratißima laurus,
Atticæ vbi aßiduò dulce querantur Aues.
Taleq; Vicino sculpatur cortice carmen:
Hæcce Gruteriadæ sunt monumenta necis.
Qui nisi in extrema Iuuenis, regione, perisset.
Ad vitam, Aræ huius non eguisset ope.

AD IANVM DOVSAM I. F.

ELEGIA VII.

HÆc tibi non cultis extremi è finibus orbis
Mittitur à patrio, Dousa, Sodale salus.
Si modò

Si modò, si rectè mitti quicquam pote, cuius
Copia nulla, imò specula nulla sibi.
Perpetim enim in fluctu, fluctúque potente Dolorum,
Iam millesima vix ingenij, vmbra mei:
Numina suppliciis Hecates tantum vnicè adoro,
Fas statim vt ire mihi non remeabile iter.
Nam vita quid opus, laribus si exactus auitis
Ætatem in media contero Barbaria?
Heîc, vbi non pluris fio, quàm de lapide emptus,
Tellurísve ægræ non tolerabile onus.
Et talis mereor iam nunc fortaßis haberi.
Sed quando vspiam Hyemps protulit vlla rosas?
Aut quando Alituum cecinerunt guttura blandè,
Vi Boreæ atque gelu latè agitante nemus?
Debuit, hà, in pretio heîc mea non secus esse iuuenta,
Belgarum nuper quàm regione fuit.
Sic quoque sic non sunt leuiore in honore ruinæ
Fanorum, quàm altè stantia templa, piis.
Scæuus at austero me aspexit Falcifer ortu
Filáque Parca dedit vitæ inamabilia.
Si non: me Batauí cœli aura benigna foueret,
Hærerémque tui Patris adhuc lateri.
Imbibere atque auida tua sæpius aure iuuaret
Tinnula mellifluo pectine fusa mele.
O supra ætatem verè sapiens Puer! ecquis
Donat tam culta scribere posse tibi?
Haud tantum certè potis ars præstare magistra est
Ingeniúmve sagax, iudiciúmve potens.
Anne velut Thusco vates bura editus, omnia
Ipso nascendi doctus es articulo?
An Pater Infantem potius te stertere in altis
Parnasi duxit, Iane, cacuminibus:

Captæq; Aonides Vultus tui amabili amore,
Lustrarunt blandis vndiq; luminibus?
Sic est.moxq; tibi Clio Permeside lympha
Ambitiosa omneis abluit articulos.
Exceptumq; deinde sinu fragrante,sonoro
Gutture somniferos est meditata modos.
Sopitumq;,leui imposuit curru,agmen Olorum
Quem citò frondosum traxit ad Idalium.
Quò simul ac ventum,duplici stipata sorore,
Circauit te arctè Gratia brachiolis.
Suspensáq; manu tangentes pumila membra,
Te sub puniceis occuluere rosis.
Parui etiam,sed non paruarum virium,Amores
Exhibuere omnes delitiasq; tibi.
Talem & eorum vnus cecinit lingua vbere versum:
Cresce,Puer,montis fama futura Paphi.
Cresce puer.prositq; illo genitum esse parente,
Europæ per quem nostra habet orbe Venus.
Per quem blanda trias Charitũ,gensq; ampla Leporum
Eripitur tetris Inuidiæ tenebris.
Namq; fatebor enim:penè omnis gloria Matris
Pessum ierat,nostrum pessum ieràtq; decus:
Quum venit,impositóq; pede Ignorantiæ ouantis
Fortiter obtriuit térq; quatérq; caput.
Et maiestatis nos iura in pristina Victor
Restituit,ruptis vndiq; compedibus,
Queis vincti nimium nimiúmq; tenaciter omnes,
Quibamus cœlo haud liberiore frui.
Cresce ergo.tibi namq; dabit crinitus Apollo
Tam blandè digitis sollicitare fideis,
Vt tecum frustrà certent Seiredones,Orphei
Laúsq; super Ciconum nulla sit in siluis.

Atq; aliquis micida captus dulcedine, clamet,
Aut discet numeros hos, decuit vel Amor.
Aliger hæc infans: cuius ne dicta refutes,
Pubere vix æuo digna sonas senibus.
Suadæq; illecebris antistas omnibus, orbe
Natali quotquot Musica sacra colunt.
Macte igitur: tenerámq; imitare, tenerrime, laurum:
Sedula quam riguo Nympha fouet latice.
Illa quidem primo se quasuis motat ad auras,
Impatiénsq; æstus, impatiénsq; gelu est.
Ast vbi adulta magis: latè ardua brachia pandit,
Natiuúmq; capillo occupat omne nemus.
Et tonitrus secura, Hyemis secura malignæ,
Vmbra fit alitibus, vmbra fit agricolis.

AD IOACHIMVM TONAGLVM.

ELEGIA VIII.

SI me natali Lachesis non spreneret vrbe,
Et mori in austera cogeret Exulem humo:
Curáve anhelanti stipata dolore, vaciuum
A lacrimis spatium diuidiáq; daret.
Munia amicitiæ haud toties, Ioachime, negarem,
Sponte tuo at canerem carmine fausta toro.
Carmine quod doctæ forsan faceret satis auri,
Imbuerétq; sui nectaris imbre Venus.
Quale frequens in adulto Hagani gramine Luci
Tinnibam auspiciis, Dousa diserte, tuis.
Qualéq; facunda, Lipsi, mihi voce præibas,
Heic vbi Lædam humili Rhenus inerrat aqua.
Tunc ego magnus eram, ac cerebro pregnate genebam
Mortéq; & Inuidiæ viuidiora minis.

Tunc ego inaccessis hauribam è fontibus vndas,
Pindi alioq; mihi calle patebat apex.
Primus & ad Citharam Patrio Sermone aptabam
Quicquid habet Latium, Græcia quicquid habet.
Nunc, calor ille abijt, veluti de torre fauillæ
Qui super iniecto forte liquore madet:
Ipseq;, vt Harpocrates alter, digito labrum vtrumq;,
Ne pote sit quicquam dicere lingua, premo.
Sic vbi Hyemps viridi viduat nemora ardua veste,
Dauliadum clauso gutture cessat epos.
At quid? adhuc instas? Alcidæ Gallici & instar,
Fur animo validè me attrahis ore tibi?
Ergo, age dulce caput, malè biulcæ sibila auenæ
Suscipe, dum in Sponsam ac te omina læta iacit.
Omina nulla nocent. certè non omina eorum
Quos Clarius ferijt œstro aliquando Deus.
Felicem ô verè te terq; quaterq; Tonaglum,
Iammodò nunc præfert cui faculam igneam Hymē.
Ales Hymen, nuptusq; hilari iuuenalia thyrso
Tempora, Acidaliis vsq; petito ab agris.
Nec solùm Vranies natus præsto tibi. fallor?
Omnis an heîc cæli flos tibi adesse venit?
Nempe venit. viden' vt contingi Mnemosynarum
Se claro haud renuat lumine triga triplex?
Sublustri viden' vt, velatus Iacchus amictu,
Sustineat pura serta hederosa coma?
Ecce. vacillanti puer ille Cupido volatu,
Ingredientem auida voce te Auere iubet.
Remigióq; leui alarum suauem ampliter vmbram
Obiicit, à facie discutit atq; Notos.
Ecce Cypri Regina Cycneis vecta quadrigis
Cui Iocus à latere hinc, cui volat inde Charis.

Desuper

Desuper in sponsæ inuertit caput omnium odorum,
Et florum omne, manu luxuriante, genus:
Atque ait: ô puro in lucem edita sidere macte,
Gemma diémque istam perpetuò Inda notet.
Macte, inquam, mulier sortita marita maritum,
Cui cor inest fictum de potiore Luto.
Cuiq; fauor semper propè adest cœlestium, & in quem
Non sua sunt parci fundere rara bona.
O, tibi quàm ripas superabit lætitia, illis
Ipsum vbi iam aspicies esse in honore viris,
Per quos hæc gelido tellus contermina ponto,
Cecropias arteis Romulidúmq; sapit!
Qualis cui tot sese animarum millia debent
Memmius, à Styge quas Pæoniâ excit ope:
Qualis honoratæ excellens Sapientiæ alumnus
Caselius, merus & idem Aganippidum amor.
Qualis Apollinei gregis ille Chytræus ocellus
Transtulit ipsa in quem sceptra Moneta sua.
O quàm exultabis, quum quicquid in vrbe Bonorũ est,
Optabit thalamis prospera quæq; nouis!
Et quàm præ sponso tunc bacca freti ignea rubri
Vile erit omnis, erit vile Arabúmq; seges,
Quum tibi more columborum, oscula longa labellis
Infiget, ludet linguáq; in ore duplex!
Quum tibi! sed taceo. meq; ad te verto Tonagle:
Doq;, quod integro pectore, munus, ames.
Hà, munus quis tale lubens non præferat omni
Persarum imperio, fluminibusq; Mydæ?
Hà, munus quis tale oculis haud diligat ipsis?
Diligat imò ipso corde animáq; magis?
Sic est, mille legas quamuis è millibus vnam,
Nulla, huic quæ antistet, spes reperire tamen:

Aspice, vt ingenuo castus Pudor emicet ore,
Splendeat & roseâ è fronte serena Fides.
Aspice, vt in gracili sit honesta modestia gressu,
Melláq; de blanda voce repente fluant.
Sed neq; tu aspicias solùm hæc, verùm vtere. quid? nōne
Natura, heîc pro te stat quoq; amica, parens?
Dum citius vada inire iubet Maurusia Solem,
Noctis vti longæ gaudia plura feras?
Præsta te ergo:, Tonagle, virum: lecto inq; patente
Sentiat ô sponsum sponsa se habere suum.
Détq; breui natos Lucem Lucina tueri,
In queis cognosci poßit vterq; parens.
Hæc Venus. at numerosa phalanx mox plausit Olorum,
Cum strepitu dum alam dexterè vtrinq; mouent,
Ingeminántq; nouo cordata melismata cantu.
Fallor? an & mihi adhuc hæret in aure sonus?

AD FREDERICVM SYLBVRGIVM.

ELEGIA IX.

Sylburgi dilecte mihi, dilecte puellis
Mnemosyne peperit quas sociata Ioui.
Quàm bene, Germanus quod te vnũ inuenerim in oris,
Qui mea non ficto commoda pectore ames:
Inq; Deam dicas mala pluria verba, volanti
Vsquam non docilem, stare aliquando, pede.
Sed docilem tamen altè è cœno efferre nocenteis,
Semper & imposita calce grauare bonos.
Per quam, Terpsichores si repere lustra liceret
Densa mihi, & Clius tollere fonte sitim:
Ista tua officia haud vnquam, hoc, aut serius Æuum
Nigropeplæ tegeret Noctis biante sinu.

Quotquot enim arboreas Heliconis vertice plantas
Cernere ouante foret luxuriare coma:
Inscalptæ totidem gererent Sylburgia apertè
Nomina, fecisset quæq; benigna mihi.
Nunc ego nil possum, nisi mentem animi deuotam
Offerre, & grateis largo agere ore tibi.
Esto his contentus, donec fors venerit ætas
Afflabit nostram qua aura secunda ratem.
Quæq; iterum in patriã, mea splẽdida regna reducat,
Scaldis vbi Atvaticos lambit honorus agros.
Quod si cœlorum Dominus ità amicum, vt acerbas
Iniiciat iuueni Mors mihi auara manus:
Tunc vos ô fidi, carißima pectora, Amici,
Efficite ingratus ne vocer ipse cinis.
Vos inquam VVilti, Brucæe, Morete, Buæsi.
Raphlengi, Castri, Pollio, Esinga, Veni.
Rolandi, Schurmane, Rosendali, Harixma, Fauoli,
Bonti, Hogebesi, Huerni, Beyma, Tiara, Beti:
Gallio, Marnixi, Lipsi, Cantere, Vtenhoui,
Orteli, Sußi, Dousa, Meкerche, Leo:
Ne sinite vt vester, quoniam immaturus obiuit,
Audiat externo Ciuis in orbe malè.
Verùm operam date vti taceat Sylburgius, atq;
Testetur factum iam satis esse sibi.
Sic mihi non ità sit graue sub gelido axe moriri:
Sicq; lubens innox Ditis opaca petam.
Quanquã, quorsum ego & hæc? certè rerũ omniũ egeno
Non hominum durus creditor vllus erit.
Nedum, tu Frederice, olim penetralibus alte
Semper vbi Sapiens gaudet habere Dea.
Quem q; ità demoritur toto enthea pectore Peitho,
Tantillum à labris nolit vt ire tuis.

Nedum tu Speculæ, Frederice, Heliconiæ alumne:
Cuiq; Paphi Princeps semper adest & Amor.
Hà Venus, hà Veneris soboles generosa. sacerdos
Vester ego si vsu mancipióq; fui.
Tunc, mihi quum puro fulgerent lumine soles:
Sacraremq; meum nomen in arce Gnidi.
Hoc misero date adhuc: magis vt Sylburgii in ære
Quò fuero, hoc ab eo diligar vsque magis.
Fallor? an audio Olorum, nō procul hinc strepitū? euge,
Annuit ipsa Venus, annuit ipsus Amor.

IANI GRVTERI MANIVM GVLIELMIANORVM

LIBER VNVS.

AD LECTOREM.

Carmina qui quæris genium sapientia Clius,
Abluit inq; quibus Cypria secta manus:
I procul. huc at ades cui Cura & Lacrima cordi:
Deq; sepulcrali rapta querela fore.
Manibus hæc sunt sacra Deis: mihi gloria nulla
Poscitur heîc, nullus posteritatis honos.
Cordis enim vt rupit claustrum dolor anxius, arctis
Ceu rumpunt septæ finibus, aggerem, aquæ:
Sufficit aßiduò tristeis profundere quæstus,
Ægri instar, cui mors nulla vocata venit.

IANI GRVTERI
MANES GVLIELMIANI.

AD IANVM GVLIELMIVM,
Depositum I.

ERgo carceribus iuuenantis Gloriæ in ipsis
Te, Gulielmi, hausit Somni homicida soror?
Spémque illam angusta tecum sepeliuit in vrna,
Quâ pridem implebas orbis vtrumq; latus?
Sic heu, sic viridi quæ luxuriabat arista,
Succumbit pluuio de subitò imbre seges!
O Sortis nimiùm sæuæ glaciale cor! atri
Sideráq; ô nimiùm cœli inamabilia!
Tollitis in primo lactentis flore iuuentæ,
Deiphobes dignum vincere puluerem anus.
Dignum, inquam, mores siue inspiciantur, & illa
Quæ vel Saturni tempore rara, Fides:
Seu numerosarum exundans vis Doctrinarum,
Hausta & Athenarum, Romulidúmq; libris,
Qui seclo nullo moreretur, at omnibus esset
Quà vitæ exemplar nobile, quà ingenij.
Veráne Mnemosides vox profert, veráne Pallas?
Ah, ite. vestra horum & lacrima testis adest.
Lacrima, quæ ex oculis nihilo moderatius vndat,
Quàm qui præcipiti monte cadunt latices.

Hà frustrà. tunc omnimodos pallere colores,
Calfacere & salsis ora decebat aquis:
Quum fremeret circum caput illi forfice Clotho.
Sterneret & Libitina officiosa thorum.
Quis scit, an haud vestri ploratus, fractáq; verba
Fecissent Furiis molle, piúmq; iecur?
Námq; Dolor quid sit, iam ex illo tempore norunt,
Thracis ad accentum quò stupuere lyræ:
Sepositáq; colo, tantum non, à Duce Auerni,
Orauere palàm pro ipsa abitum Eurydice.
Sed quid? tã properã mortẽ haud vestrũ vlla timebat.
Siq; metus quis erat, pro sene solùm is erat.
Non malè. si fatis tantùm auferrentur iniquis
Albescente quibus tincta colore coma est.
At non sollicitè articulis Mors computat annos.
Tangere quem gestit falce sua, ille senex.
Ille senex, quamuis modò iam lanugine sparsus
Mentum: imò quamuis vix bene lallet adhuc.
Præcipuè ille senex, cui de meliore metallo
Mentem animi finxit filius Iapeti.
Audacterq; caput qui humana supra omnia tollit,
Et Sophiæ propius se insinuat domibus.
Hinc tu, Iane, cadis melior quo, vel mage doctus
Non sub lumine erat omnipatente Iouis.
Hinc Musarum, inquã, illa extingueris aurea Lãpas,
Patrimæq; cadis virginis altus honos.
O scææ Sortis nimiùm glaciale cor! atri
Sideráq; ô nimium Cœli inamabilia!
En facinus vestrum. en en illa vt Musica Seiren,
Iam non effundat melliflua illa mele.
Et tamen, en, vt adhuc sit tincta gena vtraq; ei ostro?
Extremúsq; micet nunc quoq; in ore decor.

Sic

Sic Phœbi esse solet lumen iam iámque cadentis:
Ictus Apro, Veneri talis Adonis erat.
Hà quis nunc oculi posset cohibere fluorem?
Hà, cui nunc non singultibus ora hient?
Fundite iam Musæ, lacrimas iam funde Minerua:
Non tam, quod iuuenis per tenebrosum it iter:
Sed quod opem neglexistis ferre illi, vbi nondum
Spes rediture omnis fracta salutis erat.
Fundite iam ô Musæ, lacrimas iam ô funde Minerua:
Non tam, quod iuuenis per tenebrosum it iter:
Quàm quod Anus nasum vestrum latuere: probéque
Trinæ, Numinibus imposuere decem.
At tu cinge triumphali nigra tempora taxo
Mors citò, & admissos fortius vrge, age, equos.
Nam si vnquam exuuiis onerata fuit tibi opimis:
Exuuiis tibi opimis iam onerata rota est.
Sique hominum gaudes lacrimis, gemitúque Dearum:
Parta tibi in longas gaudia Olympiades.

AD CVPIDINEM. II.

Alate Cypridos puer. quid præpete
Sic findis aëra impetu?
Te & iste quid Currus (Columbæ quem trahunt
Passerculúmque exercitus)
Indesinente perstat insequi gradu?
Axémque quid Myrthus grauat?
An tu quoque ad Gulelmiana funera
Recto ire pergis tramite?
Libétque cippi ponere inclyti in iugo
Tuæ sacram Matri arborem?
Factum ô bonum Cupido. enim illo amicior
Ecquis Parenti, & Gratijs?

Per alta celsi, quum Paphi cacumina
Gnydiq; saltus herbidos,
Suaue illud entheo ore promeret melos:
Quo cor ita increuit Rosis,
Vt non modò omne florum & herbarũ genus,
Præ eis sit despicatui:
Sed prouocent, ipsa Hippocrene iudice,
Apollinarem lauream.
Ergo i, Nepotule ô Iouis, fausto pede ad
Gulelmiana funera.
Ibiq; tu, comata Myrthe, celsius
Ramosa tolle brachia.
Canisq; Sidus pestilens, & ninguidæ
Defende Brumæ iniurias.
Tuisq; vbi Fauonij optima alitis
Aura incubabit frondibus,
Vocaliore accentu, ita in laudeis mei
Erumpito Gulelmij:
Vt nil sonent valles, sonent nil montium
Vicina Cœlo culmina,
Siue orta lux, seu biga Noctis orta, quàm
Gulelmius, Gulelmius:
Viantiumq; eat frequens in auribus
Gulelmius, Gulelmius.
Sic ventulo inspirata arundo, mobileis
Quondam Mydæ aureis prodidit.

AD NATVRAM. III.

Hà Natura, Deûm merè flos, qua haud doctior vlla
Diuersi generis flammâ animare lutum.
Frustrà seponas posthac pulcerrima quæque
Inde bonâ vt formes materie inclytum opus.

In

In nullum siquidem propero mage Mors ruit vngue,
Quàm in fictum rara materie illud opus:
Vin' tu hominem fabricare, diu cui viuere fas sit?
Incipe, age: & frustum ignobile sumito, Humi.
Neglectimq; illud sit talibus imbuere Auris,
Thersitæ imbueras qualibus ante caput.
Mox, vbi id haud Parcis suspectum videris, illi
Effigiei aliam tunc animam inde, Dea.
Sin tot squalenti non fas bona credere arenæ:
Candidiorq; tibi ante omnia, gleba placet.
Tunc mihi cingatur validè chalybum genere omni,
Vestis eam & circum spißè adamantina eat.
Vndiq; vel tali claudatur & vndiq; rupe,
Lædere quam Mortis nulla sagitta queat:
Vel si, non pote sit tamen expugnare, priusquam
Transierint æui secla quaterna quater.
Sed quid ego? Ista magisteria, aut nihilo inferiora his,
Suffecisse suum, ah, tunc tibi tempus erat:
Nondum vbi adhuc Gulielmiades famulantia Diti
Colla dabat, tuus ast, Diua cluebat amor.
Nũc, tuæ opes ità sunt in eum effusæ ampliter omnes,
Nil ferè vti restet de meliore nota.

AD IOSIAM MERCERVM. IV.

Si qua dies vnquam pullo damnanda lapillo,
Et fuit in lacrimis si qua terenda dies.
Illa dies certè pullo damnanda lapillo,
Et fuit in lacrimis illa terenda dies:
Qua male perdidimus nostros, Gulielmium, amores,
Mercere ô Phœbi, ô Mercurij acer bonos.
Eius enim interitu interiit mihi dexter ocellus,
Cordis & interiit portio magna tui.

Quare, age funereæ frenatum fronde capillos,
Communis socium me, ecce, doloris habe.
Et lacrimabilibus dum pulso omnem æthera verbis,
Tute etiam increpita voce chelyque Deos:
Qui iuuenem, quo nil veniens Sol vltimo ab Indo
Dulcius aut melius aspicere vspiam amat:
Falce venenata Mortis temerè obtruncatum,
Miserunt Lethes amne lauare pedes.
Heu, quis Cœlicolas transuorsos liuor agebat?
Tunc vbi erat pietas? tunc vbi erátque pudor?
Matris vbi florem illum amplexibus auellebant,
Et voluere austera in regione mori,
Qui nondum augustos patefecerat oris honoreis,
Sed ferè adhuc calycis tegmine opertus erat:
Et tamen omne genus florum qui anteibat odore,
Florúmque anteibat omne colore genus?
Hà peregrè in dura moreris, Iane, aduena terra:
Tam procul à patria, tam aque sorore procul?
Tam procul à caróque propinquorum alloquio omnium,
Fidam vbi languenti non tulit vllus opem?
Nullus vbi finxit placitura tibi auribus, vltrò
Nullus vbi nutus quiuit obire tuos?
Hoc, hoc, Iane, tuâ, hà, multò, hà, mihi acerbius ipsa est
Morte, licet tua sit mors mihi acerba nimis.
O Mercere! ergo Cœlorum ita te oderat ordo,
Illius haud poteras vsque vt adesse thoro?
Tunc equidem præsens degebas oppido eodem.
Ipse tua macie sed malè nisus eras.
Dum calida fibras populatur nunc face Febris,
Núncque repentino lubricat ossa gelu.
Hoc tamen hoc habuit, credo, Mercere solati,
Quod fruitus vultu ac voce subinde tua:

Vidit

Vidit &, ex animo te fata sua atra gementem,
Optantem & pro se posse repentè mori.
Ast ei inerrabat quum spiritus vltimus ori,
Arriperétque tibi fortiter inde manum:
Luminibusque tuis oculo propè fracto hæreret,
Mente animi qua tunc, consilióque quo eras?
Vegrandes poterant si vllum extinxisse dolores,
Debueras illa luce etiam ipse mori.
Sed benè, quod tibi tunc Somni germana pepercit,
Funeris extremo ne sine honore forent:
At Manes Gulielmî alta ter voce cieres,
Moxque parentaret lacrima mixta mero.
Et pro magmentis, sacróque piaclari, vdam
Concineres tumuli næniam inante fores.
Omnia ritè tibi quæ quum, Mercere, peracta,
Quid reliquum est, nisi sis mortui vt vsque memor?
Carminis ac clari, solui metuentibus alis,
Nomina celsè eius per loca cuncta vebas.
Quaque suis tollit fumantia lora caballis
Phœbus, ab Eoa quáque resurgit aqua?
Nam, Mercere, potes. nec enim frustrà aliger infans
Te puerum duxit stertere monte Paphi:
Atque satellitio Veneris complexus es vlnis,
Pastus & ambrosia, nectaréque dape.
Nec frustrà iuuenem vidit bona ab arbore Apollo,
Lustrauit Orphei baccare dia parens:
Et fore pollicita, qui rem Latiam atque Pelasgos
Non æui sineret dente furente teri.
Ipse at ego, ingenij ac genij infelicis homullus,
Qui metuo residem tollere verticem humo:
A luce exoriente ad noctem plurimam, acutè
Trunca super caro funere verba querar:

Donec, vt absumit violens pinguem ignis oliuam,
Cor misero tandem cura dolorq; necet.

IANO GVLIELMIO. V.

Hic Gulielme iaces, viridi quem pube iuuentæ
Messuit indomitis Mors fera forficibus.
O nimium iuuenem, si vitæ secula spectes.
O nimium, genij si monumenta, senem!
Ergo quid Autumni tibi erat cum tempore, si Ver
Autumni primum mitia dona tulit?

THRENVS. VI.

Ergo seuero cæsariem tibi
Triforme Numen dissecuit manu?
Iuitq; sub terras profundè
Magna tui, Gulielmi, imago?
Mollire nigras nec valuere anus,
Mens felle nullo liuida? mens Deûm
Cultrix perennis? mens profanos
Ferre hominum impatiens tumultus?
Eheu nimis trux Persephone! quidem
Trux semper, eheu, sed fuit heîc nimis
Tua illa dextra trux. & eheu,
Tu miserabile, Iane, funus!
Quid nunc, fauenti quod te acie Venus
Aspexerit? Diuæq; Nouensiles
Pauere diis vagientem
Nectaris ambrosiæq; succis?
Quid, quod iuuenta vix bene pubere,
Ductus virenti per iuga Libethri,
Admouerisq; rariori
Ora pusilla labro Hippocrenes!

Quid

Quid nunc, quod ipsa candidius niue
Pectus, quid illex quod tibi suauitas
Condibat & mores sonósq;,
Quæ tumidos cicurasset angueis?
Num ob hæc minus Serpenticomas vides
Pallens Sorores? Cerberus & tibi
Metum rictu iniicit, pedem asper
Dum abluit atri Acheruntis amnis?
Adhuc & alba spargere humum Rosa
Cessamus? ac vnguenta capacibus
Proferre de conchis? capútq;
Exhilarare meri saliua?
Huc huc nigrantem quis puer ocyus
Curat Falernum fundere de cadis
Nondum reclusis? quis domare
Rore maris, violáq; crines.
Huc huc vocentur, quæ ad strepitum fidis
Cantent puellæ, floréq; Liberi
Edentuli tactæ volanti
Prosubigant tabulata planta?
Quantum haud iocis impenditur ac choro,
Tantum dierum deperit. ergo dum
Lubet bono, & licet fruisci,
Vsq; bibamus, age, vsq; amemus:
Cras forsitan Mors de subitò inuida
Librabit in nos falcem inamabilem,
Trudétq; Summani ad furentis
Præcipiteis cariosa regna.
Ludamus ergo dum licet & lubet.
Hanc ecce Caluam. sic erimus breui
Cuncti. quid? imò iam secat fors
Nostrûm alicui mala Parca filum.

AD IACOBVM CVIACIVM. VII.

Iam lymphata animi mens numine Musico, auebat
Per laudeis latè velificare tuas,
Cuiaci, Astrææ Princeps clarißime Diuæ,
Idem & Atheneæ Pallados vnice amor:
Quum fertur nostros periisse Gulelmium amores,
Bitturigum stiterat vix vbi in Vrbe pedem.
Quo rumore ità mox steterunt comæ, & intima cordis
Vis singultato marcida facta metu:
Vt chelys excideret manibus, pullúmque colorem
Sumeret, vmbrabat quæ mihi serta caput;
Iret & in lacrimas, alludere visa labellis
Antè meis, fontis Bellerophontis aqua.
Et meritò. nam quis tam pectore ferreo, amicum
Vt queat audaci diuidere ore melos,
Quum iuuenem primi abreptum de cursibus æui
Audit, cui Phœbus, cuique fauebat Amor?
Nedum vt ego inceptas potuissem perficere Odas,
Fratre meo hinc rapto trans Stygis acra vada.
Fratre meo, tot erant causæ quem vsque vnicè amandi,
Mirer vt ipsius me superesse neci.
Quin quoque credibile est, Cuiaci, flebili vtrinque
Sæpe tepescentem te imbre habuisse genam,
Dum feretro impositum cernis miserabile corpus:
Pristinus à quo, eheu, fugerat omnis honos,
Fugit vt à viola quam bos grauido pede preßit,
Aut, Pueræ quæ aliquo in vepre relicta, rosa.
Plorasti, hà certè multúmque diúque: repente
Non modò tunc Mortis quum iaculo ictus erat:
Querquera sed primum quum Febris ei omnia mēbra,
Nunc æstu quateret, nunc quateretque gelu.
Inuidiámque grauem questus Cœlestium, ab ore
Vnquam manauit nil nisi triste tibi.

Hà rectè, magna nam ideo discesserat Vrbe
Quam bifido tortus flumine Sequana init:
Vt tui honorato frueretur lumine vultus,
Tangeret atq; tibi dexteram ouante manu,
Corámq; haurire verba illa diserta loquentis:
Ad quæ non aliter mundo ab vtroq; ruunt
Quotquot fulta gerunt radianti corda metallo,
Humani sensus & quibus vsus adest:
Quam quondam Herculeis de metis, Romuli ad vrbem
Vnus homo, vt Liuî cerneret ora Titi.
Nam mortale nihil tibi prodit ab ore, sed ipsos
Non temerè poßit quale decere Deos.
Vlláq; si linguæ poterat pellacia, Morbi
Vsq; impuratas cæde, inbibere faceis:
Sanus adhuc lumen, Ianus, vitale videret,
Mœstitiæ nobis causa nec vlla foret.
Sed quid? nulla valet vox flectere nigropeplarum
Eumenidum auriculas, scitáve dura poli.
Vt sua cuiq; dies venit, subitò ire necesse est,
Siue seni, iuueni siue, vbi Morta vocat.
Sicq;, Gulelmi, atræ traheris freta ad extima Lethes,
Vita sit vtq; hominum nil nisi bulla, doces.
Heu, heu, Gloriæ obis malè in ipso limite, crescens
Cúmq; tuo pariter corpore fama iacet.
Quid loquor infelix? non. non. heîc, Iane, perustos
Nil præter cineres Parca lucrata tui est.
Ardua nam vis ingenij, sapientiáq; acris
Et supra seclum hoc cum pietate fides,
Non vnquam putrefacta grauabunt trãstra Charõtis
Tantillum aut minima nocte prementur humi.
Quod tamen vt forsan contingat, tu iuuenem vsquam
Cuiaci, spolium haud Persephonæ esse sines.

Sed, quod viuenti tunc non impendere quisti,
Adiiciet bonitas manibus omne tua.
Constituésq; illi passim monumenta, Vetustas
Lædere quæ nequeat, vel pluuij ira Iouis.
Verùm quæ prono veneretur vertice Liuor,
Et lacrimis quærat sæpe rigare suis.
O ità dia velis, Cuiaci, gemma Themistis:
Sic per Nelidæ tertia secula eas.
Et sic vatis agas annos, quam flauus Apollo
Ad Veneris frustra sollicitauit opus:
Euboicíq; quæ adhuc numerũ explet pulueris, æui
Nec potis vlla sui constituisse modum.
Aut potius, quoties grauior grauiórq; senectus
Ingruit, vnigenam sic imiteris auem:
Inq; rogo senium omne tuum feruente relinquas,
Mox & adolescens effigiere nouus.
Quò tu laude tua longum vsq; vtare fruare:
Nos te, tótq; tui dotibus ingenij.

AD PORTITOREM INFERVM. VIII.

Ad quid, Nauta Charon, Crepidini adstas?
An forsit Gulielmium tulisse,
Vnà cum populo hoc inerte, quæris
Trans hæc, Persephonæ ad domum, fluenta?
Hà, hà solue ratem senex. profanum
Qui viuens odio Vatiniano
Plebem odit: quoq; nunc Vatiniano
Non odisse odio haud potest eosdem.
Abi ergo. Isti enim Amor modò Pharetram
Substernet vice Nauis. Arcus autem
Instar Mali erit ardui. Rudentes
De torto faciet repente Neruo.

At,

At, quod lumina Linteum obtegebat,
Sinus carbaſei locum obtinebit.
Remorúmq; modo Sagitta vtrinque
Secabit Gulielmius profundum.
At Clauúmq; ſedens Cupido, cunctas
Igne diſcutiet Facis tenebras.
Portum ac iam leui vterq; puppe inibit,
Quum vix trabs mediâ tua ibit vnda.
Ad quid, Nauta, igitur crepidini adſtas.

AD IOSEPHVM SCALIGERVM, ET IVSTVM LIPSIVM. IX.

Eſſe quid hoc dicam, Doctorum penſa virorum
Quod peſſum aßiduè Parca det ante diem?
Occubuit certè nonæ in trieteridos annis
Nobile Palmerij, Lotichÿq; caput.
Inq; locum hinc communem abiit creſcente iuuenta
Falcoburgius, ac Papÿ amabilitas.
Nec minus aligeri infantis gemma illa, Secundus:
Illáq; Athenarum gloria, Ratlo, Deæ.
Vidit Canterus, viditq; Ducatius Orcum,
Lanea veſtibat vix vbi barba genam.
Vt quoq; & ille, mihi affinis qui nomine, & ille
Quem nunc defunctum mæſtiter ipſe fleo.
Suntne homines odio Melici Cœleſtibus? aut Mors
Diis charos gaudet falce ſua metere?
Neutrũ equidẽ credam. ſed ſi, quod & arbitror, auſim
Dicere: ità clarè dixerim, & ex animo:
Quodcunque eſt Numen, ſeu Diuus, ſeu Dea, Olympus
Cui dat cenſuram in Muſicum habere gregem:

Vinitor exemplo est ipsi, qui, vbi palmite multo
Vitis adaugetur, malleolisq; veget:
Ense venit cotem redolente, atq; amputat omne
Vndiq; siluarum luxuriantium onus.
Vtq; manet reliquus vix surculus vnus & alter,
Sicam frondatricem eiicit è manibus.
Illáq; sollicitè commendat brachia fulcris:
Vt mox alta magis, grandiáq;, ad polum eant.
Frendenteisq; Notos, rapidum spernentia & imbrem,
Prouentu exhibeant vberiore merum.
Scaliger, Europæ florentis adorea princeps,
Túq; renascentis, Iuste, pater Sophiæ,
Quando tandem eritis docti satis atq; diserti?
Vidimus heu, iuuenum satq; superq; neces.

IN ASTRA ET COELOS. X.

Has, scio, surdis foribus querelas
Fundito. quid tum? volup æmulari est
Garrulæ linguam Philomelæ, Ityn quæ
Plorat ademptum.
Téne vt ipse vnquam, Gulielmi, acuto
Desinam accentu ingeminare? Simve
Lassus ad chordæ strepitum tibi altas
Dicere laudeis?
In te amor nolit meus hoc, vetetq; hoc
Inclyta Princeps Cypri: abominetur
Hoc Camœnarum chorus: hoc solutis
Gratia zonis.
Ergo, age, ô deinceps, Lyra multineruis,
Perpetim intactum meditemur horis
Singulis carmen, penetret qui & Orci iga
Nobilis aureis.

Vosq;

Vosq;,vosq; altis,Oculi,innatate
Fletibus largè:ac facite hinc & illinc
Impetu vasto lacrimationum
Fluctuet æquor.
Impium hà Cœlum,tetricæq; Stellæ!
Cur Dij vobis ità ius supremum in
Corpus humanum dederunt,sine vllo
Fine modoq;?
Tanta commiti minimè potestas
Debuit vestris humeris:erat vel
Curiosè mox cohibenda certo
Fine modoq;.
Nunc,satæ-Nocti vt placeatis,Orbis
Tollitis raptim decora ampla,& ire
Improbas Merces datis æuiterni
Per numerum æui.
Pergite vt vultis.propè at esse tempus
Auguror,quo vos simileis scietis
Nesciæ Capræ,catulos lupinos
Quæ vbere lactat.
Hacq; me,certè,nisi spe fouorem,
Non foret noster redigendus vllum in
Ordinem luctus,fremeret sed instar
Oceani æstus.
Hacq; me certè nisi spe fouerem,
Sæpe finem antehac generosiore
Dextera vitæ imposuissem,ab omni
Parte sinistræ.
O dies illa appropera:ac tueri
Da Astra,Cœliq; orbem homicidam ab alto
Culmine actutum ruere,ac feræ ire in
Præmia Morti.

ASSIMVLATIO. XI.

Hippolyti corpus lacerum hac illácq; iacebat,
Desolata Herebi nante in aquis anima:
Quum venit, & fractos medica arte resuscitat artus
Phœbigena, ac maneis turbido ab amne ciet.
Fatalis non tale tulit facinus Iouis ira:
Chirurgum, en, Cereris sed rapit ad generum.
Tu quoq;, dum haud vno fœdatos vulnere, Romæ
Asseris in priscum, Iane, decus Proceres:
Quósq; diu infernis totos Proserpina clatris
Clausit, Solareis cernere das radios.
Fiscum questa inopem Libitina, vacaréq; questa
Mors falcem, & Clotho, haud iura sua esse rata:
Ocyus inuadunt, Gulielmi, te impete magno,
Transmittúntq; decens Persephone spolium.
At tu etiam, Gulielmi, obitu gaude mihi in ipso:
Et vel adhuc multum candido oua Alipede.
Nam qui seruatos ob ciues occidit, illi
Ius itidem est ipsa in morte triumphum agere.

Aliter. LOQVITVR SEPVLTVS. XII.

Dum veterum purgo Scriptorum putrida membra,
Eumenidúmq; veto posse premi pedibus.
Et dum aue felici iam corpora conclamata,
Ex ipsis iubeo surgere sandapilis,
Inuidiam merui Superûm: atq; in puberis æui
Tempore, nigranteis cogor habere domos.
Sic quoque adiit sanato Epidaurius Hippolyto Orcum,
Cuius ob exemplum & pœna mihi ista leuis.
Fors enim & illa dies propè adest, qua fata secutus
Ipsius, hinc pretio vel prece libeream.

Aspiciénsq;

Aspiciensq; iterum Phœbeam lampada, maior
Surgat honos decuplo, quàm fuit ante mihi.

ALLOCVTIO. XIII.

Si potis est hominum accentus descendere ad aulam
Quam nouies Erebi lurida circat aqua.
Siq; quit antiqui nunquam interiturus amici
Defunctorum animus se illatebrare dolor.
Has voces, has luctisonas, Iane, accipe voces,
Cordoliiq; mihi te graue tangat onus.
Nempe Deis credam curæ mortalia? credam
De mundi fatis sollicitum esse Iouem!
Quum videam in primo, Gulielmi, flore iuuentæ,
Stamina netriceis sic tibi rumpere anus?
Quum videam Herois trissecli anteire senectam
Vita tributa quibus pro meliore sale est?
Vah. quicunque Deûm astrata prospectat ab arce,
Aut ridet, nos atq; astragalûm vice habet.
Aut vt cœlesti securior incubet ostro,
Clauum orbis Fortunæ imposuit manibus.
Quæ, licet inconstans, nimiū constans tamen est, quum
Vult prodesse malis, vult nocuisse bonis.
Sic nunc illa iaces Charitum illibata medulla:
Mercurij ille lepos, ille Cupidinum amor:
Illa nouenarum cura vnica & vna sororum:
Ille grauis priscæ simplicitatis honos.
O spes fallaces! quò nunc cura illa laborū?
Sobria quóq; Ceres? sobria quóq; Venus?
Et quorsum totas hyemali sidere nocteis
Ad lychni exiguam peruigilasse facem?
Scilicet vt dicat tua calcans busta viator:
Ah, quanta heîc tecum tua labórq; iacet!

Sint alijs in amore Duces oculi.es mihi visus,
Vllo nec tibi sum tempore visus ego.
Et tamen haud te aliter, Gulielmi, amplector amore
Quàm mater natos, quàm generosq́ pater.
Quàm vitam imò ipsam, quàm si quid carius ipsa
Stat vita. Sed quid carius vspiam ea?
Fallor? an heîc regnat quoq; inaspectabile regnum,
Quale Helena inuisâ fecit amare Parin?
Sic est. Heîc Numen quoque inaspectabile regnat,
Absentesq́; cataglutinat arte animos.
Dum instructā ex humeris gestat, Pueri alitis instar,
Inuiolabilibus missilibus, pharetram.
Non tamen effictis Æthnæ in fornacibus, altè
Flammiuomi tinctis nec Phlegethontis aqua:
Sed quæ Erato probè inundauit Permesside lymphâ,
Formauit propria Melpomeneq́; manu.
His tetigit certo Deus ille mihi intima iactu
Pectora, diuino incendit & igne iecur.
Quæ, nec ità vt se habeant, sed habent se ità, nec neget hoc
Quàm qui almi ignotum nomen Amoris habet. (quis
Ah, quibus est ità cor triplici obseptum chalybe illum vt
Non secus ac fibras diligat atq; oculos,
Nulla fames cui opum, cui nulla sitis vaga bonorum,
Mens nec in elato corpore tristis adest?
Sed pectus niue candidius, sed prouida virtus,
Obuia sed sanctæ dextera amicitiæ?
Tu talis certè, inuisus quoq; amatus es à me
Virtutem rebus qui omnibus ante fero.
Quæ quamuis ità non foret in pretio mihi, at illud
Ingenij poterat me allicere acre iubar:
Illáq; iuncta serenatæ facundia linguæ:
In scriptis passim quæ mage clara tuis,

Quàm

Quàm Solis radij esse solent, quum axe auricolore
Herculee incedit per tua terga, Leo.
Hà quoties dixi: donet modò Iuppiter annos
Iane, tibi, & priscos qui exuperabis eris:
Quà rara morum antiquûm, probitatéq; vitæ,
Quà Doctrinarum fertiliore penu.
Dixi ego. Sed venti mea vota tulere per æquor
Et Rhadamanteos ante diem isti ad agros.
Ergo frui nunquam fiet mihi copia, Iane?
Non tua erit facie vnquam allequióq; frui?
At me ad Gallicum iter male sanus iam accingebam;
Spésq; erat ante dies sexdecim adesse tibi.
Iámq; mihi raris numeris hinc inde legebam
Quæ peregrè adueniens carmina culta darem.
Atq; ità dicebam: Sic lustrer Apollinis vmbra,
Vt mihi amicorum semper ocellus eris,
Et tecum longas gaudebo fallere noctes,
In solidum æstiuos & iugulare dies.
Vnus & ex omni sociorum axamine stabis
Cui noti lusus, seria cuiq; mea.
Dixi ego. sed venti mea vota tulere per æquor,
Et Rhadamanteos ante diem isti ad agros.
Rhene pater, duplici qui mœnia tramite inerras,
Engisthi quondam surgere cœpta manu,
Heîc vbi nunc Dousæ auspiciis, felicéq; ductu
Lipsij, amant Bataui verba latina loqui.
Qua visus sum mente tibi, Scheda quum illa Melissi
De Gulielmî obitu fecit amara fidem?
Talis at Euryali cædem Hyrtacides: Cytherea
Talis ad exanimi funus Adonis erat.
Tunc subiit subitum virus præcordia, ab omni
Frigida currebat tunc mihi corpore aqua.

Incusansq; Deos, & cœli sidera iniqua,
Collapsis ad humum ter cecidi articulis.
Optauiq; eius reuocare mea nece vitam,
Aut passu Orcinos ire pari ad Lemures.
Ah, neutrum potui. fatorum at lege perenni
Vitam agere in lacrimis cogor & in gemitu.
Et tamen est vel sic, fateor, mihi viuere gratum:
Impendam vt gemitus hos, lacrimásq; tibi.
Quos gemitus, quas & lacrimas tibi habe, Gulielmi,
Nunc monumenta meæ viuida amaritiæ.
Mox, vbi amica magis cæli facies erit, aruáq;
Incipiet Zephyri vermiculare tepor:
Bitturigum pergam muros petiisse rapaceis,
Adueniámq; tuos flebilis ad tumulos.
Voce tuámq; alta inclamans vmbram, omniũ odorum
Et florum, cineri suppeditabo, genus.
Interea, aurata seu Titan lampade terras,
Siue soporiferis Cynthia lustrat equis,
Aßiduè ipse meo, Gulielmi, habitabis in ore,
Aßiduè & de te carmina mœsta canam:
Qualia Strymonias Orpheus formabat ad amnes,
Dum miser Eurydices fata iterata gemit.
Iamq; vale præ cunctis vnice amate mihi vne
O Gulielmi. æternùm ô mihi aue atq; vale.

AD VIATOREM. XIIII.

Flore, Viator, humum decora. heîc etenim ille quiescit
Flos quondam Gulielmius orbis.
Quem veluti vernus nascentem aspexit Eous,
Aspexit Vesper morientem.
Omnia flori igitur similis, nisi quod minimè, eheu,
Succedens sibi proroget æuum.

Mentior.

Mentior. hà dudum tumulo quoque flos nouus isto
Exisset, nisi terra maderet
Imbre putris nimio lacrimarum, prætereuntum
Qui de oculis pluit agmine vasto.
Quod si paulisper fletu moderere, Viator,
Fiat humus dum sicca mage omnis:
Actutùm vario prodire colore & odore
Conspicies florem hocce sepulcro.

AD PATRIAM DEFVNCTI. XV.

Lubeca, ocelle nuper Vrbium, quotquot
Manè exerens os, Vesperi inserens Nereo:
Perenni clara Lampade aspicit Titan:
Quænam te ità horrida afflat aura Fortunæ,
Vt ille maiestatis arduus splendor
Stet obsoletus squalidi situ luctus?
Et ille, verberans modò polum vertex,
Deiecto eat nunc in nigrantem humũ vultu?
An fors, parens tenerrima, ad tuas aureis
Delatus est rumor quoque ille funestus,
Gulelmium qui diceret periuisse?
Nondum ah. sed altè saucia es cor, abs illo
Quod, separata mille millibus multis,
Amabili pauisse lumina aspectu
Desideras incassum: abestq; fœcunda
Reconditißima illa vena Suadelæ. ah,
Ah, si dolorem illum diu dolere atra
Te Fama vellet, auribúsve non vti
Posses. enim Deos tuam in ruinam, ipsa ac
Elementa coniurasse proximum est vero.
Frustrà, heu, tibi nomen Parentis est. natus
Fuit tibi mage vnico vnicus. magnus

Gulelmius, dico Fuit, decorq; ille
Defloruit præstantis oris & linguæ:
Sicut remota in valle Amaracus: terræ
Quam immanis aër, Auster aut venenato
Inuasit halitu. virente paulatim orba
Honore formæ germinantis, expirat:
Herbisq; languido incubat suis collo.
Proh Sortem iniquam, proh grauissimum casum!
Nunc, nunc, Lubeca, ô vnguibus genas carpe,
Nunc vellito, à radicibus, capillorum
Suggestum opacum: ebúrq; pectoris candens
Inusta turpet multiplex nota, ac pullo
Amicta tegmine, hinc & inde turbatos
Cie ore lacrimosiore clamores.
Maiora nunquam vulnera vlla in æuo vllo
Tulit ferétve fœmina. heu, tui cœli
Abiuit ille Sol, tuúmq; regnum atra
Calligine inuoluit: timórq; is est constans
Ne surgat alter, qui tibi ferat lucem.
Heu, heu, Lubeca: laneæ genæ nati
Blanda admouebis oscula amplius nunquam.
Nunquam amplius lacertis obuium stringes
Tenacibus. tibi nec illa sub densis
Gulelmicos iugis reponet accentus
Iocosa Linguæ filia Aërisq; Echo.
Non nominis tui vim ad æthera excelsi
Montes ferent: non maxima æquoris monstra,
Non arborum vmbra, non vagi amnium fluctus,
Te Ciuitatium omnium canent primum.
Heu, heu, Lubeca. iam Hippocrenidas frustrà
Posthac requires tinniente per rura
Palatim euntes barbito, entheum aut carmen

Lingua integrantes:non in herbidis posthac
Riui adfluenta murmurantis vmbraclis,
Fusæ iacebunt Gratiæ,sua ac raptim
Cum Principe, atq; Amore,humum pede alterno
Sub Populo patentiore pulsabunt:
Natúmq; laudibus supra globum astratum
Ferent tuum.nec iam profecta turmatim
Ex omnibus plebs plurima angulis mundi
Curret,Lubeca,te anxiè salutatum:
Flexóq; adorabit solum genu,primùm
Gulelmius cui institit pede humenti.
Quondam hæc fuere.quæ omnia abstulit secum
Ad regna subterranea inclytus natus:
Olim inclytus.nunc,heu,dolórq;,luctúsq;,
Digitis dum onus tribus leuatur!ô fatum!
O sortem iniquam!ô miserrimum casum!

APOLLO, MVSAE, PARENTANT. XVI.

Frustra es,Castalium Musas qui quæris ad amnem.
Triga suum illa triplex hospitium heîc sibi habet:
Et manuum flictu,singultatóq; tenore,
Cuncta oriente replet,cuncta cadente die.
En vt demisso incedant capite.en,situ vt atra,
Austeris Citharæ fila rigent lacrimis.
En,vt inornatus monumenti nunc agrum oberret:
Nunc sedeat Cryptæ Cynthius ante foreis.
Hà,hà,parce Aganippeas quid poscere Diuas,
Quisquis es:hà Phœbo fundere parce preces.
Hic nec enim poterit,poterunt donare nec illæ
Quod sibi sit dignum,quod lubitumq; tibi.
Quin,si,quod cor habes,te iunge age flentibus ipsis.
Nunquam homini turpe est Numina velle sequi.

Sin petere est aliquid volup: hoc pete quod sit ab omni
Parte venenato tristius helleboro.
Sed potius libeat te iungere flentibus ipsis.
Rursus bonos homini Numina posse sequi.

AD IACOBVM BONGARSIVM. XVII.

Cincte caput rara augustum, Bodryane, corona:
Cui comes it Venus atq; Cupido.
Quidnam, siue Istri lustras gelidi oppida, siue
Hungariæ quondam inclyta regna,
Mentis habes, quum tot vexant insomnia sensus
Totq; sonat læua omina Bubo?
Quúmq; iter ingresso ferale adsibilat Anguis,
Nec cessat strepere improba Cornix?
Hæc num fortè viam certò portendere scæuam,
Aut modò iam excidia vltima rerũ?
Talem, heu, pone metum. Diis ingrederis viam amicis;
Pensa neuntq; tibi aurea Parcæ.
Aurea, sed pullis aliquantum interlita filis.
Namq; merè cuinam Aurea pensa?
Hincq; tibi auguria hæc, ingratæ nuncia cladis,
Inculcant, Vixisse tuum illud
Dulce caput, quod te geminis mage amabat ocellis:
Quodq; oculis geminis mage amabas.
Discidium, inquã, ah, ingeminant Gulielmi acerbum
Ad stupidæ caua viscera terræ.
Hei, quis nunc hominum fidat crescentibus annis?
Quis generoso in corpore, membris
Fortibus? ingenij quis nobilioribus ausis?
Quis Fidei almæ, quis Pietati?
Occultè à latere it nobis Fati alta potestas,
Incautisq; manum subitam infert:

Vitalem

Vitalem & calido exugens è cor de vigorem,
Neruorum omnia vincla resoluit:
Exanguemq; animam antra ad caligantia mittit,
Causam vt agant Orci ante tribunal.
At, Bongarse, tua fide, an vnquam Musica maius
Accepit Respublica vulnus?
Illo seu sit opus qui præstet opem Critica arte,
Affecti Scriptoribus æui:
Siue illo, eruat è grauida qui pectoris arce,
Multa lini dignissima cedro.
Siue illo. vlterius quid eo? heu horresco, & in acrem
Singultum rapior, bone, tecum
Bongarse. haud vllo nam quamuis tempore visus
Ipse ego ei fuerim, ille mihi ve:
Stat tamen in fibris mihi scalptus imagine viua:
Ex quo te toties q; toties q;
Os eius memini verè doctúmq; probúmq;
Melliflua olim extollere voce.
Sed cunctos, Iacobe, dies Gulielmium acutis
Luctibus vt, fletúq; gemamus:
Vnquam an mixta pius lacrimis querimonia flectet
Villosas Stygij canis aureis?
Ergo eius potius viuaci nomina plausu,
Per terras vulgemus & æquor.
Omnibus inq; locis tumulos statuamus inaneis,
Currentum prope littore aquarum:
Quos circum choreas Nympharum exerceat agmen,
Et modulentur arundine Fauni.
Floreq; quos Dryades, Syluáq; virente coronent,
Irrorentq; liquoribus Indis.
Fallor? ità an Gulielmiaci mage fama sepulcri
Notescet, quàm si ardua Regum

Ægypti anteeat miracula, verticeq́ æquet
Marmoreo cœlestia templa?

AD PROMETHEVM. XVIII.

Quàm benè Caucasea ô pendens in rupe Prometheu,
Carniuorâ aßiduò carperis à volucre!
Per te Mors, varias facies induta nocendi,
Innumero graditur cincta ministerio.
At priùs ad latus illi ibat tantum vna Senecta
Imbelleis tenui armata manus iaculo.
Non tamen in quosvis quem spargeret ordine nullo,
Verùm, in eos, cœli queis foret aura grauis.
Annorúmve ità queis series ambederat artus,
Cernere prono irent vt silices capite.
Nunc verò varij generis se vbi plurima pestis
Vase resignato proripuere foras:
Nocte satæ in tantum intumuit furor, ausit vt altis
Voce minace loqui non bona verba Deis.
Ah, hà Cœlicolæ! multum multúmq́ cauete.
Iam petit astra suis Mort a veneficiis.
Iam petit. ecce rudimentum Gulielmius ipse est,
Elinguis qui, eheu, exanimusq́ iacet.
Qui, sit vt haud vobis æqualis in omnibus: at quis
Vos tamen insequitur proximiore gradu?

COMPARATIO. XIX.

Sicut odorati per amœna rosaria Pæsti,
Sedula dum illustri remigio errat apis:
Floréq́ nunc sibi ab hoc, rores nunc lingit ab illo,
Distendat cellæ queis tabulata suæ,
Imprudens in Araneæ opus leue fertur & atram
Sæpè venenato puncta pede necem adit.

Sic te ubi Scriptorum omne genus Gulielmie, inescat,
Per quos & Latij, & Graciæ honora plaga est,
Indéq; pinguem omnem iuuat emulsisse medullam.
Ac linguæ accentus non sinis esse rudes,
Circum retiris, miser heu, indagine Mortis.
Circum retiris, heu miser, & moreris.

ALITER. XX.

Alueolo exierat, Solisq; illecta tepore
Iam spatiabatur per nemora herbida Apis.
Et nunc de folio hoc, nunc de illo flore legebat
Augendum facerent mellificum quæ ad opus.
Carpitur heic succus Panaces, heic lilî odor altus:
Illic libantur fila croci atq; tyma.
Hinc rapitur Clyties aurum, argentũ inde Rosarum:
Nec violæ desit ros, nec anethi anima.
Iamq; pererrarat florenteis undiq; campos,
Plenáq; gestibat ceream adire casam:
Vidit in incepto quum stare itere, heu, Amarãthum,
Cuius succum etiam dum populare volup:
Surculum auara init. at bene vix insederat illi:
A tergo petulans quum ecce puellus adest.
Insidiasq; agitans, aditus circumspicit omneis.
Suspensisq; ut Api proximus est pedibus,
Extenso raptim digito, incautam occupat ala:
Datq; in muccinio sordidiore locum.
Vixq; aliquo claudens sua gaudia fine, Parentem
Quærere it omne ample per penetrale domus.
Inuentæq; ità clamat: ades mea ô optima mater:
Bestiolam, en, cepi mirificè hanc micidam.
Bestiolam, en, cepi mater, penna auricolore.
Bestiolam, en cepi mirificè hanc micidam.

Illa suo at metuens nato, ne forte bouina
Progenies, dextram vulneret ardue acu;
Ah, caue, ait, mordet puer, hæc mala bestia, mordet:
Et raptam, imposita calce repente terit.
Hà miseranda Apis! Hà effectrix lectißima mellis,
Occidis, & tecum hà, occidit ille labos.
Sic heu, sic etiam noster Gulielmius. at quid
Magna iterum, ah, mea crudâ vlcera tango manu?
Hà tetigi. ô quantus dolor vndiq; & vndiq;! Amice,
Et tamen, heu, quoq; sic, sic Gulielmie, obis.

AD GABR. ROLANDIVM, ET CASP. SCVRMANVM. XXI.

Caspar, & Gabriel, beatiores
Mystæ Virginis aureæ, suum ius
Quæ libra tribuit cuiq;, & ense.
Nunc ô lætitiæq; & illecebris,
Nunc, ô blanditiis, facetiæq;
Frangatur gula, mox vel vniuersim
Has & lætitias & illecebras,
Has & blanditias, facetiasq;
Portare in mare Atlanticum date Euris:
Nam pulcrum iubar ætheris reliquit
Lubeci, heu, Gulielmius smaragdus,
Europæ Gulielmius potens spes,
Musarum Gulielmius merus flos,
Cypriæ Gulielmius voluptas.
Vester heu, Gulielmius, meusq;.
Quo nullus probior, modestiorq;,
Aut his est, aliisve erit in annis.
Eius, ah, tumulum aluit recentem

Pallidus

Pallidus Ligeris latex, prope vrbem
Leuam Bitturigem: nec Sospitalis
Sancta tessera, nec tot optimarum
Rerum cognitio ardua, inuidam illam
Illam dedecus orbis vrbiumq́
Tantillum potuit mouere, abiré vt
Iuberet Gulielmij à medullis
Febris pestiferam luem: imò credo,
Certè credo, ab ea ore réq́ raptim
Euocatam Erebi hanc profundo ab antro
Febris pestiferam luem, & profanam, &
Maximè omnium acerbam, vt illicò atris
Fatalem Gulielmij capillum
Tonderet sicelicibus, nec horam
Expectaret, eum Hera quâ ipsa Auerni
Tandem auferret: Et hoc eò ne homo ortus
Longe Balthiacum ad mare, in iuuenta
Flore præriperet, senum capillis
Destinata diu diúq́ serta.
Vah! ne tam rigidè quidem Lycaon
Excepturus erat Iouem ac ministros.
O verè pudor orbis vrbiumq́!
O verè Eumenidum omnium cloaca!
Iam scio, Gabriel bone atq́ Caspar,
Ceæ næniæ vterq́ opus retractat,
Auras implet vterq́ & vsq́ questu,
Imbres depluit ac vterq́ salsos,
Ducit vitam & vterq́ luctuosam.
O factum Gabriel bonum atq́ Caspar.
Ast ego, prece desinente-nunquam,
Naturam rogito, vt mihi, instar Argi,
Det plures oculos, quedam ve totus

In riuos malè abire lacrimarum,
Quò meum Gulielmium vsq; plorem,
Plorem Bitturigisq; iniqua tecta.
Tu sed summe Deûm, si ob adparatas
Vobis insidias, subire pœnam
Arcadem voluisti: vbi illa dextra
Nunc tua est? Simile, en, scelus patrauit
Bitturix pudor orbis vrbiumq;.
Tua & summe Deûm, iam vbi illa dextra est?

MORS CAECA ET SVRDA.

XXII.

Ad quid captam oculis Mortem vtile fingere Pictor?
Hei. factis Aquilæ sat se acie esse probat.
Semper enim inuolat in pulcerrima & optima quæq;,
Impuraq; tenet à scabie vsq; manus.
Sic multis, Gulielmum è millibus eligit vnum,
Mercurij, Gulielmum, & Charitum hospitium.
Eligit. ac vitam abrumpit teli vnius ictu,
Tergeminæ Eurynomes proli, & Atlantiadi.
Hà, quid? verè ipsam pingis sine lumine Mortem,
Conscie adumbratis ludere imaginibus.
Nam si aspexisset planctum, questus & amaros
Quos mouere nouem, mortuo eo, Aonides:
Quanquã adamante magis dura, aut triplici ære fuisset,
Non damnare suum non potuisset opus:
Tactaq; cor diuoro variè varieq; dolore,
Deposito ereptam restituisse animam.
Atq; vtinã audisset saltim. sed & aurium adæquè, ab
Vsum, ne auscultet verè ei abesse facis.

An inter DEOS *referenda* FEBRIS.
XXIII.

Quin iam mortales, delubra illustria surgunt,
Febri & innumeris sacra stat Ara locis?
Maior enim ditio Furiæ, maiorq́ potestas,
Quàm quibus astrorum lucida templa petent.
En: cinctum ipsa caput, Gulielmij amabile lauro,
In quam nil cœli fulmina iuris habent:
Non metuit portentifico incestare veneno,
Vulnereq́ immani mittere ad Æaci aquas.
Sed quid tum? heu cessate. hominū nā flectere si illam,
Non potuit gemitus, non Superúmq́ dolor:
Frustrà vt placetur, delubra illustria surgant,
Frustrà & ei innumeris sacra stet Ara locis.

CENOTAPHIVM. XXIV.

Hoc monumen posuit Gulielmio inane Gruteri
Officiosus amor.
Testatum vt cunctis faceret, Mortis properè vngue
Optima quæq́ rapi.
Nam frustrà est, ipsum qui heîc laudi ac enthea mētis
Tot bona posse putet.
Iis dignè vt detur tumulus: sit Terra vice Vrnæ,
Pro Capuloq́ Mare.
Omnis, & in salsos lacrimarum funditus amneis
Lympha eat Oceani.
Stetq́ sepulcrali totum pro Fornice Cœlum,
Astraq́ pro Facibus.
Grexq́ Deûm cineri noctuq́ diuq́ parentent
Esurie atq́ siti.

Donec protractis inferno è carcere, ad vnam,
Indomitis Furiis,
Cultrum adigatur ius per guttura, sanguine placens
Et Gulielmiadem.

MEMORIAE SACR.

IANO. GVLIELMIO. LVBECENSI. SANCTISSI.
MORIBVS IVVENI. ET. VERE. FLORI.
ILLIBATO INGENIORVM. AD. AETERNIT.
ROMANI. NOMINIS.
NATO. EIVSDEM. SEMPITERNO.
DAMNO.
DENATO.
IANVS. GRVTERVS.
AMICO. INCOMPARABILI.
AMISSIONE. EIVS. PERPETVIS. TENEBRIS.
QVOTIDIANA. MISERABILI.
EIVLATIONE. DAMNATVS.
HOS. TITVLOS. HOC. MONVMEN.
CHARTACEVM.
QVIA. MARMOREVM. NON. POTERAM.
B. M. P. S. D. M.

VALE. ET. SALVE. ANIME. MI. GVLIELMI.
DISCEDENS. TERRAM. TIBI. DICO. LEVEM.

IANI

IANI GRVTERI EPIGRAMMATVM LIBELLVS.

DE IANI DOVSAE NORDOVICIS Poëmatibus.

Non ego iā lapideis animare Amphiona miror,
Inderéq; auriculas Orphea fluminibus.
Quum videā ad manans Douseo nectar ab ore,
Currere & eoos, currere & Hesperios.
Ipsius utq; semel guttatim hausere salivam,
Auferri dias protinus in furias.
O dulces nimium effatus! ô gemmea verba!
His certè his sedem Peitho habet in labiis.
O linguam quali loqueretur dia Monetæ
Progenies, hominum si velit ore loqui.
O carmen quale aut docuit didicitve Dione:
Nuda coronatas dum inter agit Charites.
Hà quanquam auditus Aspis dicare meatus
Obstruere, à magicis ne capiare sonis.
Dousica sponte, scio, audires cantamina, apertâ
Præsentemq; lubens aure necem ebiberes.
Tantùm hoc, haud vitas centum tibi inesse doleres,
Vt simili toties fas foret arte mori.

AD ANDR. DVDITIVM.

Dum magnis animis & ore magno

In præconia, Dudithi, tua ibam
Fontis Castalij meraciores
Optabam laticeis, iugiq; raras
Bicornis phylaras: Thalia quum sic
Fari est visa. ige: abi. haud enim pudenter
Quæras Musica labra, laureámq;
Ampla extante satis domi tuæ re.
Quid? an Dudithius tot vnus in se
Doteis non habet ingenî genîq;,
Vt tibi œstro agitet potente mentem?
Habet certè. egoq; ipse fortè si quid
Nitar voce loqui altiore, adoptem
Ipsius mihi spiritum necesse est.
Asseruntq; meæ hoc idem Sorores,
Antistansq; Sororibus, pharetra
Barbitóq; potens Apollo. Si ergo
Dudithij ire per ordines libido,
Tibi suggerat ipse sese oportet.

AD PIAM.

Quod pretiosa tibi velamenta asperet aurum,
Totáq; gemmarum fulguret igne coma.
Vndiq; quod talis celsum implicet vnio collum
Auriculis qualem nec Cleopatra tulit.
Te Veneres, Pia surripuisse vnam omnibus vnam
Plebs putat, & per te Cypria nulla Dea est.
Plebs putat. ast ego non cum illa. Scin' cur? mihi tãtum
Illa placet verè quæ sine veste placet.

AD RVMOLDVM HOGEBESIVM.

Illum lacte suo pauit Crocodilus & altis
Hyæna sepsit fraudibus.

Qui

Qui ſic iußit amicitiæ fœdus coli, oriri
Quaſi inde odium poſſet graue.
Téne vt ego ergo colam perſonato malè amore,
O omnium charißime?
Ah potius iam nunc tabulis inſcribar Auerni,
Laſſem & Megæræ dexteram.
Nos anima vna duos multis iam rexit ab annis:
Regétq; porrò, inamabileis
Quum Lethes torpentis aquas guſtarit vterq;.
Quod ſi quid in Deis boni eſt:
O vtinam nouũ vbi in corpus migrabimus ambo:
Corpus tuum, corpus meum, vt
Hermaphroditæ ac Salmacidos, coaleſcat in unum,
Quò animæ probè vnæ congruat.

IN STIRPES CAROLI CLISII.

Vos ô Radices, vos ô cum Floribus Herbæ,
Ramisq; munitæ Arbores.
Nunc agite ambroſij ſucci exhalate ſapores.
Comasq; pandendo altiùs,
Vnguinibus calyces diſtendite, nectaris auxit
Quæ parte quinta Amor ſui.
Veſtra etenim, prius haud vlli benè cognita, virtus
Famæ quadrigis aſtra adit.
Támq; auguſta maieſtate coruſcat, vt ipſos
Perſtringat & Thamyras, iubar.
Quæq; bona æternis veſtrûm pars clauſa tenebris,
Dias iam in oras luminis
Protrahitur, tali iiſq; datur regione fruiſci
Votis vbi haud reſtat locus.
Aſſertori igitur, tali pro munere, grates
Quas æquum haberi ducitis?

Fallor? an omne genus morbi ilicet, agmine facto
Trudetis ad Ditis lacus?
Et dabitis, summo vos qui gustauerit ore,
Semélve naribus hauserit:
Sic animus nomen Clusî imbibat, vt nihil vnquã
Seu Luna, seu Titan micet,
Quàm Clusî laudeis meditetur, & omnibus oris
Dicat bona in eum plurima?
Annuite. vna Deum, nam si Glaucũ facit herba,
Quid non simul præstabitis,
Vos ô Radices, vos ô, cum Floribus, Herbæ,
Ramisq; munitæ Arbores?

AD LAEDAM. DE IVSTO LIPSIO.

Tolle tuas, ô Læda, fores: vt tempore lucis
Nigræq; noctis tempore,
Liber & introitus, cunctis sit, exitus vrbis.
Insigne quod si Clauium
Non frustrà gestasse velis: tunc mœnia multis
Face vt locis sint peruia.
Herculeis nam si quondam de Gadibus vnus,
Titum vt videret Liuium
Venerat Italiam: totus confluxerit orbis
Vt ora cernat Lipsij.
Scilicet hoc viso, non tantum Liuius vnus,
Sed visa erit ipsa Antiquitas.

IN VACERRAM.

Consensu populi, Patrumq; punctis,
Factus, en, hodie est Vacerra Consul:
Mendax, lurco, madens, tagax Vacerra,
Cordis cui neq; mica, nec cerebri:

Ni forsan latitet paterna in arca
Auri inter cumulos, graueisq; gemmas.
Et te adhuc aliquis reprêhendit olim
Cai Cæsar, Equo quod Incitato
Decreras dare tres nouemq; fasceis?

AD PETREIVM TIARAM.

Si tibi adhuc aliquem incutiunt, longæue Tiara,
Fata metum, frustrà mentem animi excrucias.
Nempe, illi extraherent tã longa in tempora vitam,
Qui medicaminibus millia multa hominum
Vnguibus eripuit fati, frustrauit & ære
Persephones nautam? non ita Pluto velit.
Quodsi fortè tamen cæco te lumine Morta
Præteriit, tendes tandem & ad Elysium:
Indignißima erit certè clausisse sepulcro
Terra tuum corpus, cedat vt esca sibi.
Quin, Heliconiadum fueris quod viuus amator,
Post obitus, melicam te Deæ auem esse dabunt.
Et vel Lusciniam, vel ouantem rore Cicadam,
Vel Cycnum fingent melligenam vel apem.
Mentior. haud satis hoc: monstrũ nouũ eris cõpostum
Ex Philomela & Olore, exq; Cicada & Ape.

AD AEMILIVM ROSENDALIVM.

Miratur populus totas consumere luces
Tecum quod, Æmili, iuuet.
Quidni? nescit enim quantum dulcedinis in te
Situm est, & eloquentiæ.
Quodsi rescierit, lucis me conterere horas
Haud, vt prius, mirabitur:
Sed potius solidas non Solibus addere noctes,
Tibi adesse perpes vt queam.

DE THEATRO ORTELII.

Dixi ego, Cœlesteis iniustos sæpius, arctis
Arctarant quod sic vitam hominum stadiis:
Vt fas non minimam partem foret aspicere orbis,
Nectareo vsq; licet afforet imbre Salus.
Claudit at Ortelius nunc os mihi, & omnia mundi
Regna, Vrbes, Fluuios, Culmina, Lustra freta,
Exiguo dat posse videri tempore, quodq;
Plus, quoq; nos orbis esse facit Dominos.
I, Ducis Æmathiæ nunc dona extolle, subacto
Qui Poro Eoum reddidit Imperium.

AD IOAN. BODINVM. DE LIBRIS SVIS DE REP.

Nuper vt Elysij obtulerat cultoribus Hermes
Librum tuum Bodine, de Republica.
Ipse alios inter, celeri Cicero quoq; legit
Quædam huc & illuc saltuatim lumine.
Vndiq; sed Sophiæ videt vt spirare medullam,
Nitere verba suauia vndiq; vt videt:
A capite ad calcem studiosè euoluit: & imo
Tandem trahens suspirium de pectore:
Lætitia immixtum tamen: ô quàm vos Superi, inquit,
Frequenter immeritò scidi conuitiis.
Dum meam ego atteri iis famamq; decusq; putabam,
Quæ columen & famæ & decoris erant meæ.
Certè ni mea tu, Respublica, tota perisses:
Totus perisset Marcus ille Tullius.
Námq; perire mihi est, quum Doctorum audierim Rex
Huc vsque, à te redigi, Bodine in ordinem.

AD HVGONEM DONELLVM.

En quod ipsus ego, Donelle, carmen

Do tibi Atvatico oppido Gruterus.
En quoq;, ipse tibi, Donelle, carmen
In Lugdunide quod schola Gruterus
Dexteræ manibus meis tuæ do.
Prius credin? Ais. fidem at secundo
Derogas? facile id tamen probare est.
Hoc quidem Esychius, Donelle, carmen
Fert tibi: Esychius sed vnus est cum
Grutero, Esychioq; cum Gruterus.
Quicquid Esychius facit, Gruterus
Facit, Esychiusq;, quod Gruterus.
Iamne intelligis? optime. ille nam quid
Non intelligat, alta iuris vno
Quit Ænigmata qui expedire verbo?

AD GERARDVM BONTIVM.

Dum medicas, Bonti, foliis & floribus herbas,
Radicúmq; legis & fruticum omne genus:
Ter tria te obtorto rapuerunt Numina collo:
Calliopéq; choros, Phœbe, agitamus, ait.
Vtq; manum tangit, parat & dare suauia labris,
Erratum subito agnouit, & erubuit.
Expectata tamen tulit oscula, & inspirauit
Diuinæ cum anima particulam auræ animo.
Atq; dedit taleis testudine ludere versus,
Momus vt admorso triste gemat labio.
Hinc, modò qui Hippocratis fueras prius, vnius horæ
Momento, melicus factus es & medicus.

IN HERBAR. ANDR. MATTHIOLI.
PHOEBVS LOQVITVR.

Causam aliquis quærit, cur mea dextera vt olim,
Ægrotis medica subsidio sit ope?

Hactenus hoc hominum impediit mens scæua, fide quæ
Dum lenociniis Bambalionum adhibet:
Tam leuioris ego sum habitus notæ, vt haud foret vnus
Qui peteret nostris consilium ex adytis.
Nūc me aliud remoratur. honos neq; pristinus, artem
Pristinam vt exhibeam mentem animi impulerit.
Matthiolus facit hoc: qui depositos Libitinæ
Doctius extorquet me, arte noua è capulis.
Et, quas, radices, flores, herbas venari
Per saltus, per aquas, per iuga cogor ego:
Ille papyrinum eâ breuitate redegit in æquor,
Temporis vt puncto cuncta oculis pateant.
Tollo igitur digitum, & capiti quæ serta meo halant,
Matthioli meritò cedo volensq; comæ.

AD MVSAS. DE IANO DOVSA NORDOVICE.

Dicite, Mnemosides, vobis quidnam est animi, aptat
Quum varia Æoliis carmina Dousa modis?
Núm ve iterum exuto Venusinus Olore, putatur
Pindaricas tersa diuidere aure fideis?
At pede dum teneros alterno tinnit amores,
Creditis ora Vmbri cernere Callimachi?
Et vaga dum inflectit lasciuo Epigrammata torno,
Dicitis: Argutus Lesbiæ amator adest.
Quúmq; suis Latium puris prior ornat Iämbis,
Quæritis, acre nimis fel sit vbi Archilochi?
Et tubâ vbi augusta clangit taratantara, magni
Ritè salutatis Virgilij ingenium:
Annuitis scio. sed quum non fieri pote vt unus
Tam multis valdè mactus cat geniis:

Coniicitis

Coniicitis rectè, Phœbum hac sub imagine claudi,
Dum tentat num vos sic latuisse queat.

DE IACOBO ROSENDALIO. ALLVSIO.

Viderat vt Roseæ-Vallis loca, mater Amorum
Ditia delitiis, ditia blanditiis.
Ocyus alitibus contendit ad astra quadrigis,
Ludentemq; rapit cum Ganymede Deum
Qui face, qui iaculis terram, mare, sidera, terret:
Ac Rosea, ridens suauia, valle loca.
Infit &: heus age quis qui lumine corda hominũ orbus,
Inspexisse potes, te angulus orbis habet?
Ille, diu captans vicinas naribus auras:
Idalio sistor, mater, ait, nemore.
Scilicet, an solito quod copia maior odorum,
Sperabas natum fallere? tum Charites,
Falsus at es certè: sed sic tamen, vt Venerem vnà
Erroris, comites nos habeasq; tibi.

AD RVMOLDVM HOGEBESIVM.

Amicißime amice, quum voluntas,
Iamdudum regat vna meq; teq;.
Frustrà misero ego tibi Kalendis,
Iani munera. nam nihil potis sum
Modò mittere, quod quoq; ipse non sis
Missurus mihi. Quicquid ergo luce hac
Decreras mihi mittere, id habeto
Rumolde ô, tibi: non velut tuum, sed
A me ritè datum tibi. ipse contrà
Habebo mihi, sit velut tuum, quod

Decreram tibi mittere. inuenire
Ecquid tertium enim queas, queam: quum
Amicißime amice mi, voluntas
Iamdudum regat vna méq; téq;?

AD AELIN.

Vt me delitias feli facere aspicis, Æli,
Vxor, ais, quondam pulcra futura tibi est.
Si coniectura non falsa niteris, Æli:
Es coniux nunquam tute futura mihi.

AD IANVM CASTRIVM.

Seu Castrum tibi, Iane, dedit seu nomina Castor:
Dignus eris Castro, Castore dignus eris.
Nam veluti hostileis defendunt Castra rapinas,
Suntq; suis tutum ciuibus hospitium:
Sic Patriæ arcebis, virtute, manúq; duellum
Limitibus, longa pace dabisq; frui.
Castor Athenæa vt repetiuit ab vrbe sororem,
Vellus & auratum cum sociis rapuit:
Sic diam prisco cumulabis honore Poësin,
Lucésq; è bifido monte Heliconiades.
Doctus erat volucreis Castor frenare caballos:
Tu regere indomitum doctus eris populum.
Castori & vt, quum iam languerent lumina morte,
Reddita Pollucis vita magisterio est:
Sic vbi fetaleis occauerit Atropos annos,
Vita tibi surget altera Carminibus:
Carminibus, quæ sic mulcebunt pectora vatum,
Castoris vt miseras, fratris & astra, Rateis.

AD AEMILIVM ROSENDALIVM.

Mirabar, à te literarum quod datum
Mihi hactenus foret nihil:
Nunc desino: mirórque solùm, quod mihi
Adhuc salutem adscripseris.
Nam quid? tuum vt dulce audiat Niger latus,
Tibique sim cordi tamen?
Non factum oportuit: Sodalium est enim
Lex sancta, Nolle & Velle idem.
At quod minus Canis, minus Serpens Nigro
Inuisa sit, quàm ego, palam est.
Quare, quod angue non peius, peius cane,
Me habueris odio, Æmili:
Grateis ago tibi lubenter maximas.
Caue tamen, ne dum studes
Mihique & illi Amicus esse, mox neget
Amicum vterque se tibi.
Lepores duos venaticus sanè insequi
Canis qui amat, neutrum capit.

AD IANVM DOVSAM FILIVM.

Non latet in scriptis amor ille fidelis amici.
Indiciúmque dolosum est animi, ipsa manus.
Sed quoniam Legis vim habet assuetudo Bonorum;
Fingit & illa istis pondus inesse notis:
Parebo, & tradam semota fraude perennis
Qualiacunque meæ hæc pignora amicitiæ.

FRANCISCI DVARENI MANIB.

Astrææ venerande Deæ, Duarene sacerdos.
Cui Sophiæ ambrosio lingua madet latice.

Quæ tibi quæ insinuat se Sphinx, atq; in via magnis
Iura iubet fandi ponere Cælitibus?
O responsa, sacra Themidos librata bilance!
O sensa, hausta puto Mercurij è cerebro!
Felix cui licuit coram te audire docentem,
Qualia scire homines non potuere priùs.
Ipse nec infelix, cui fas tua scripta tueri.
Hei mihi, quod propius illa ego non imitor!

IN IVSTI LIPSII CONSTANTIAE LIBROS.

Ecce quid hoc? Martis propè nant in sanguine Currus
Quos circum effuso Mors volat vda gradu.
Extenduntq; sui Eumenides pomœria regni
Longè vltra Hesperidum Memnonidumq; plagas.
Et tamen inter agit Bellonæ Pax placide enses,
Anguium & impositis colla premit pedibus.
Non mentita equidem sub imagine, Mater Amorum
Spartano quali visitur in populo:
Laureola sed nupta comas: ramum hac manu oliuæ
Prætendente, illa seminij omne genus.
Cui quoq; ei se dat comitem flos ille Dearum
Quem scelerata hominum vita fugauit humo.
Fallor? an hæc accepta tibi miracla feruntur,
Delitium humani, ô Lipsiade, generis.
Non fallor patrare bonâ tibi & vnico & vni,
Persica aue, insigne tale dedit facinus.
Dic sed age (Inuidiæ nec enim fert ora Minerua,
Fasq; vetat Cererem claustra subire Famis)
Qua tibi, qua arte Erebi Furias, cuneosq; Gradiui,
Est datum inexplicito sic tenuisse lupo?

Fors

Fors an, vt Æsonides Tauros, vigilémque Draconem
Cantati exarmat graminis obsequio,
Sic inimicorum scelara impia, carminis alto
Compescis magici ritè magisterio?
Aut, veluti Thetis Æacidem Lympha Styge inundat,
Sic tibi ità intacto largius amne Deæ,
Sunt mersæ: vt quamuis dare damna libido stet hosti,
Parte tamen nulla sit dare damna potis?
Certè, siue hæ sunt, alia est seu causa, Menenî
Tu mihi tu tanto maior, eris genio:
Quanto onerosius est contraria Numina inerti
Quàm dubios Populo conciliare Patres.

DE IANI DOVSAE NORDOVICIS POEMATIS.

Nox vbi, Persephones laxato carcere, Olympum
Nigrante nubit infula:
Sursum homines tollunt oculos, mundique tuentur
Modò hæc, modò illa lumina,
Dispiciuntque sibi haud pauca innumero è numero, acre
Quibus palam imputent iubar.
Sol at vt igniuomam quassando lampada, Noctis
Equabus iniicit fugam:
Ilicet exiguæ faculæ moriuntur, vbique
Stetere, dicere haud queas.
Sic quoque si surgat Vatum monumenta libido,
Modò hæc, modò illa voluere:
Fors quædam melior is erit spectare monetæ,
Reconditique Spiritus.
At quum Douseæ ostentant se emblemata Musæ,
Fabra Cupido quæ manu,

Mille locis, & mille modis ità vermiculauit,
Se Apollo victum vt ingemat:
Cedite Romani Scriptores, cedite Galli,
Sonus virûm vnus omnium est.
Qui volet ergo, Eratus montes laticésque fatiget,
Canorus ales vt cluat:
Dousæ scripta Helicon mihi erūt, mihi erūt Aganippe,
Poëta mox vt audiam.

AD BONAVENTVRAM VVLCANIVM.

Si quisquam ex animo esse tibi cupijt bene, & alba
Se genio tuo amans insinuauit aue:
Quem neque prosubigat trepidante metus pede: nec Sors
Lætior extimulet omniuolum ad facinus.
Huius ego numerer, Vulcani, in classe, fidemque
Anteire Hirtacidæ me puta in Euryalum.

PRO AEMILIO ROSENDALIO.

Nympharum illecebræ, dolique Fauni,
Faunorum illecebræ, iocique Nymphæ.
Hanc vobis patulam arduámque pinum:
Dulces, vnanimi, optimi, Sodales
Ianúsque Æmiliúsque consecramus.
Vos ô vos date nil canis moretur
Insani rabiem, gelúque temnat
Ripheis quod Hyems vehit cauernis.
Sicque illam aßidua irrigate lympha,
Seu Titan Tethyos fugit petítve
Sinum, vt quottidie magis magísque
Crescat robore, largitate, forma.
Nam exemplo illius, in dies & horas

Noster crescet amor, quousque tandem
Heroas superet prioris æui.
Pastores sed vbi sub huius vmbra
Compellent, cum ouium coborte Capras,
Inflabuntque sono altiore auenas,
Sic, Dij, illis regite os manúmque, nil vt
Et surgente die, & cadente cantent
Quàm Rosendalij & Gruteri amores,
Meros, perpetuos, pios amores.
Oblitis ità vt hœduli parentum
Saltent vberibus, canésque nomen
Nullius magis audiant lubentes,
Quàm Iani, Æmilijque. Ventus ipse &
Perflabit quoties suo hinc & inde
Frondeis flamine, flamen vsque & vsque
In laudeis eat vtriusque nostrum:
Spiritúque animosiore clamet,
Quàm olim, quum tremulas mouendo cannas
Fecit Agricolis palam Mydæ aureis.
Exceptosque iterando sæpe voces,
Exultent nemora: illaque, optima olim
Virgo, mutila iam at sine artubus vox:
(Narcisci haud meminens sui amplius) nunc
Se Herum demum Alium perire dicat.

AD DOMINICVM BAVDIVM.

Ergo meum, Baudi, nomen quoque charteolo aruo
Incidi testem poscis amicitiæ?
Non decet. est tua enim virtus ea, & ingenij aura,
Vt te omnes ipsis vsque ferant oculis,
Queis vel tantillum Clius sapit aurea linguæ,
Queis vel tantillum est prisca in honore Fides.

Nedum ego, qui digitos Sophiæ tecum admoueo Aræ,
Astrææque minus sto aduena liminibus!
Verùm vt mens animi tibi sit secura mage, & nunc,
Et mox, quum his illis spreti erimus spatiis:
Obsequor, exque merogenij candore, perennis
Syngrapha quæ possum hæc trado sodalitij.

AD PETREIVM TIARAM.

Dum resonante, Tiara, canis tua carmina filo,
Rhenus & arrecta deuorat aure melos.
Ad pulsum, numerosque polis excitus Apollo,
Mercurius possit quid videamus, ait.
Tempora Cycneus sed vidit vt æmula pennis
Ecce, Coronides heic meus, inquit, adest.
Tun' quoque, nate, patrem superare lyraque modisque,
Incipis? an medicum vincere non sat erat?

AD CVPIDINEM. PRO HENR. SCOTANO.

Ecce Amor hunc dat habere tibi Scotanus Olorem,
Istum etiam dat habere, ecce Gruterus, Amor:
Qui te remigio terris cœloque reponant:
Qui per inane tuæ plaustra parentis agant.
Tu da nostra regat talis præcordia candor,
Qualem auis in pennis vnus & alter habet.
Vtque duo hi vnanimè sua subdent colla capistro,
Fors pariterque petent Elysij arua chori:
Sic nobis animos fac misceat vna voluntas,
Æqualique gradu Noctis eamus Heram.
Sin modò ab alterutro petat Orci nauta trientem:
Corpore viuat adhuc mortuus alterius.

IN EDITIONEM PLAVTI IANI DOVSAE.

Gaudete Aonidésque, Gratiæq́,
Et quantum est virûm vbique cultiorum.
In lucis redit, ecce, Plautus oras.
Plautus, quem tineæq́ araneique
Dudum ergastulo in improbo malignè
Catellóque situque manciparant.
Dousæ at vindiciis sagacioris
Pristinum asseritur modò in suum ius.
Videtisne vt vtriq́ Olor Diones
Alæ remigio potente plaudat?
Videtisne, Iuuenta ut impedita
Frontem perpetui viroris herba,
Viarum referet moras, humique
Crocum quâ graditur, rosásque spargat?
Videtisne columbulorum vt agmen
Rostro ac vngue ferant suaue-olenteis
Arboris Cythereidos corollas,
Atque iis gnaviter hunc & hunc obumbrent?
Hà quid? num comitante Amore magno
Ceteráq́ Cupidinum phalange,
It aduorsum etiam Venus duobus,
Et nunc basia dat trecenta Marco,
Et nunc basia dat trecenta Dousæ.
Sic sanè est: labio, ecce ô vtriusque
Vt sensim immoriatur, impotente
Præq́ gaudio amœnus ex ocellis
Ipsa depluat imber: vsq́ quo omnes
Ambobus faciem lauant lepores:
Abstergúntq́ suis deinde plumis.

Et vos Aonidésque, Gratiæque,
Quantumque est virûm vbique cultiorum
Immoto hæc pede quitis intueri?
Quin ite ipsi etiam obuiam, huncque & illum
Salutate animo lubente & ore:
Reginæ meritissimóque Cypri
Gratulamini, enim illa, Sarsinate
Perdito, cruciauit haud secus se
Ægritudine, quàm si Adonis alter
Interemptus apri furente dente.
Sique tantulum adhuc modò irrepertus
Mansisset, lepidissima illa Diua
In totum occiderat: simúlque cum ipsa
Lusus, Blanditiæ, Ioci, Lepores.
Quod si vos quoque non ruina raptim
Traxisset similis, die atque nocte
In luctu, in lacrimis tamen fuisset,
Vobis Aonidésque Gratiæque,
Et quantum est virûm vbique cultiorum,
Ætatèm miserè terenda vita.

AD PETRVM PAVONEM. ALBO EIVSD. INSCRIPTVM.

Ergo datum heîc mihi, Pauo, oculis hisce vsurpari
Communes tot in atrio amicos:
Quos annò coram vidi, heu: meritóque lubensque
Nunc etiam cupio omnibus horis?
Salue te ô auro contra charæ tabulæ. imò
Pandoræ ô salue altera pixis.
Pixis, non sæuorum amplo ordine fœta malorum,
Sed conchis fœta atque smaragdis.

Hà

Hà, vt volup vt suaue est spectare papyrino in aruo
Puluinóq; nigrante cubantes
Tot diæ Astrææ mystas, tot Auesq; dicatos
Hinc melico, medico inde Dearum
Præsidi, auent totas quæ ad Tempe Heliconia noctes
Ad Citharæ saltare accentus!
Téne igitur video Rumolde Hogebesi anime ac mens
O mea, & ô te Corculum Esinga?
Téne igitur video, Asclepi duo lumina magna,
Dodonæe atq; Huerniadæ vis?
Téne igitur video, Leonine amplißime? téq;
Pollio, cum Esychióq; Niueldum?
Ten' quoq;, ten' video Rhaphlenge, Blypurge, Buæsi?
O ter fausta dies, oculiq;
Felices nostri, quibus in regione austera,
In mundi regione extrema,
Pectora tot fas est pellucidiora electro,
Et niue candidiora, tueri.
O si te quoque sic possem heîc specere inclite Dousa,
Dousa meus, Diuûmq; amor omnium.
O si te quoq; sic Lipsi, Suadæ aurea lingua,
Iustitiæ hospitiúmq;, Donelle!
Tunc haud crediderim me extorrem pinguibus aruis
Patriæ in orbe habitare maligno:
Verùm interq; rosas, lemniscatásq; corollas,
In gremio dormire Diones.

MARCELLI CETERI NANIB.

Téne igitur Mortis quassum, Marcelle, cupresso
Ah, specio ante diem?
Tótq; exantlatos noctúq; diúq; labores,
Hora dat vna neci?

Sic, heu, sic teritur Rosa campestri pede, nondum
Prompta probè è calyce.
Hà, si, ex quo orbata est generoso Octauia nato:
Lex Superis rata stat:
Marcellos omnes iuuenili ætate, perire
Non remeabile iter:
Cur non Consulto decrerunt Numina eodem,
Pro pietate sua,
Marcellos omneis in funere habere Poetas,
Virgilio similes?

PRO MELLONE BRVNSEMA.

AD CVPIDINEM

Sancte Cupido, Cupido hominum qui pectora nexu
Dissolui nunquam non metuente, ligas.
Mellonine meos dabitur locus inter amicos?
Quid ni? si iuuenes sunt in amore tibi
Ingenio rari, rari pietate fideque,
Atque operati iisdem tu quibus ante sacris.
Et nondum hic meus est? meus, ô Mello, esto, superstes
Dum mihi per Parcas spiritus oris erit.
Quid dico? esto meus quoque, quum laticem hausero Le-
thes, aut Lethes si quid tristius uspiam aqua.
Iámque adeò nunc arræ habeas vice, amice, perennis,
His graphicè Tabulis nomina scalpta mea.

PRO EODEM SENATVI POPV-

LOQVE APIVM.

Quin pausam facitis, Faui parentes
Huc illuc celeri volare penna.

Pusillum

Pusillum & toties ferocienti
Obiectare Notocaput, flagrantis
Vt Veris populemini liquores?
Quin heîc, quin potius venitis omnes?
Mellonis facilè en habent labella
Tantum in se ambrosiæq; nectarisq;
Quantum sat fuerit referciendis
Vestris gnauiter vsque & vsque cellis.
Nam Lucina vt ei dedit tueri
Solis lampada, risit orta ponto
Suauiter Venus, ocyúsque iußit
Infantis dare crebra suauia ori
Formosas Chariteis, simúlque multum
Instillare anima liquente odorem,
Qualem Mattya habent, meraciùs quum
Cœlorum dominis propinat Hebe.
Et hoc tam potis est diu fuisse
Ignotum, soboles bouina, vobis?
Nomen quum quoque ei sit inditum, quod
Nil spirat nisi mel merum, melósque?
Non certè latuit me: adesse dixi
Sed Platonem iterum, alterum aut Platoni
Antiquo similem. venire verùm
Vt vos nullus ego, aut abire sensi:
Incepi, esse aliquid Platone maius
Mellonem, meliúsque, suspicari.
In quo me mea opinio haud fefellit.
Quod si & vos facere, ô aues, periclum
Vultis: ite modò ad labra eius: ite,
Ac gustate palati amicius mel.
Sique illo Indicum, Hymettium Sabæum
Dicetis melius: genus recuso

Nullum supplicij. me & ecce iam nunc
Noxæ dedo lubens. fidem at meis si
Verbis inuenietis: este gratæ,
Et quacunq; secatis aëra alis,
Mellonémq; patronum, & Indicem Gruterum
Ferte illustria acuto ad astra bombo.

IANI GRVTERI
HARMOSYNES, SEV
OCELLORVM
LIBER PRIMVS.

NOBILISS. VIRO.
IANO. DOVSAE.
DOMINO. A. NOORTVVYC. &c.
PRINCIPI. POETAE.
PIGNVS.
AMORIS.
AC.
OBSERVANTIAE.
HARMOSYNEN.
SVAM.
DEDICAT. CONSECRATQ.
IANVS. GRVTERVS.

IDEÆ PVLCRITVDINIS,

HARMÓSYNAE.

Emnonis vt cautes orienti Solis ab igne.
Tacta, dat artificẽ voce liquente sonũ
Illo autem Hesperio mergente sub æquore currum,
Stridenti querulos ore ciet gemitus.
Sic quoque ego ipse, tuis vbi lustror, Vita, pyropis:
Sentio mi ex animo se insinuare melos.
Non rude: quale sed ipsa Venus Charites docet, inter
Mnemosidas agili dum pede pulsat humum.
Oris sed tui vbi se auertit dia figura:
Incipio exanguem verti iterum in lapidem.
Sin quicquam crepo, id est mage lamentabile innersq;
Quàm planctus viridi quem ciet axe Rota.
Ne mirere igitur, nihil, Harmosyne, esse libello hoc
Quod sapiat Veneris, aut Charitum ad genium.
Nam mihi, dum misera è stipula hos malè sibilo versus,
Aspectus facta est copia nulla tui.
Quin potius mirere sonus Silici vnde mihi adsit.
Memnonis ante ferar parte & in hac statuæ.

Ex quo, cor mi adamantinum, Puella
Perfregit iaculis Ocellulorum,
Inscalptam gero & ipsius figuram
In cordis penetrali: ita vt sibi nil
Iam formosæ habeat rei aut beatæ,
Illic quod graphicè videre non sit.
Quid mirum ergo meas facem medullas
Æquè exurere, siue mi tueri
Fas supercilij potentis arcum,

Spernar

Spernar sive abeo procul? meo quum
Pectore effigies latens, venena
Tantùm non grauida vsque & vsque spargat,
Vimque illam obtineat nocendi, haberet
Quam præsentis Heræ iubar superstes?
Sic olim quoque credo, sic imago
Prolis Lyriopes calore eodem
Torquebat Dominum, ille quo solebat
Torquere antè viró sque fœminasq;.

Si cariose Charon, vbi pausam fecero vitæ,
Debeo agi Eumenidum, te duce, per latices:
Cymba tua interiit, tui & interiere trientes.
Mox pedi enim sicco per Styga semita erit.
En quantis mea corda vomant incendia flammis.
Aura en vt flagret proxima, & en, vt aqua.
Certè ego non quinos tantùm exsiccare queam amnes,
Sed si ter tanto plura fluenta forent.
Quum tamen haud poßint lucro tua damna mihi esse.
Damna tua vt fugias, consilium hoc tibi habe.
Effice, Mortis vt, uno & eodem tempore, tela
Traiiciant pectus hinc Dominæ inde mihi.
Mox & vtrumq; vehas. nam si accipies sine me illam:
Trabs tua mox medio flumine stabit iners.
Tam portentifico siquidem vndique frigore pollet,
Continuò vertat vt liquida in glaciem.
Nos at vbi iunctim tolles: sic frigida caldis
Certabunt, cursu vt inuiolato aqua eat.
Tunc ne, quæso Senex, vento des carbasa: remum
Sed satis extremis tangere sit digitis.
Fixo vt ibi intuear saltim diu eam orbe oculorum,
Cernere quam in vita non potui esse satur.

Sed quid ego hæc? fallórne? an, nos quum ceperit ædis
Persephones, dabitur perpetuò esse simul?
Non fallor. nam sic grassari quum igne videbit
Me Pluto, nimium sicq́ gelu Harmosynen,
Cogemur sedem, Rhadamanti calculo, in vnam:
Detrimenti aliquid ne infera res capiat.

Stelláne sic igitur malè me gemina illa reliquit
Quæ solida erranti Lux animæ vnicè erat?
O dolor! in tenebris nunc omnis vita mihi: omnis
Nunc per fallaceis planta ferenda vias.
Nunc mihi nunc venient centū volucri agmine Curæ,
Nunc situs & gemitus, nunc lacrima atq́ dolor:
Præterea & quicquid Stygis vda habet vnda veneni.
Pandoræ & quicquid pixis aperta vomit.
Hà Sol! longa tibi quid spißior est coma ab auro,
Mane vbi progrederis de Oceano altus eques?
Et tu, pallenteis quid Noctis disiicis vmbras
Fraterno strophio Cynthia cincta caput?
Vestra quidem terras & cœlorum ardua lampas,
De subitò immensa luce beare potest.
Vnus ego, vnus ego tanti sum muneris expers,
Mens animi in tenebris totáq́ palat adhuc.
Sola diem Harmosyne est præsens mihi reddere, sola
Tollere de affectis pectoribus nebulas.
Quæ, dum adeò procul est, Diuûm vnū hoc Numine adoro,
Corpore in hoc perpes Somnus vt altus agat:
Dum mihi luciferos iterum ostentabit ocellos,
Promet & Eoam de occiduo orbe diem.
Aut si luciferos nunquam ostentabit ocellos,
Eripiat visus mox mihi vt aspera acus.
Solùm enim ob hoc oculis vtor, vtárq́ deinceps
Vt sit iis Dominæ cernere dulce decus.

Vt

Vt libet, extremos propera, Harmosyne, ad Garamantas:
Imò & Hyperboreûm finibus vlterius.
Præstò tamen simulacra aderunt nobis tua, & vnâ
Sexcentas cernam pro Harmosynâ Harmosynas.
Nam, veluti inuasit rabies quem dente canina,
Aspectat media spectra molossi in aqua:
Sic tuus vt genuinum in corde infregit ocellus,
Abstulit ac variè mentem animi in furias:
Seu tuear cum Terra Ignē, seu cum Æthere Lymphā,
Seu, quæcunque ab eis semina proueniunt:
I licet occursat rarus capitis decor, in se
Quælibet & tuam habet materia effigiem.
Frustra igitur frontis, mea lux, obnubis honoreis,
Sit mihi quum lucro quo nocuisse paras.
Sin autem minimè faciem abscondis, mihi vt obsis,
Sed tua ne poßit lumina Amor fugere.
Frustra iterū es. nā ideo solùm atria Olympica liquit,
Diuûm alius sedem hanc ne sibi præciperet.

Cessate posthac, ô oculi, genas
Rigare fletu. plus satis est Herum
Mera semel securitate,
Perfidiáve dedisse pessum.
Tum tum ora erat fas mergere lacrimis,
Hosteis videres quum è specula ardua
Non longè abesse, & ferre secum
Auxilij numerosi aceruos.
Quanquam putares robore enim imparem:
Tamen pacisci cum hoste fuisset, aut
Castris relictis clanculum, acri
Quærere diffugio salutem.
Nullum ingruentis signum at vbi mali

Dedistis: ensis iam iugulo super
Pendebat, antequam liqueret
Exitii foret ecquis auctor.
Ergo sub atri carnificis iugo
Trahenda deinceps vita, doloribus
Novis vt usque suppetens, trux
Aucupium renouem Promethei.
Ah! non ita olim Tyresias Deam
Spexit lauantem in flumine limpido.
Limisque membra illa illa pulcra,
A capite ad digitos notauit.
Nullam inde pœnam sustinuit, nisi
Carendum ei quod luminibus fuit
Illis, quibus spectaculum aureum
Luxuriosè adeò vorarat.
Mulctámque ferret quò moderatius,
Mox pro caduca oclorum acie, accipit
Iubar, quod heîc futura non dat
Scire modò, ast etiam inter Vmbras.
Mei autem ocelli, dum Harmosynen suo
Indutam amictu sorte vident, luunt
Erroris haud solùm vsque pœnam,
Transit ea in reliquos sed artus.
Exemplo iniquo: Numina forsitan
Legem æmulentur ni Macetum, iubet
Peccante quæ vno, idem vniuerso
Supplicium generi manere.

Ah, ne operi, Puer, ah, ne operi laquearia lychnis.
Vespere enim hoc mecum heîc Harmosyne hospes erit.
Curabitq́ue sit huic lux multò clarior aulæ,
Quàm Solis, quum est sudum, esse solent radij.

In multámq; licet perstent conuiuia noctem:
Copia erit iubaris non tamen vlla minor.
Quid minor? accipiet magis ac magis incrementum.
Nam veluti exanguis fax furit in stipulas:
Sic splendore oculorum hera auet mea disiicere omnes
Noctis, & haud nocti dißimileis tenebras.
Quin potius nunc i, & Libitinæ accerse ministros:
Colorer à quibus in vestibulo exanimis.
Nam simul ac Dominæ fuerit mihi copia, sedes
Atq; ipsi dabitur è regione mihi.
Ore Meduseo prius haud capiar diuelli,
Corpore quàm toto saxeus obrigeam.
Tunc tamen, ô, mihi, Cœlestes, demum vsum oculorum
Tollite, erunt quum iam cetera membra lapis.

Visa quod es mihi heri incompto, Harmosyni lla, capillo
Dum festino meis ferre epulas oculis.
Parce caput strepitu toties terrere, & in omne
Seculum ab aspectu me prohibere tui.
Debueram meliore queri ratione ego: ab illo
Tempore nempe excors factus & exanimis.
Nam tu non secus ac anguem cerui halitus antris
Excitat, Oceano surpit & iris aquas:
Corq; animúmque mihi, heu, oculo magnetico, ab imis
Multa minata hausisti illicò visceribus.
Sed benè habet. pueros imitaris, qui vsque quiritant
Damnum ipsi atq; malum quum dederunt paribus.

Olim, ergo te radiorum aliquot, Cor, millia
Clepsisse Heræ ex Ocellulis,
Viuésq; restaurasse iis statim tuas
Siti faméq; marcidas?

Summum ô scelus! manere sic me perpetim
Heu, fata acerba contuor!
Quin, en, maligniore iam nunc sibilo
Aues caput malæ ambiunt.
Quin & citato Robur & Rigor gradu
Sese obuiam mihi ferunt.
Quid, heu, quid hoc? manus pedesq́ vinculis
Sic implicari innoxio?
Hà quò feror sublimis? hà quis Caucasus
Duris me adurit cautibus?
Et ô quid altis Cura morsibus iecur
Radicitus depascitur?
Et ô quid indidem renascuntur feris
Discerpta membra ab vnguibus?
Desistite ô. nam ob quid nefanda Patrui
Pyrrhæ pati me tormina?
Enim haud malis subduxi ego ignẽ fraudibus
Benè vt foret mortalibus:
Scintillulas modestè Heræ è sacrario
Quò vnus fouerer abstuli.
Sed quid? nocénsne sum, Dei, æquè ac Iăpeti
Furace semen dextera?
Parémq́ ei necesse ferre me crucem
Moriente nunquam in corpore?
O asperam Sortem, meisq́ flebile
Vel hostibus spectaculum!
Me namq́ nunquam (olim vt tagacem illum Hercules)
Heræ hinc feret benignitas.

Nuper vt huc illuc ibat Mors alite passu,
Ditaret censum quò Libitina tibi.
Obuiat Harmosynæ. cuius dum singula lustrat
Membra, cor à rabie sensit agi omne sibi.

Iamq́

Iamq; nigro subigens infamem in cote sagittam,
Lethalem plagæ destinat, ecce, locum.
Quum stabulatus Heræ ipsa in fronte Cupido, & opimè
Tunc casu immersus vndiq; delitiis:
Vix tandem insidias sensit, precibusq; minisq;
Nocte satam iußit ire procul Furiam.
Illa negat primùm: sed cedere nolle vt Amorem
Vidit, ità est rauo pauca profata sono:
Sit, puer ô, quanquam tantæ graue parcere formæ:
At parcam, quoq; tu si facere ista voles.
Nempe quot ex oculis radios iaculaberis istic,
Subiicias Orci tot capita imperio.
Vsq; adeò vt vetus ille Charon, mox se neget vnum.
Posse rate vnâ, omnes trans Styga ferre animas.
Annuit his infans: Pestisq; inamœna recessit:
Ipseq; carnificis munere perpes ouat.
Hà, Mors, Mors! quã nũc celebras victura triũphum,
Otio est in summo secula cuncta sedes!
Iam tibi enim melius posthac, vno hoc duce, regnum
Crescet, rem quàm si mille ageres iaculis.
Te pudeat sed, Amor, pacta illa inhonesta tenere, &
Perdere tantum hominum sit tibi vt vsq; bene.

Vos quibus in sonteis gladij concessa potestas,
Liber vt à damno, quisq; sit atq; metu.
Nunc, nunc fungimini officio, Harmosynesq; refrenet
Lex animos, homines tot quæ anima spoliat.
Et spoliatorum pallentia corpora tractim
Ante triumphaleis raptat vbiq; rotas.
Sed properate, dũ adhuc se animi intrà septa tenet, ne
Si rabere incipiat sit labor omnis iners:
Detq; oculis decies maiores stragis aceruos,
Dente dedit quondam quàm Calydonis aper.

Mox at ubi vinclis grauidata erit, ocyus adsint
Scita quater tabulis effigiata tribus.
Inq; solùm solùm, lustro portata pietur,
Indomito aut numerò tota sub æquore eat.
Nam si ætas monstrum iampridem vlla intuita, vllũ hoc
Sæuius intuita haud, horrificúmq; mage.
Ne expectate igitur, dum facta nefanda refutet:
Sed statim in absentem calculus ater eat.
Nam si, suppliciter dum nudat pectora, Phryne,
Iudicibus, potuit flectere ad arbitrium:
Ista, vno intuitu non vos modò flectet, at vsq;
Desubitò trahet ex vnguiculis animam.
Sed quid? statis adhuc? nec carnifices malè tetro
Includunt caput hoc pestiferum barathro?
Hà verè, hà video iam Anacharsidis illud: eandem
Lex vim, quam casses pendulæ araneæ, habet.

O quæ potenti lumine non secus
De mente Diuos deiicis, ac Iouis
De monte deturbabat Ossa
Anguipedeis Tonitrus Gigantas:
Has accipe Aras, Harmosyne, quibus
Non thura, non mel, non strophia inferam,
Non lactis obbas, non volucres,
Non pueros, nec aprum, nec hircum:
Sed cor meum: illic quod potiùs sacra
Perire gestit victima, vivere
Heîc quàm cum Hero, ferri ac eodem
Nunc tumido, timidóve fato.
Miraculum at quale intueor? suas
Num flamma vireis perdidit? & ingemens
Lugubre, stridet nigricanti
Ceu laticum foret icta nymbo?

Lignis

Lignis tamen nulla his Salamandra adest,
Quæ fulguranti algore hebetet faceis.
Solùm meum, illic palpitat cor,
In cineres cupidum resolui.
Heu, heu! quid hoc? Cor, cor, video, est meum
Restinxit ignis quod violentiam:
Dum tam valens caloris est, vt
Ipsum adeò exuperet Calorem.
Sic bina vidi Pharmaca, robore
Lecto omni in vnum, cernere, nec prius
Cessare, quàm alterutrius mors
Pausam alacri faceret duello.
Noli tamen tu propterea minus
Mihi esse verè propitia, ô Hera.
Superbiæ sumatur ast hinc
Materies potius, caputq́;.
Nam cuius vnquam tanta potentia
Audita Diuæ est, lumine vti suo
Illam inderet vim cordibus, mox
Ipsa adeò vt Elementa mutet?
Hà neminis. Sed coniice tu hinc quoq;
Quantis coquantur viscera ab ignibus:
Quantosq́; fortiter supremos
Ore feram placido dolores.

Quum primùm ex oculis Dominæ, mihi retia Cypris
Tenderet, omninò retia serica erant.
Mox quibus vt captus, mille aligerum agmina Amorũ
Me circum faciles exhibuere choros:
Séq; Ioci & Risus abdentes caßibus iisdem,
Finxere omne genus qua pote delitias.
Fortunámq; mihi gratati, suauia grata
Impressere oculis sæpius & labiis.

M

Suauia grata quidem: verùm insidiosa, soporem
In lentum dum me nempe repente locant.
Qui simul atq; abiit: sensi manum vtramq; & vtrumq;
Astrictum neruis fortibus esse pedem.
Próq; Cupidinibus Curæ, innumeriq; Dolores,
Ambibant densis nubibus omne caput.
Pallidus hincq; Timor, fera Desperatioq; inde
Reddebant gelidum cor mihi cote magis.
Plorabam: hæcq; equidem vis est, tristi ore profabar.
Sed quid? non aderat ferret vt vllus opem.
Solum raua meas sic vox tandem accidit aureis:
Talia vincla etiam Mars tulit atq; Venus:
Ob quorum exemplum leuior nisi sit tibi pœna hæc:
Ob quorum leuior sit, tibi nullus erit.

Hæc tria fœta rosis tibi pono, Cupido, canistra.
Pro quibus ô iustis, sancte, faue precibus.
Non ego morte mala pereat peto. cuncta dabuntur
Si stet Hyperboreis cincta caput niuibus.
Quod si tunc illam dabitur, quod spero, mouere:
Tunc face mox redeat prima comæ facies.
Non insueta peto. hæ, quæ iam sunt sanguineæ, olim
Candidum ebur poterant æquiparare, rosæ.

Mortuus à cunctis si verè is creditur, ægro
In cuius superest corpore nulla anima:
Mortuus, en, ego sum. nam spreto hoc corpore, fugit
A me Anima: itq; comes aßidua Harmosynæ.
Sed quî, si vixi, non singula membra fatiscunt?
Conduntur q; putri putida prorsus humo?
Sed quî, si vixi veteris violentia flammæ
Exanimes mihi adhuc sæuit in articulos?

Ah, ah! ista hominum exuperant miracula captum.
Sic quoq; sic oculis saxea flet Niobe.

Si, Amor, libido est, perpetim insidere
Herili ocello, & inde virulenta
Torquere spicula omnium in medullas:
A me manum abstine, improbissime: esse
Negotij haud quicquam volo mî amanti
Cum sordido plebeculæ inficetæ
Tortore. disquiro peculiarem:
Eúmq; qui nunc felle tinguat arma,
Nunc melle: amaro admisceátq; dulce.
Si vis tamen iurare per parentis
Papillulas, sinúmq; Gratiarum:
Te iam deinceps hospite ex ocello
Nunquam alteri mortalium, pusillum
Quantumlibet vulnus daturum: ego, ecce,
Totum tuis me legibus dabo, æstus
Nec deprecabor extimos. age ergo
Talem incute intimis fibris calorem,
Insaniam mox qui inferat, salute
Gratam mage omni: eam mihiq; mortem
Donet, frui præ qua indidem recusem
Vitâ, Iouis qualem ambiant clientes.
Mirabilem, Vah! sortem Amantiū! vllum
In pœna habere displicet sodalem:
Vt vniuersi & singuli cachinnent
Meum ad malum: sim morióq; solus.
Ergo nunquam erit vt mei
Auctores videam mali?
Illos, lux, puto, ocellulos
Qui cor non medicabili
Læserunt mihi plaga?

At non hoc cupio tamen
Vt sis quod Tethyos fuit
Filius Telepho: at semel
Vt rite aspicias, potens
Quàm stet frons tua virûs.
Certè, Dux minimè abnuit
Perlustrare oculis neces
Quas fecere suæ manus.
Sed cadauera, equo insidens
Nunc hæc, nunc videt ista.
Quid dixi, Harmosyne? iubar
Ah, ah, flecte. ferox fores
Nam quamuis mage tygribus
Sicco cernere lumine
Non posses miserum me.
Sed statim radium aureum
Promens frontis ab arcubus,
Totum me mihi redderes.
Verum sic, iterum vt cruce
Maiori exagitarer.
Præstet nunc igitur mori,
Instat dum capiti Atropos.
Heus, Cor, heus morere. occides
Ne posthac iterum occidas,
Vita at vera resurgat.

Quid mirũ, me haud in cineres redigi, Harmosyne vsq;
Crebra licet iaciat tela superciliis:
Tot mea enim nubeis suspiria, tot lacrimæ amnes
Nempe genunt, nubeis vix iubare vt penetret:
Nedum vt consumat latices. verùm hoc stupeo vnum:
Vnde habeam tot suspiria, tot lacrimas.

Sic

Sic ego: sic at Amor: Tantum & quis credat aquarum
In viridi ligno, flamma nisi ipsa probet?
Frustra es, Amor. torris simul ac consumptus ab igne
Nulla quidem è toto gutta fluet cinere.
Humor at omnis vt exuctus mihi pectore, torrens
Ocyus ex oculis maior vtrinq; fluit.
Si meus esse cupis, linguam cohibe, improbe. verè
Non amat ille, vsum qui rationis habet.

Ipse tuos quoties recolo, Leander, amores,
Vtq; carens dederit igne lucerna necem:
Fit cito cordolium mihi, pallentiq; colores
Mille, graue ex oculis depluit agmen aquæ.
Multáq; Tardipedi facio conuitia Diuo,
Multáq; ventorum de ruditate queror.
Affectu lætor tacito tamen, haud simile vnquam
Discrimen Boreas quod mihi fáx ve dabunt.
Non, ego quod metuam Nerei dare membra procellis,
Crinibus abstergat quæ mea Vita suis.
Sed, quia iter mihi lux per aquas monstraret, ab ullo
Non minuenda Noto, non minuenda freto.
Harmosynes, dico, duo Sidera. quæ licet ipse
Currerem ab Eois vsq; ad Hyperboreos:
Non allucerent aliter quàm quæ vomit atro,
Vespere centeno lumen ab ore, Pharus.
Nunc quid? per flãmas (quàm vestræ hã sors mea sorti
Dissimilis) dominam cogor adire meam.
Flammas, quæ propius deueni vt ad ipsam, adeo igne
Omnem animam immodicè mî articulosq; coquũt.
Vt precer à superis ambusto hyemantia grandi
Æquora vti mihi mox pro tumulo esse velint.

Lumina quum Dominæ mihi fas saturare figura,
Quam circum ludunt vndiq; Aglaia & Amor:
Talis inhumanè populatur flamma medullas
Qualis in Ætna,tuis stare solet specubus.
Sicq; mihi valido diuexat corda calore,
Essent vt malè iam iamq; futura cinis:
Vestibulo nisi Heræ,dicto ocyus,aureæ,abiret
Inuitis animi prouida mens pedibus.
Sed quid? vix abij,citò quum restinguitur ignis,
Mox & in algido ouat pectore turbida Hyems:
Sicq; suis vexat artus algoribus, vt nox
Dormitanda modò perpetuùm vna foret,
Vestibulum nisi Heræ,dicto ocyus,aureæ adiret
Alatis animi pallida mens pedibus.
Momen vt ast horæ rursum hæsit ibi,ilicet aufert
Inde se,& aßiduè sic abit atq; redit.
Ah,ah,haud tua si hæc,Ixion,termina vincunt.
Ah,ah,si haud pœnas,Sisyphe prisce,tuas:
Æace,quid causæ,cur non,quæ Acherunte feruntur
Esse cruces, cunctas vnus ego ipse feram?

Formosæ Violæ,Violæ haud leue munus Amicæ.
Natalem vobis quem rear esse locum?
Fors an Acidaliis carpsit furtim Harmosyne hortis,
Pro Venere hanc Charites dum comitantur ibi.
Vidit & ipsa sui speculum Cytherea:Deæ & tres
Noscere nescibant pristina vtra iis hera erat?
Chloridos an Zephyrus septis subduxit,vt ante
Sæpe,& vos voluit lenæ ei adesse vicem?
Non vos sanè aluit mortalis dextera:Numen
Sed fuit.aut,maius Numine si vspiam adest.
Gratulor & certè vobis,Dominæ euasistis
Quod manũ,in bilũ etenim,imo adeo in nihilum

Acre

Acre redegisset gelu & insuperabile virus
Omne quo ei corpus turfit, & obriguit.
Sed quî me quoque sic fugitis, Violæ? hâ, grauis æstus
Si nimium est, cordis quem penetrale vomit:
Securæ este: mea en geminis pro lumina riuis,
Quæ facient, dare ne sint pote damna faces.

Erigones iam animat lampas Phœbeïa lances,
Multicoloréque ouat Dædala germine humus.
Quid tum? si excubias, oculos agit ante meos, Nox
Vndique spinoso cincta satellitio.
Hâ lacrima, hâ gemitus! nisi tu, Harmosyne, mihi sudum
A claro exhibeas frontis honore diem:
Obruor æternùm tenebris, frustráque laborent
Ponere lamentis cuncta venena modum.
Non si Helenæ riger os cyatho, quibus ilicet omni
Telemachi indictum est tristitiæ exilium.
Non si me satagat deponere nectare coniux
Herculis, ipsa suis basiolis ve Venus,
Basiolis, quibus ictum ab apro irrorauit Adonim,
Transmisso flore in illius ossa animæ.
Cycnigenæ, ah, valeant cristalla, latexque iuuentæ:
Vosque Cupidineæ labra valete Deæ:
Sum alter enim Telephus, medicináque mî vnica ab illa
Proueniet, à qua vulnera prima tuli.
Quæ si tantillum radiosa supercilia ad me
Verterit, argutis multa locuta notis:
Tum spōte immensum numero alta in gaudia se effert,
Exultans toto pectore, mentis amor.
Vlteriúsque rotam lunæ atque Hyperionis orbem
Remigio solui ter metuente ruit.
Vera quidem hæc. sed quid? tam grati luminis aura,
Vix mihi, vix sexto mense videnda venit:

Tunc etiam furtim tantum, atque horæ vnius vno
Momento, aut breuius si quid eo esse potest.
Ergo infelicem nimium ô me: at tu Scytha felix
Partem orbis gelidi qui inferiorem habitas.
Vna licet nam per semestre tuo capiti instet
Nox, semestri alio lux quoq; perpes adest.

Nunc vtinam gererem cum cruda Morte duellum,
Cum turpi Macie consererem q; manus.
Fallor? eas mira an frustrarer callidus arte, ac
Hactenus inuictas, cedere cogerem ego?
Nam mihi vbi fierent nimium nimiumq; potentes:
Protinus Harmosynes arriperem ad sinum iter.
Quò, quum me grandi passu subitò insequerentur
Dicerem in hanc atq; hanc pluria dicta mala.
Illæ at vbi circum Dominam tot Numina blanda
Aspicerent multis ludere delitiis:
Non tremerent aliter, gressum retróq; vocarent,
Quàm qui anguẽ incautus preßit humi Agricola.
Vtraq; quæq; modò se victricem ante putabat,
Demißis fugeret, tecta caput, manibus.
Nempe tot auderent Diuas contrà ire, Iuuenta
Nectare quas sueuit pascere & ambrosia?
Non puto sed volitent potius clam Acherũtis ad ima,
Hoc sibi ibi, & faciant quod voluere mibi.

Incassum properas, ter turpis Aranea. nullus
Harmosynæ superest nam tibi in æde locus.
Heîc habitant Diuæ tantùm, mellisq; parentes,
Afituumq; canor virgineusq; pudor.
Sed, sodes, accede. ibi nam modò toxica ventri
Non tuo erunt, perdes sed tibi quæ antea erant.

Adq;

Adq; tuam cogeris haram purgata redire.
At quid? num auditis his subito ipsa fugis?
Hà fugis, en, certè: sed non tam, purificari
Quod nolis, quàm quod visa Minerua tibi.

Esse quid hoc dicam, quod ego vnicus ipse, nociuus
Cui Dominæ est omni tempore frontis onyx.
Cordolium ex illo certè mihi fit, & amaror,
Omnibus ast aliis gaudia, opesq; genit.
Hà Natura parens, eius si pupula duplex
Tanta erat immeritò totq; latura mala,
Cur non temporius proueni in luminis oras!
Aut cur non tuita est seriùs illa diem?
Si tamen hoc æuum fortunatum esse sine ista
Non quit, & à damnis lucrum habet omne meis:
Mente fero placida quantum fero cunq; dolorum:
Qui ob rempublicam obit, ille enim honorus obit.

Ecce, quid hoc? clā se insinuans Zephyrus peplo Heræ, audet
Radere non-iusso lumina remigio.
Nec tamen exturbat audaculum. at ecce etiam vltra
Progreditur, parat ac basia ferre genis.
Et patitur? miserum ô me! frontis turbet honoreis
Aduena? discutiat serica vela comis
Exterus? inuisus? meritus nihil? erro? maritus?
Me quem rara fides, quemq; eadem patria
Nobilitant, vix vix visu facere aucupia ausum?
Sed quid? an impauida, heus, mens bonū ei hocce dedit?
Si sic: fiam & ego intrepidus, reuerentia nec me
Vlla vetet, modò quin suauia ei rapiam.
At desiste anime. ah, desiste anime. arduus ignis
Aspice, iam ille tuus æmulus est Zephyrus.

Nunc suis Maius virideis Kalendis
Induit flores.nitidas iuuentus
Nunc amicarum potiore cultu
Visitat ædes.
Ipse ego solus sine fronde,solus
Pallio tectus malè araneoso
Hoc die nusquam Domina videbor
Vllus in aula.
Seirio nam quis populante campos
Audeat constantius intueri
Solis orbem quin idem abire quærat
Lumine captus?
Nedum vt ausit quisquam acie integra almæ
Circuire almam Harmosynes figuram,
Quæ premit Phœbum mage, quàm is minutos
Ætheris igneis.
Luce præsertim hac,vbi & vniones,
Crinium & spiræ,valeant acumen
Argi erat,quale aut Aquilæ est,perenni
Claudere nocte.
Sed quid instant,dum loquor, atra cœlo
Vellera,ac imbreis nebulæ ominantur?
An meæ forsit fieri comes vult
Tristitiæ Aër?
Non puto.fert fert gradum hera è cubili
Támq; rarum formæ oculo aucupari
Sol reformidans decus,ora atroci
Nube recondit.
Nempe ne tactus radio procaci,
Et rota & mente auius excidens,mox
Filij maiore iteret furentem
Clade ruinam.

Iam spatiosa agili volitabam per freta puppe,
Nocte nitente, silentibus vndis:
Quum subitò densæ cœlum obnupsere tenebræ,
Incubuitq́; Aquilo mari & Auster.
Sicq́; pari nisu pugnarunt fortibus iris,
Esset vt haud fugere húcve vel illuc.
Quid facerem? rauâ implorantur voce Lacones,
Donaq́; Tethyi multa vouentur.
Incassum. tetri nam solo fulguris igne
Hinc caput, inde oculi feriuntur.
Dum tamen occasum aspicio modò, dũ modò & ortum,
Mortis & afflor proximæ ab aura.
Forte oculi Harmosynæ procul emicuere, Phari quos
Credens lumen amabilioris:
Continuò direxi ad eos cursum trabis, omnem
Artem adhibens, adhibensq́; laborem.
Et quidem erant lumen: sed quale pater Palamedis
Extulit ex picea arce Capharei.
Fixa etenim scopulis mihi mox ratis hæsit acutis,
Admisitq́; sali vndiq́; fluctus.
Ipse at ego, mali casu male saucius, ægrè
Littoreis nando appuli arenis.
Appuleram: Harmosyne grauidis quũ torua catenis
Ocyus omne onerat mihi corpus.
Carcere & obscuro tercentum mancipat annos,
Spreta Nausicaæ pietate.
O durum genus, ô media prognata Charybdi!
Eumenidum lactatáq; mammis!
Si sic affulgendo, putas meritam bene, tum illum
Ipse negem malè posse mereri,
Qui innumerabilibus cruciatibus angit in æuum,
Afficiendos simplice letho.

Fulmine si quondam patriis Phaetonta quadrigis
Summe expulisti Iupiter,
Quadrupides moderatus equos quoniā impare dextra,
Plus omnia æquo adureret.
Quid nunc, quid cessat crebris valido impete flāmis,
Polus hic & ille feruere?
Harmosynemq; citò ambustam detrudere ad Orci
Perenni furuos carceres?
Et quanto Oceanus, tellusq; laboret ab æstu,
En in fauillam vt Cæli eant!
En hominum vt nemo nemóq; Deûm sit, auara
Quin igne cor coqui ingemat.
Surge, age, surge pater. si non: iam de imperio actū est
Tuo, salute & omnium.
Tam vehemens etenim ex oculis Dominæ exilit æstus,
Vireisq; eundo sibi parat:
Ipse vt opem iam imploret Amor, iurétq; nequire
Finem facere se incendio:
Fulgura tantillo quum non cessent momento,
Vt habere ad eam acceßum queat,
Et rapere ex oculis Faculas, nimium inconsultò
Quas pignori illi liquerat:
Visere dum gestit matrem, spondetq; redire
Post vnum & alterum diem.

Quum nondum Harmosynes datum erat mihi cernere O-
Et maiestatis tot decora alta nouæ: (cellos
Talis eram, qualis Nauta in medio Oceano, vrgent
Vndiq; quem fluctus, vndique quem nebulæ.
Ille tremit, Diuisq; vouens maris, exta molámq;
Sollicitis cœli lumina luminibus
Quærit, auétq; alibi sidus reperire, quod Index
Sit viæ, & à cæcis monstret abire vadis.

Frustra,

Frustra. nam in gyrum stellæ ducendo choreas:
Sunt vno indociles perpetuò esse loco.
Sola tenax sedis (velut alter Terminus) Vrsa est.
Ad quam vbi iam flectit tandem aliquando aciem:
Præ nimia flet lætitia. mauult q; micantem hanc
Quàm geminas geminorum OEbalidum faculas.
Hac Duce enim à Sole occasu securus in ortum
Iuerit, imò eius finibus vlterius.
Sic quoq; vbi exhibuit Dominæ radiosa Cupido
Astra, meæ erranti quæ Cynosura animæ.
Non ego nunc Nympham intentè hãc, nunc intuor illam,
Et doleo in toto orbe haud superesse aliquam,
Quæ cor ità ardenti desiderio sui adurat,
Ipsius vt curram, sponte sub imperium:
Cuius & incidi sic fibris effigiem optem,
Vendicet unquam vt ibi spesq; timorq; nihil.
Sola etenim, Harmosyne dat sim solidè vsq; beatus,
Atq; aliæ ne stent vllo in honore mihi.
Et merito. talis nam dum mihi copia flammæ,
Affectare iter ausim hinc Iouis ad solium:
Imò emetiri (si alibi est modò adhuc) Chaos, altis
Multáq; scrutari incognita Cœligenis.
Nulla poli interualla etenim, nullæq; tenebræ
Propositum poßint mi eripuisse iubar.
Quum magni nihil intra aut extra mœnia mundi
Sit frontis quod non claret iaspidibus.
Nuper & hoc Maia genitus quoq; sensit: Olympum
Et Styga dum iurat luce vigere noua.
Dum stellata procul Heræ abit frons, quæ mihi vita
Esse potest, verè quàm misera atq; dolens?
Est misera atq; dolens certè mihi vita: modo illi est
Vita super, qui omni corde animáq; caret.

Sed superest. aliàs nam quî sentire tot ignes,
Totq; cruces animo, fulgura totq; queam?
Mentior. haud superest. nam si super vlla fuisset:
Igne expulsa olim frigoribúsve foret.
Vita tamen mihi si est: mihi vitula si tamen vlla est:
Non ea vita in me, vita sed in Domina est.

Vt Clytie, viduas mari vbi Sol tinguit habenas
Languenti se operit, triste tuens, capite.
Illo iterum ast curru aurigante per æthera, raptim
Promit inaurato de calyce alta comam:
Haud aliter mihi nobilior genij occidit aura,
Tantillũ quoties diuidor igne meo.
Sad simul ac radij incipiunt mî alludere clari:
Tunc ego, tunc me homine dememini esse satum.
Raptus & indomito Iouis ad penetrale volatu,
Ambrosia vescor, nectareóq; mero.
Soláq; votorum summarum summa meorum est,
Pars mei, vt haud oculis corporis, vlla vacet.
Aut tales oculi fiant mihi, vt acrius ipsam,
Si tuear, tamen haud in cinerem illico eant.

Mane patefactis vt se mea vita fenestris
Vestit, & ingentem multa stat ad speculum.
Sol quoq; plus solito gemmis axem polit, Horas
Vultq; mage horribileis ferre sibi radios.
Vt, iubare offuscans suo, heræ iubar, imperium ipsi
Vsq; sit in cœlos Luciferiq; gregem.
Frustrà. nã Harmosynes simul atq; oculos specit, extra
Sepositus, sueta non regit arte rotas.
Redditus ac bene vix sibi, Equos auersus in ortum
Flectit, & Auroræ rursum init speculam.
Vtq; redire coactus, vultu incedit operto,
Quærit & inuisas Harmosynæ ire vias.

Interea mihi ſede manet nulla color aut mens,
Omnibus & ſudor manat ab articulis.
Dum modo formido, nedum ſpeculi occupat æquor,
Narciſsi inſtauret morte liquente obitum:
Et modò, ne Titan ſtimulet furias Stygis, illam
Inficere eximiam tabe aliqua faciem.
Ne, mea lux, igitur poſthac da te aſpicere illi,
Quàm ferè vbi medium iam peragrarit iter.
Tunc ſuum enim occiduo potius caput æquore condet,
Quàm velit emeritos trux reuocare gradus.
Sed tu, læuum ad quid de forma conſulis orbem?
Quæ mouet inuidiam Phœbo, ea pulcra ſatis.

Quum Dominæ ergo mihi non ſpes ſuper vlla videndi:
Protinus, en, ſaltus, & ſola ſola peto.
Illic fert animus Templũ erigere Harmoſynæ altum,
Quale fuit nullum à Deucaleonis aqua.
Nam ſeu luſtrabit Phœbus, ſeu Cynthia, Olympum:
Vſq; ibi de ipſius lumine vtroque canam.
Lumine vtroq;, in quo Golgóq; Cypróq; relictis
Regnat, & aſsiduo degere gaudet Amor.
Néq; vnquam, poſsit procul inde recedere, adußit
Fulmineo alarum remigium igne ſibi.
Quum verò Sortis mihi ſæuior ingruet aura,
Harmoſynes nomen Numinis inſtar erit.
Conſtituámq; meo de pectore non humilem Aram:
Aram, purgabit quam lacrima ampla mea.
Pulmonis ſuſpiria erunt, quod thuris odores:
Mentis amarities, quod ſale mixta mola.
Victima cor fiet: nam ad quid alid vtile cor ſit?
Flamma quod innocuum non moritura voret.
Ergo, victima cor fiet, nec erit rogo edace
Illud de ſubitò quò cineſiat, opus.

Tantum etenim ardoris concepit, se vt proprio igne
In totum, & facilè rite cremare queat.
Quod postquam puluis iam factum, è puluere surget
Mox cor idem, & dabitur victima rursus herae.
Sic quoque sic Phœnix combustus fulgure Solis,
Informi prodit de cinere altera auis.
Annorum ille tamen post mille volumina demum
Tenuia dat caldo membra adolenda foco.
Ast ego corde meo decreui quoq; die, atq;
Quâq; etiam Dominae nocte litare Oculis.

FINIS.

IANI GRVTERI NVMERIVS:

hoc est,

ELEGIARVM LIBER V.

HEIDELBERGÆ,

cIↄ. Iↄ. xxcvii.

REVERENTIAE. ET. HONORI.

TERGEM. SACR.

ILLVSTRI. AC. MAGNIFICO. HEROI.

HENRICO. RANZOVAE.

HOLSATIAE PROREGI. &c.

NOBILITATIS. AVGVSTO. STEMMATE.

ERVDITIONIS. PERENNI. CLARO. SPLENDORE.

MVLTARVM LINGVARVM.

EXACTISS. SCIENTIA.

ALIIS. DENIQ. GENII. INGENII. INNV-

MERABILIB. DOTIB.

AD MIRACVLVM VSQ.

CVMVLATISS.

IANVS. GRVTERVS

DEVOTISS. NOM. AVCT. EIVS.

NVMERIVM HVNCCE.

LVB. MER. Q.

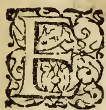
DICAT. CONSECRAT.

IANI GRVTERI NVMERIVS:

id est,

ELEGIARVM LIBER V.

AD HENRICVM RANZOVAM ELEGIA I.

N modò iam frontem Titan redimitus elenchis
Dissipat hinc stellas, sufficit inde diem.
Querquera quæq́ ægrè siluit per tempora noctis,
Desubitò viridi prosilit arbore avis:
Lucis & auctori, pennarum præpete iactu,
Gutturis atque hilaro murmure, promit Ave.
Surge, anima, ergo etiam, melioréque carminis orsu
Illius in laudeis Semonis ire para,
Qui, ceu Sol, tenebras Arctoi, disiicit orbis,
Falciferiq́ genit secla secunda senis.
Interea umbriferæ præstate silentia Valles.
Molliter & cursus, Trava, quiesce tuos.
Non putidus Bubo non Stryx funesta queratur,
Turbineíve ferox obstrepat ira Noti.
Vnde sed assumo devoti exordia cántus?
Quod mihi erit medium? qui mihi finis erit?

Nam veluti dubitat maris Urinator Eoi,
E variis gemmam quam prius ungue legat.
Hîc rubet ignivomo præstans ardore Pyropus:
Illic Sardonyches candida forma nitet.
Hîc Amethystorum violacea grana renident:
Illic gramineo rore Smaragde vires:
Haud aliter laudum numero omnipotente tuarum
Turbor; Agenoreæ frustrà & adoro foreis,
O pater, ô vtriusque orbis Ranzova voluptas,
O decus, ô gemini Deliciæ vna poli.
Nam quanquam illustris doteris sanguinis ortu,
Et stet imaginibus fulgida tota domus:
Non contenta tamen Proavorum stemmate, priscis
Tantillum aut Titulis gloria nixa tua est.
Antiquos verùm generis transcendis honores
Iis famamque paris usque novam atque novam.
Infanteis tantùm exieras, vix-dumq; secunda
A decima penitus bruma erat acta tibi;
Quum puerum lucos Parnasi attollit in altos
Triga triplex, peperit quam alma Moneta Jovi.
Ablutumque artus omneis Pimpleide lympha,
Circat odoratam flore repentè comam:
Flore, Hyemis cui nec rabies, nec fulminis ardor,
Trux nec anhelanti Seirius ore nocet.
Mox, myrti cinctam strophiis, squallentem & ab auro
In manibus ponit Calliopea chelym.
Tu canis: assurgit lauri nemus omne canenti:
Remigio immoto pendet & aëre avis.
Monteq; deproperant aurita bivertice Saxa,
Aonis ac resono unda fragore tonat.

Ipsaq;

Ipsáq; cum latebris accurrunt secla ferarum,
Ipsáq; cum ventis sidera prona tacent.
Taliter in silvis OEagri filius Orpheus,
Taliter ad mensam cantat Apollo patris.
At tibi ubi calidus circum præcordia sanguis,
Crevit, & ostendit flora iuventa virum,
Impete transgrederis vivace Amathusidos orbem,
Et Sophiæ almæ adytum nobile privus inis.
Occurrit venienti hilaro ore quadriga Dearum
Quam fera Pandoræ pixis abegit humo.
Prima, manum hanc gladio decorata, illamque bilance,
Dividit æqua bonis semper & æqua reis.
Altera, Lynceo solertis acumine mentis,
Præterita haud minus atque ipsa futura videt.
Tertia, purpureo vix intersusa colore,
Calce Voluptatem, Luxuriamque terit.
Quarta cavet ne Fors animum opprimat invida, néve
Læta eadem illa, inflet cor nimis atque nimis.
Nec mora, te apprensum manibus, Sapientiam ad ipsam
Deducunt, cui iam vix bene visus eras:
Quum de stellanti surgit solio, & tua colla
Brachiolo pressim nexili utrinque ligat.
Inq; -minens roseo tibi vultu, ac pectore miti,
Componit labijs labra verenda tuis.
Et subito ecce, rapit delubra ad rosida, nullum
In quæ unquam penetrant Divi hominésve pedem.
Divitiasque ibi sponte suas, arcanáque cuncta
Explicat, & quicquid veste adeò ipsa tegit.
Omnia quæ postquàm tibi perlustrata, vocatur
Gloria, quæ alatis ocyùs obvia equis

Te recipit gemino, Sophia gaudente lacerto,
Axeq́ſublimem multicolore locat.
Intrepidis & flagro & voce iugalibus inſtans
Lativium curſu perpete inane ſecat.
Illa ſecat. tumidi ſubmittunt culmina montes,
Et Zephyri à tergo blànditer aura ſalit.
Verticibus nemora exſultant clivoſa comoſis,
Puriùs & Phœbi lampas epheba micat.
Ante rotas, Horæ properant cum matre ſorores,
Nudaq́ Biſgenito Gratia iuncta Deo.
Explicitisq́ alis tibi more ſupervolat umbræ,
Turma Cupidinibus mixta iocoſa, Chori.
Deſuper inq́ caput iacit ecce roſacea ſerta,
Largè, & odoramenti Aſſyrij omne genus.
Ponè ſubit, clangitq́ tuba metuente tacere
Fama, capax rutæ fronde revincta caput.
Vox cuius Boreæ dum habitacula complet, & Auſtri,
Heſperidumque ultrà it, Memnonidumq́ plagas:
Turpè tacet Momus; quodq́ in te carpere nil ſit,
Dente repens linguam carpit atroce ſibi.
Aſt, quibus effinxit de rara pectora caute
Deucaleon, plaudunt ore ſibi atque manu.
Et tua devoti multa prece Numina adorant,
Nomine tergemino Numina digna coli.
Felicémque vocant terram, dignaberis in qua
Solennem tandem conſtituiſſe domum.
Omnia namque illic Diuûm collegia penè
Tangere eritque oculis, tangere eritq́ manu.
Qualis enim, omne ſolum quum verſicoloribus herbis
Pingitur, hinc atque hinc germina ſugit apes:

Entheum & inde liquorem in cerea tecta reportans,
Composito cellam nectare quamque gravat:
Sic quoque sic adytum cordis tibi amabile, Olympi
Indigetes variis expoliere foris;
Iisq; dedere locum quicquid rari atque decoris
Thesauris poterant diripuisse suis:
Et dixere: Satis iam nos tenuere polorum
Concava templa: heîc nunc dehinc habitare iuvet.
Hà salve ter magne senex, salve alme Deorum
Hospes, & orbi omni Numine dexter ades.
Salve: & hiante mihi exactis de corde tenebris,
Pace tua dones posse perennè frui.
Et quum delectet puerile melisma Tonantem,
Aether perpes ei quanquam epico axe sonet:
Vox etiam mea non ingrata tibi accidat aureis,
Nana quidem, verùm non pietatis inops.
Si, nisi qui dignè potis est tibi dicere laudeis,
Nemo Poeta cluit, nemo Poeta cluit.

AD ANDREAM DVDITIVM.
ELEGIA. II.

Sic quoque sic expers manet augminis Oceanum æquor
Suscipiat quamvis, nubium & amnium aquas.
Nam tua quî posset laus crescere, Duditi, Atlantis
Littora quæ transît Æthiopumq; casas?
Quæq;, hominum spernax præconiij, ovantibus alis
Stellimicans solium scandit ad usque Iovis?
Patrimæq; sinu gestata viraginis, in se
Lumina convertit omnium amica Deûm?

O decus, ô nostri spes admirabilis ævi!
O Naturæ iterum floridioris opus!
Nulla tibi æqualem tulit acti temporis ætas,
Æqualémve tibi postuma secla ferent.
Nam seu dispicere est Genij ardua dona potentis,
Sive ea quæ Cæli largior aula dedit,
Sive ea, quæ malè cæca aliis, oculata sed uni
Sors tibi munificè promsit utraque manu,
Æmulus es Solem candentibus astra fugantem
Cuncta rotis, Indo quum salit æquore eques.
Hocque negare potens nequit ora Alemannica, & ora
Sequana multifido quam quatit unda pede.
Quæ quanquam genuere illustria corda virorum,
Atque etiamnum hodie illustria corda genant,
Haud tamen in minimis tecum audent cernere, abundè
Pace tua satis est posse perennè frui.
Pace itidem frustrà quâ plebs tunicata beari,
Et data cuicunque est pro sole vita, velint.
Hocq; negare sagax nequit urbs Pandionis, urbsq;
Mœnia fraternâ cui maduere nece,
Quæ, licet Heroum tulerint decora innumera olim,
Nobilitata sago, nobilitata toga.
Non tamen est tibi quum componant, enthea privo
Pectore cunctorum munera qui une foves.
Quare etiam merito Phœnicem te unigenam orbis
Indigitant, superæ Deliciumq; domus.
Ac sua vincta usque huc, iam Tutelaria templis
Emigrare ad te Numina sponte sinunt:
Numina, quæ sibi sic ipsis vario ordine plaudunt,
Ingenuum circant dum tibi utrinque latus,

Illa

Illa ferè ut quivis acie contingere clarâ,
Illa ferè ut possit prêndere quisque manu.
Fortunatæ Borysthenidos nimis accola ripæ,
Quotquot & ex Istri sistitis amne sitim.
Vobis fas populum gaudentem cernere Olympi,
Falcigeri scito non prohibente senis.
Dudítiæ vobis fas, inquam, cernere frontis
Divum ebur, eloquij & melle frequente lini:
Melle, cui Pyliæ Neleïa adorea linguæ
Cedat, & Æolide flexanimum oris epos.
Melle, ità quo vestri edulcatur frigoris aër
Barbariæ tenebris nullus, ut exstet honos.
Nullaq; se obiiciat oculis glaucoma, nec usquam
Rusticitas animis templa profana locet:
Sed passim incipiant Saturnia secula oriri,
Virtutumque vigere, artium & omne genus.
Ergo etiam meritis quæsitos sumite fastus,
Nec pudeat, capita ipsi æmula ferre polo.
Namque diem tueor surgentem Tethyos undis
Ad loca quo gressu vestra volante ruent:
Quiq; Hyperionij torrentur hiante quadriga,
Quiq; rigent Hyemis deteriore gelu;
Quiq; rosis redimitum Auroræ verticem adorant,
Quiq; Pyrenæi devia montis habent:
Supplicibusq; solum latè genubus venerati,
Semonis illius tritum aliquando pede,
Haud poterunt lassari, hinc figendo oscula honoris
Liminibus, hospes in quibus uspiam agit.
Inde croci spoliis silices ac rore marino
Ornando, per quas postmodò habebit iter.

Hà rectè. nam si illecebris modulaminis Orpheus
Ad se desubitò secla ferina lacit:
Siq́ poetisicus simos Delphinas Arion,
Siq́ iugis ducit saxa revulsa Linus,
Quem tua non rapiat sapientia Duditi amœnus
Cœlorum cui flos usque superstes adest?
Quem non uranimæ pellacia florea vocis
Quam cupiat Peitho, quamq́ Thalia sibi?
Quem non maiestas proceræ augusta figuræ?
Et, qui se toto corpore prodit amor?
O salve ter magne senex, quodq́ utile ubique
Sit generi Iapeti, sit generiq́ Iovis,
Euboici numerum quater exple pulveris auctos
Tithoniq́ Phrygis vive, revive dies.
Haud arens tamen, aut turpatus tempora canis:
Sed vegetus, veluti, Sapphica cura Phaon.

AD IOHANNEM POSTHIVM
ELEGIA. III.

SIc est. aut rursum descendit ab æthere Phœbus:
Aut peperit Phœbum Teutona terra sibi.
Sed, puto, Apollo iterum cæli regione migravit,
Seq́ lubens, Posthi, vertit in ora tua.
Ne nega. enim quò stat mage id ipsum velle negare,
Hoc mage te prodet Mnemosynæ alma cohors.
Quæ, Floræ vocali Aganippidos amne relicto,
Non modò latum unguem non tuo abit latere.
Verùm, etiam nutu nictúque frequente fatetur
Te præter Clarium nullum alibi esse Deum.

Quam-

Quamquam quid Musis opus indicibus, tua quum te
Arguat ars claris vnaq; & vna notis?
Quis te, quis melius modulamina dia laborat,
Gemmeaque artifici fila ferit digito?
Quis te quis melius præsenti morbida sanat
Corpora ope, atque herbas dispicit omne genus?
Hà nemo, hà nemo: medicorum at quicquid ubique,
Et quicquid melicorum orbe in vtroque viget;
Tantum concedũt, Posthi, tibi, sidera quantùm
Lunai gravidis nocte mera radiis.
Hocq; ultrò quoque & ore & corde favente loquuntur,
In cœlum dum te plausibus usque vehunt.
Qui licet, invidiæ flagrantes felle, tacerent;
Non tua, non ideo fama iaceret iners.
Cernere quum passim sit laudum plena tuarum
Cuncta sonare solo, cuncta sonare salo.
En, circum quocunque caput ter amabile torques,
Et quo fers temerè cunque aliquando pedes:
Terra se odorato mox florum germine inaurat,
Induiturq; nigrum silva capillitium.
Æthera & illustrem Zephyri undique possidet aura,
Melleaq; è solido lympha salit lapide:
Quæ per iter vario varioque errore voluta
Tandem abit intonsis tota sub arboribus.
Intereà, volucrum ludit plumosa per umbram
Gens viridem, atque auras mulcet ovante sono.
Hîc Philomela & Hirundo, omni meditata hyeme, odas
Multiplices, verna voce liquefaciunt.
Non queis Martigenæ regis scelus acre queruntur,
Sed tibi queis properant verba salutifera

Illic Cycnorum legio ampla potentibus alis
Ter strepit, & tibi ter obvia progreditur:
Integratq́; palam, mortis posito omne timore
Æmula tergeminis metra Acheloidibus.
Verùm ubi Daphnæo redimitus tempora ramo,
Lecta poëtificis verba ligas modulis:
Desubitò ad plectrum Pano carissima pubes
Euantes agitat festa per arva choros:
Circumstat Dryadum, circumstat Naiadum agmen,
Circumstat fœto multa Napæa sinu.
Vtq́; facis pausam, perfunderis imbre rosarum
Totus, & Assyrio totus odore mades.
Verùm ubi fert animus artem exercere medendi,
Et, vel opem ægrotis ferre citam miseris,
Vel deploratos, multùm indignantè Charonte,
De Stygiis revocare ocyùs aggeribus:
Ire novo tecum lætatur Hygæa paratu;
Et Venus & Veneris blanda iuventa comes.
Quas circum chorus exsultat genialis Amorum;
Tresq́; renudatis poplitibus Charites.
Antè, probè graditur mentisq́; pedumque Lyæus
Arbiter, Vranies stirpsq́; comosus Hymen.
Insequitur Lepor, ac iucunda Lubentia, firmus
Et Vigor, atque hilares, gens numerosa, Ioci.
Parte aliâ lapidem manalem homicida subit Mors
Cumq́; omni Febris cruda pedisequio.
Sed quid io Numen propius modò corda fatigat?
Sed quid io immensum sic super astra levor?
Hà hà Posthiadæ parcas Violentius œstrum,
Iam mihi iam pennas flamma propinqua vorat.

Parce

Parce precor. non illa mea est pellacia linguæ,
Laudibus ut valeam ritè vacare tuis:
Illa mihi sit tantùm audacia, prosequi ovantem
Te faustis reliquo cum populo ominibus,
Et sic, Musarum accentu præeunte, profari:
Te præter Phœbus non fuit, est, vel erit.

AD HIERONYMVM COMELINVM. ELEGIA IIII.

NOn semper tumidè Saturnius imbribus agros
Verberat, aut Hyemis ira perennè furit.
Aureus at medio Pyroeis sæpe æthere fulget,
Chloris & incincto circuit arva sinu.
Quæq; modò Fors vultum ibat induta minacem,
Mox mortale genus lumine dulce rigat.
Ecce, ego qui dudum, sine spe, sine sanguine, tristi
Degebam, miser heu, vitam in amaritia:
Nunc defæcato liquidum cor gaudio onustus,
Tango coronata sidera cæsarie.
Huc puer heus adole de stipite thura Sabæo,
Pinguiter ac crocinus fac domum honestet odos.
Quasq; diu obsedit variabili Aranea textu,
Nunc mihi pulverea de trabe deme fideis.
Vivit io Comelinus adhuc meus ille, frequenter
In pretio iam tunc qui meum habebat epos,
Quum post terna domum natalem lustra reversus,
Mactabam, patrios flore meróque Lareis.
Inter & antiqua virtute fidéque sodales,
Lætabar totos composuisse dies.

Non fartus nimia Saliarem mole saginam,
Non stomachum crebris udus amystidibus:
Sed salibus sesamo sparsis, ac melle, datatim
Dapsiliter certans, carminibusq; novis:
Carminibus, quibus Ausonis hinc, inde Attica Peitho
Ritè docebantur verba Brabanta loqui.
Ergo meum incolumis columen, Comeline agis? ergo
Scalptus adhuc fibris persto adamante tuis?
Inde nec horribiles me exturbavere ærumnæ?
Non sors? non tempus? non salebrosa via?
O mihi felices nimium nimiumq; Tabellæ,
Istorum per quas facta repentè fides.
Dignæ adeò actutum, Inuidiâ mussante, recondi
Scrinio, Homeriaca quo latuere mele,
Quum, malè devicto tota cum gente Dario,
Sceptra orbis Macedo pressit ovante pede.
Vos vos ipse legam, quoties iugulare dolorem,
Et mala cuncta volam, tradere turbinibus.
Vosq; legam, quoties aderit lux festa, sodales
Stipabuntq; mihi plurimi vtrinque latus.
Accentuq; hilaro Comelini ad sidera nomen
Non intermissâ voce iubebo ferant.
O nomen ter amabile in ore meo aureq;: præ quo
Nec pretium argento, nec sit iaspidibus.
Nomen, cui meritò assurgant queis Rhenus & Ister,
Quêisq; Tagus bibitur, quêis biburq; Padus.
Auguror: assurgent. nam cui dignè mage, haberi
Cunctus honos posit, quàm, Comeline, tibi?
Cui Dea, virgineum circundata Gorgone pectus,
Ingeniumq; potens, cor sapiensq; dedit.

Cui

Cui labio eloquij vernantia flumina tersi
Infudit Libyco natus Atlante nepos.
Cui citharam Euterpe cessit, Polyhymnia fila,
Melpomene plectrum, Calliopea modos.
Cui potioris opes thesauri Graiugenarum,
Suada tagace manu promsit, & Aegyale.
Cui germana fides, duplicisq; inimica palati
Simplicitas, lateris gaudet habere locum.
Cui fronti decus atque oculis vivacibus afflat
Cum charitum lepidis triga Cupidinibus.
Cui. Sed ab incauta mea quid nouo vulnera dextra,
Dum memini à quantis segregor ipse bonis?
O si humeris alius nunc aptet Dædalus alas,
Ac tecum numerò det simul esse mihi!
Non tunc maluerim freti Erythræi ignea grana,
Non auri quicquid fœnerat Arrabia.
Sed, vel ab ore tuo Comeline, diuq; diuq;
Pendulus, optato pascerer alloquio:
Vel, tibi iunctus, apud collegia vinnula amicûm
Mæroris maculas exigerem amne meri.
E quibus antistant reliquis, ille inclutus Harpax
Iunius Hebrææ Pallados ac Latiæ:
Tuq; redux nuper Britannio ab orbe Melisse,
Pro Phœbo quem gens Musica iure colat:
Tuq; Paci, Divæ non segnis mysta, bilancem
Quæ tenet hinc, gladium quæ tenet inde manu.
Tuq; arteis Tullî doctus Pithopœe, sonorum
Promptus & insigni tangere pollice ebur.
Vota quidem hæc mea sunt. Sed quid? vota illa mea Austri
Per gelidos iactant flabra Borysthe: id :s.

Cari ergo salvete viri, salvete, in honore
Quos habet ex merito cardo utriusque poli.
Salvete. absentiq; mihi, ira cruenta Gradivi
Quem temerè huc illuc, ceu paleam aura, rapit:
Dicite verba bona, ac locum eos inter date, canâ
Quos nunquam cupitis non deamare fide.
Nam quamvis exsto genii ingeniique opum egenus,
Musarumq; haud est fruge fugare famem.
Quid tum? Marmaricum volup est imitari Elephãtum,
Qui nulla prorsus quum arte natare queat,
Vitrea Naiadum tamen arva amat unicè, humumque
Perpetim eam vasto corpore fusus habet,
Multus ubi saliente latex trepidat pede & uda
Voce altercanteis esse iubet lapides,
Tu quoque dulce meum, Comeline, decus, procul a te
Dum malè me series fati onerosa tenet,
Vive vale: hæcq; meæ Schediasmata tenuia Musæ,
Pro magno veteris pignore amoris habe.

AD HENRICVM RANZOVAM.

ELEGIA V.

QValiter emeritis freta ubi Tartessia Titan
Pressit equis, aër nubéque liber agit:
Astrorum variæ legiones crinibus aureis
Exercent, Cæli per tabulata, choros:
Invitantque homines sursum altè attollere vultum,
Naturæq; piæ suspicere inclutum opus.
Nec tamen e multis super usquam millibus vnus,
Caltantis numerum doctus inire gregis.

Haud

Haud aliter maiestatis decora ampla verendæ
Milleq; ab antiquis stemmata vivida Avis,
Ampliter & series virtutum augusta tuarum,
Doctrinæq; omnis Mercuriale iubar,
Te reddunt, Ranzova, orbi admirabilem utrique
Omnium & ora ad sese obstupefacta trahunt.
Obstupefacta. tuæ dum tam ingens copia laudis
Hinc expers finis ingruit, inde modi:
Eius uti primum nemo ausit quærere fontem,
Vel, deducta suo flumina fonte, sequi.
O felix certè quater hæc atque amplius ætas,
In lucem quæ te sidere ovante tulit,
Felices & nos qui hoc tempore ducimus auras,
Aspicuóq; quibus Numine dexter ades.
Tu verò Tellus ter felicissima, Semô
Vagiit in cuius primitus ille sinu.
Quæ prius exili vix vestibare myrica;
Horrida tota feris, squallida tota gelu:
Vbere aristiferæ segetis nunc messe beata,
Floribus usque novis, arboribusque veges.
Iamq; tibi argutis serpens garritibus unda,
Multicoloram agili gurgite rorat humum.
Iamq; tibi alituum tinnitu guttura blando
Mellifluos iterant per nemora alta modos.
Parva loquor. latè dominantis adorea Romæ,
Quæq; suum urbs nomen Pallade ab innuba habet,
Inviaiæ stimulis agitata palàm intabescit
Instar apricantis, vere tepente, nivis.
Stare tuo malletq; loco, quàm lumina quondam
Tot peperisse sagi tot peperisse togæ.

Hà rectè. cunctis nam, quod dare Cælica Tempe,
Et dare quod cunctis Sors generosa potest:
Quicquid & à multo asservatum seculo, ahenis
Abdita naturæ cluserat arca seris:
Omne tuo posuit, Ranzova, in pectore sedem,
Teq́ue hominum esse dedit Delicium atque Deûm.
Quare etiam meritò semper-sapiens Themis, orta
Déque cerebroso vertice Athena patris,
Undique contingi capiuntur lumine claro,
Corde sibique tuo constituere domos.
Quare etiam meritò renuit discedere labris
Et Lepor, & Peitho Græca-Latina tuis:
Perpetuumque tibi Cytherea quiescit in ulnis,
Triga pedissequium nec Charitum ulla negat.
Quare etiam meritò prognatus Atlantide Maia,
Terq́ue triplex Memori matre creata cohors,
Observant gressusq́ue tuos gaudentque loquentis
Imbibere vsque atque vsque aure famelicâ epos.
Quare etiam meritò princeps Heliconidos vmbræ
Ultrò concedit te sibi Apollo parem.
Nuncq́ue eburata tuo submittit barbita plectro,
Queis solitus toties mensam hilarare Iovis?
Nuncq́ue sonante minax arcu teloq́ue, repentem
Pythia quo quondam Monstra tulere necem,
Jugiter absterret tunicatum vulgus, & atræ
In castris quotquot Barbariæ æra merent.
Quare etiam meritò solvi metuentibus alis
Te Cæi præpes Enceladique soror
Ritè vehit passim, moritur quaq́ue æquore Ibero,
Quaq́ue oritur rursus Indico ab orbe Dies,

Quaq; nigra Æthiopum gens Nili flumina, quaq;
Sarmata mananteis de nive potat aquas.
Dumq; vehit: Zephyri ad latus it tibi amicior aura,
Et fluit è quavis nube saliva meri.
Exultant Cœli septena volumina largè,
Insolitaq; cient dulcius arte melos.
Tuncq; magè optarunt se posse inflectere, tuncq;
Optarunt primùm lumina plura sibi,
Quò maiore foret clarare probè omnia luce,
Entheaq; propiùs ora videre tua.
At mortale genus, Ventorum immensa secantem
Te spatia, & specit & plaudit utraque manu.
Obstipoq; novos veneratum vertice honores,
Iste, ait, iste est, qui fulgida secla genet.
Pandoræq; aliâ purabit pixide fraudeis,
Rursum & Olympicolas pacificabit heros.
Ipse quoque ipse, inter Dryades, Faunosq;, decenter
Dum ferio instabili rura abavita pede,
Præstes & ad citharam cano carmine Belgico, amæni
Thuscia quicquid habet, Gallia quicquid habet:
Te vidi, Ranzova, omneis perfusus & artus
Lætitiâ, ac nuptus fronde virente comam:
Ocyùs Altare erexi de cespite vivo,
Mordet ubi Atvaticos Scaldis avarus agros.
Fœtáque candenti tria fudi Cymbia lacte,
Et totidem fudi Cymbia fœta mero.
Institui festamq; tuo de Nomine lucem,
Sponte mihi & cecidit vinnulus ore sonor.
Ille cadit: pariter respondent undique Valles,
Atque hilarem ingeminant umbrifera Antra tonum.

Ranzovamque Amnes, Ranzovamque avia reddunt
Littora, Ranzovam Montium & ardua hiant.
Ipsaq; Ranzovam silvatico vocis Imago
Fortiter Indigetes trudit ad usque Deos.

AD IVSTVM LIPSIVM.

ELEGIA. VI.

LIpsi flos Charitum, Lipsi sapientiæ ocelle,
Lipsi cor Suadæ, Lipsi amor Aonidum,
Quæ tibi mens, quum aut Volturios Patriæ esse tueris
A clavo, aut taleis pro sale queis anima est?
Quale & habes cor, ubi communis carbasa proræ
Se aurâ inferre vides qualibet ad scopulos?
Heracliteo tua nunc num imbre uvida frons est?
Et nunc num in risum Democriti omnis abis?
Rectè. nam quæ unquam mage digna fuere cachinno
Secula, vel lacrimis quæ ingulanda mage?
Hà nulla. ulterius nec iam est Navi ire, nisi atrox
Debet inhumano ludibrium Boreæ.
O si nunc aliquis cui stent penetralia cordis
De meliore affabrè effigiata luto,
Prodeat in medium, instantemq; docendo ruinam,
Sint quo obeunda modo singula, monstret iter!
Vana precor. tantus populi fastusque furorque,
Tantaq; non sanûm Principum avarities,
Vt numero male sit damnandus calculo ab omni
Tale aliquod si fors quis velit aggredi opus.
Quin imò, multùm incipio multùmque timere
His vulgi ad pinguem qui haud sapiunt genium.

Tu

Tu qualis, Lipsi, atque alij, queis Diva in honore
Quâ duce Olympum adiit Amphytruoniades:
Quiq; Bonæ faciunt Menti, faciuntque Patrimæ
Virgini, & exultant Musica per stadia.
Vos enim habent prœ illis qui ad rem nullam satis apti,
Terrarum sitis pondera inutilia.
Quidnam igitur mirum si, tanquam triste piaclum
Cælesteis pro ipsis pacificetis heros.
Masculo at este animo. nam quamvis vos malè quærant
Trudere de summa puppe sub æquoribus,
Non est terribileis fluctus quod aquæ horrescatis,
Incutiantve aliquem squamea monstra metum.
Heroas tantos Phœbeïa cura moriri
Non volet, Idaliæ nec speculæ alma Dea:
Verùm, hæc vos propria per vitrea marmora concha
Ducet, ad antra suis culta Cupidinibus,
Aut ille orabit Patruum, ut sinat ordine longo
Delphinas vestrum currere in auxilium.
Tunc ô quæ astabunt acies hinc inde natantum,
Et plaudent caudæ hinc inde voluminibus!
Quæ tunc ô spargent Tethyos florum agmina Nymphæ!
Et qui ô dona dabunt Oceani Indigetes!
Talem olim pompam vix vidit Agenore nata,
Per mare dum vehitur omnipotente bove.
Fare mihi at, Lipsi: Veneris seu te feret alveus,
Sive premes mirus tergora piscis eques,
Quo tua mulcebit vox vectorem aurea cantu
Nereidas lacies queis modulaminibus.
Forsan an, ut quondam moresq; virosq; Quiritum
Instillasti hominum gnaviter auriculis.

Sic quoque nunc itidem moresque virosque Quiritum
Narrabis pelagi ſuaviter ordinibus?
O benè. Sed Lipſi, quod principium tibi fandi,
Atque iterum fandi qui tibi finis erit?
Nam Virgo ut dubitat cultum ſpatiata per hortum,
Area cui multo quæque colore viret,
Floribus è quibus ungue metat ſibi ſerta, comarum
Queis queat auguſtam cogere luxuriem:
Sic faciet te inopem variarum copia rerum,
Hærebisq; ſolum quale habeas terere.
Sed quid ſi repetas prima uſque ab origine lecto
Olim Electorum, quæ tibi ſcripta libro?
Vt data militibus frumenta è publico & æra
Quæq; æſtum excludant tegmina quæq; gelu.
Ut multo incedat Conſul lictore, togæque
Teſquorem cretâ fullo adimat nivea.
Ædis ut ad limen ponatur mortuus: & mox
Portetur patriis in rogum imaginibus.
Vt feſto veſtita die omnis ianua lauru,
Penſilibusq; adoperta undique lampadibus.
Ut vilis gradili ſatietur pane popellus.
Nuptaque in adverſo ſedem habeat thalamo.
Plurima ut in Scenam veniant, ludisque peractis
Cunctorum ſe dent ſcorta libidinibus.
Quæq; alia atque alia, his nihilo inferiora, per orbem
Fert indefeſſo Gloria remigio.
Gloria, quæ ipſa ſuis ſibi dum plauſum excitat alis,
Coniectos oculos in ſe hominum omnium habet.
Fallor? an his ita erit gentem oblectare marinam:
Ut, iam ubi contingent littora luminibus,

Vnanimes doleant te ita cursu iisse alite, & optent
Gurgitibus medij restituare freti?
Sic sanè. ergo alacres valido iunctim impete in altum
Te retrahent, ut ibi multa diuq; canas.
Tunc saltem aut cogent seu cymbam stare Diones,
Seu Delphina subsistere aculeolos.
Et longùm immoti pergent te audire docentem,
Vixque suæ mentis, vixque animæ domini.
Moxq; aliquis Senior, tacito ore itá fabitur, unus
Lesbous vates hactenus in pretio
Heîc fuerit: verùm nunc tantum huic cedito Arion,
Quantùm olim reliqui voce tibi atque lyra

AD DANIELEM BVCRETIVM ELEGIA VII.

QVid rear hoc? ex quo patrij careo ætheris haustu,
Hucq; illucq; vagis sedibus erro feror,
Haud aliter mihi edit cor curáque mœstitiesq;,
Undique quàm infectas sulphure flamma faces.
Nec potis est animi mens sese tollere humo, adq;
Ire novem caras Phœbo Heliconiades.
Atqui antehac semper vegetusque hilarisq; cluebam
Quum peregrinanti longa voranda via.
Nec potiore unquam Cliûs feriebar ab astro,
Quàm coram quum fas multa nova aspicere.
Forsit an hoc Cæli facit algidi inertior aër?
Aëris ac genium plebs imitata sui?
Hà minimè. ipsa etenim (novi) non omnibus omnia
Dividit ex æquo dextera dona Iovis.
Id facit, heu, potius, quod præstò heîc copia eorum
Nulla, operam qui dent do quibus ipse sacris:

Continuos cum queis possem consumere soles,
Partiriq́ animi nubila consilia.
Lucro inhiant cuncti cunctiq́ Pecuniam adorant,
Numinibusq́ aliis sunt facere indociles.
Quod nisi te mihi, Bucreti, Divûm ordo dedisset,
Bucreti ô Veneris effigiate manu:
Bucreti ô gelidis cui soli his unicè in oris
Antiqui mores in pretio atque viri:
Lata Gruteriadæ patuisset ianua Ditis,
Hauriretque nigram iam Phlegethontis aquam.
Ergo etiam acceptum refero meritoq́ lubensq́
Viuentum in numero quod datur esse, tibi.
Quod mihi si adiunctus tecum foret vnus & alter,
Non tantùm fruerer munere lucis ego:
Verùm iterum auderem furiis correptus amœnis
Currere Parnasi stertere culminibus.
Hacq́ animâ exutus vili, caperem alteram, vt anguis
Pelle nova positis luxurians spoliis.
Vlteriusq́ globum solis solvi metuente
Remigio vectus, cingerem honore caput
Lauri immortali, altiloquisque affinia Musis
Verba canens, aureis arbori aquaque darem.
Manaret quæcunque tamen mî oratio ab ore,
Non posset nunquam non meminisse tui,
Per quem ungui ereptus Orcino, audirem Eratûs hinc,
Inde Cerebrigenæ limpida adorea heræ.
At dare vix queo nunc malè hiulcæ hæc sibila avenæ,
Sibila, quæ meus in te fabricavit amor,
Vile quidem, fateor, pro vita munere, munus:
Si non, qui, quod habet, dat, daret ille satis.

ברוך כהן

Persevere
G
Vt